

ก 02787

ตำรา เสนอ ทศนิยม

กรม ศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่ ๑๐๐๐๐ ฉบับ

ร. ก. ๑๒๓

ราคาเล่มละ ๓๔๖๕

พิมพ์จำหน่ายที่ โรงพิมพ์อักษรพิมพ์ดี

บางขุนพรหม

ก 02787

คำนำ

(แต่ ครั้ง พิมพ์ ครั้ง แรก)

ข้าพเจ้า แต่ง ตำราเลข เต็ม นี ขึ้น โดย ความ ประสงค์
ที่จะ ให้ เป็น แบบ เรียน ใน ทาง ทศนิยม จบ ครบ บริบูรณ์ ตาม
ความ ต้อง การ ของ หลั กสู ตร หลวง กรม ศึก ษา จิการ, ขึ้น
ประโยค ๒ และ ข้าพเจ้า ได้ เติม วิจัย ร้อย ถัด กับ วิจัย
ขาด หุน ได้ ทำ ไร เข้า ด้วย

การ ที่ จะ ฝึก หัด นัก เรียน ให้ เข้า ใจ ถ่องแท้ ใน ทาง เลข
ต้อง อาศัย รัย ความ ฝึก ซ้อม มาก ๆ เพราะ ฉะนั้น ครู จำ เป็น
จะ ต้อง หา แบบ ฝึก หัด ใน นาน ๆ วิจัย ที่ เป่า ตัว อย่าง
อยู่ ใน ตำรา เต็ม นี แล้ว มา เติม เติม ฝึก ซ้อม นัก เรียน
ให้ ขึ้น, ขำ นาน ขึ้น จึง จะ สมควร

โดย โอกาส นี้ ข้าพเจ้า ขอ แสดง ความ ขอบ คุน ของ
หลวง ไพศาล ศิลป สาคร ผู้ ได้ ช่วย เติม ข้าพเจ้า เป็น อัน มาก
ใน การ เรียบ เรียง ตำรา เลข เต็ม นี ขึ้น ด้วย

ด้วย, ยี่, ยอน ขึ้น,

กรม ศึก ษา จิการ

วันที่ ๑ ตุลาคม ร, ศ, ๑๒๓

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑ เครื่องหมายที่ใช้แทนนับ	๑
แบบฝึกหัดที่ ๑	๒
๒ เศษทศนิยม	๓
แบบฝึกหัดที่ ๒	๕
๓ แปลงทศนิยมให้เป็นเศษส่วนสามัญ	๖
แบบฝึกหัดที่ ๓	๘
๔ กำลังของ “ศูนย์” ในทศนิยม	๘
แบบฝึกหัดที่ ๔	๑๒
๕ แปลงเศษส่วนสามัญเป็นทศนิยม	๑๓
แบบฝึกหัดที่ ๕	๑๖
๖ บวกทศนิยม	๑๗
แบบฝึกหัดที่ ๖	๑๘
๗ วิชาลบ	๒๐
แบบฝึกหัดที่ ๗	๒๒
๘ บวกและลบระคนกัน	๒๓

สารบัญ

บทที่		หน้า
	แบบฝึกหัดที่ ๘	๒๔
๘	บวก และ ลบ มาตรา บาท กับ สตางค์	๒๕
	แบบฝึกหัดที่ ๘	๒๗
๑๐	บวก และ ลบ มาตรา เที่ยง กับ เซ็นต์	๒๘
	แบบฝึกหัดที่ ๑๐	๓๑
๑๑	วิธี คูณ	๓๒
	แบบฝึกหัดที่ ๑๑	๓๖
๑๒	คูณ ที่ต้อง มี ศูนย์ เพิ่ม เลข เศษ ของ ผล	๓๖
	แบบฝึกหัดที่ ๑๒	๓๘
๑๓	คูณ มาตรา บาท สตางค์	๓๘
	แบบฝึกหัดที่ ๑๓	๔๑
๑๔	วิธี คูณ มาตรา เที่ยง กับ เซ็นต์	๔๓
	แบบฝึกหัดที่ ๑๔	๔๔
๑๕	หาร ด้วย ตัว หาร เป็น สิบ, ร้อย, พัน	๔๖
๑๖	หาร ด้วย ตัว หาร จำนวนเต็ม	๔๘
	แบบฝึกหัดที่ ๑๖	๕๓

สารบัญ

บทที่		หน้า
๓๗	หาร ทศนิยม ต่อ ทศนิยม	๕๔
	แบบฝึกหัดที่ ๓๗	๕๘
๓๘	หาร มาตรา บาท สดangk	๖๐
	แบบฝึกหัดที่ ๓๘	๖๓
๓๙	หาร มาตรา เหยี่ยว และ เซนต์	๖๒
	แบบฝึกหัดที่ ๓๙	๖๔
๔๐	แปลง อัฐ เป็น สดangk ๆ เป็น อัฐ	๖๕
	แบบฝึกหัดที่ ๔๐ (ก)	๖๘
	,, ,, ,, ๔๐ (ข)	๗๐
๔๑	แปลง เหยี่ยว และ เซนต์ ให้เป็น บาท สดangk	๗๐
	แบบฝึกหัดที่ ๔๑	๗๒
๔๒	แปลง บาท สดangk ให้เป็น เหยี่ยว เซนต์	๗๓
	แบบฝึกหัดที่ ๔๒	๗๔
๔๓	แปลง บาท อัฐ เป็น เหยี่ยว เซนต์ ๆ เป็น บาท อัฐ	๗๕
	แบบฝึกหัดที่ ๔๓	๗๖

สารบัญ

บทที่	หน้า
๒๔	เศษ สิบ ไม่รู้จัก
	แบบฝึกหัดที่ ๒๔
๒๕	(ก) แปลง เศษ สิบ ไม่รู้จัก เป็น เศษ ส่วน
	แบบฝึกหัดที่ ๒๕ (ก)
๒๕	(ข) แปลง เศษ สิบ มีรู้จัก เป็น เศษ ส่วน
	แบบฝึกหัดที่ ๒๕ (ข)
๒๖	ตัวอย่าง ระคน
	แบบฝึกหัดที่ ๒๖ (โจทย์ ระคน)
๒๗	วิธี ร้อย ดด หรือ เปอร์เซนต์
	แบบฝึกหัดที่ ๒๗
๒๘	วิธี คิด ได้ ก่าไร และ ขาด หุน
	แบบฝึกหัดที่ ๒๘
๒๙	ว่า ด้วย ราคา หัก
	แบบฝึกหัดที่ ๒๙
	แบบฝึกหัดที่ ๓๐
	ตอบ (ของ แบบฝึกหัด ทั้ง หดาย)

การรวม ธรรมการ

บทที่ ๑

เครื่อง หมายถึง ใช้แทน นับ

วิธี นับ ทั่วไป เรา ใช้ เครื่องหมาย ชัด เขียน ลง แทน เป็น

ที่ สังเกต เช่นเดียวกับ เรา ใช้ อักษร แทน คำพูด เครื่อง

หมาย ที่ ใช้ ใน มติ วิธี นับ มี อยู่ เก้า คือ ๑. ๒. ๓.

๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. หรือ ที่ เรียก กัน โดย สามัญ

ว่า ตัว เลข นอกจาก ตัว เลข ทั้ง เก้า นี้ เรายัง ใช้

เครื่อง หมายถึง ๐ เดิม เข้า อีก เรียก ว่า ศูนย์ แต่ ศูนย์ นี้

มี ที่ ใช้ เพียง ช่วย เตือน ตำแหน่ง เครื่อง หมายถึง ทั้ง เก้า ให้ มี ค่า

สูงขึ้น ไป เป็น ลำดับ เท่านั้น - แต่ ถ้า ำง ตัว เอง หา มี ค่า ไม่

ส่วน จำนวน สูง ๆ ขึ้น ไป นั้น เรา เขียน ได้ ด้วย เลข ตัว เลข

เหล่านี้ เข้า ด้วย กัน ตาม ความ ต้อง การ.

ตัว เลข ทั้ง ปวง ย่อม มี ค่า ผิด ๆ กัน ตาม ที่ อยู่

ใน ตำแหน่ง ใด ของ จำนวน มี อุทากรณ คือ ๗ มี อยู่

แต่ ถ้า ำง ดัง นี้ หมายความว่า ๗.

๗๐ เมื่อ มี ศูนย์ เต็ม เข้า ข้าง ท้าย ศูนย์ หนึ่ง ดังนั้น
มี ค่า ทศนิยม ขึ้น เป็น สิบ เท่า

๗๐๐ เมื่อ มี ศูนย์ เต็ม เข้า ข้าง ท้าย สอง ศูนย์ ดังนั้น
มี ค่า ทศนิยม ขึ้น เป็น ร้อย เท่า ๗๐๐

แบบฝึกหัดที่ ๑

จง บอก ค่า ของ ตัวเลข ต่อไปนี้ ว่า เป็น เท่า ไ

(๑)	๗	มี ศูนย์ เต็ม ท้าย ๕	ศูนย์
(๒)	๓	๖	ห้า
(๓)	๘	๖	สอง
(๔)	๘	๖	เจ็ด
(๕)	๕	๖	หนึ่ง
(๖)	๘	๖	ห้า
(๗)	๖	๖	สาม
(๘)	๔	๖	แปด
(๙)	๒	๖	หก
(๑๐)	๘	๖	เก้า

บทที่ ๒

เศษ ทศนิยม.

ได้เรียน วิธี เขียน เศษ ส่วน (คือ ส่วน ของ จำนวนเต็ม) ลง เป็น ตัว เลข มา แล้วแต่ ประโยค ๑ คือ เขียน ตัว เลข สอง ตัว ข้าง บน ข้าง ต่ำ แล้ว มี ชั่ว ขึ้น กลาง ดัง นี้ $\frac{๑}{๒}$ คราว นี้ เรา จะ เรียน วิธี เขียน เศษ ส่วน ลง เป็น ตัว เลข อีก ทาง หนึ่ง

วิธี นี้ จะ เรียกว่า ทศนิยม, และ จะ ใช้ จุด ดัง นี้ . เป็น ที่ สังเกต ขึ้น ตัว จำนวน และ เศษ ให้ อยู่ ขวา และ ซ้าย ดัง ตัวอย่าง คือ ๗๕.๕

๗๕ เป็น จำนวน เต็ม และ . ๕ เป็น เศษ . นี้ จะ อยู่ ข้าง ท้าย จำนวน เต็ม และ ข้าง หน้า เศษ เสมอ จำนวน เต็ม ที่ อยู่ หน้า . มี ค่า เป็น หundred,สิบ, ร้อย, พัน, ฯลฯ ทวีขึ้นไป เป็นสิบเท่าทาง ซ้าย มือ ของ . นั่น ไต ตัว เลข เศษ ที่ อยู่ หลัง . ก็ มี ค่า เป็น เศษ ของ สิบ, เศษ ของ ร้อย,

๕

ทศนิยม

เศษของพัน; ๑ ๓ ๑ น้อย ลง ไป เป็น สิบ เท่า ทางขวา มือ
ของ . ถัด นั้น

เพราะเหตุนี้เศษของทศนิยม จึง ไม่ ต้อง การ เลขบอก
ส่วน โดยที่ ตำแหน่งของ เลข เศษ ใน จำนวน บอก ค่า ตัว เอง
พอ อยู่ แล้ว.

(วิธีทศนิยมนี้ได้เริ่มใช้กันขึ้นเมื่อประมาณเกือบ ๔๐๐ ปี มาแล้ว)

อุทาหรณ์

๓๕๕ . ๗๓๖.

๓๕๕

เป็นจำนวนเต็ม.

๗๓๖ เท่า กับ $\frac{๗}{๓๐} + \frac{๓}{๓๐๐} + \frac{๖}{๓๐๐๐}$

ตามลักษณะของเลขข้างบนนี้จะแสดงให้เห็นได้ว่า ค่า
ของตัวเลขเศษใด ๆ ย่อมมีมากและน้อยตามตำแหน่ง
ของตัวเลขเศษนั้น ๆ แม้เลขเศษอยู่ในตำแหน่งต้น
ข้างขวา มือจาก . ก็มีค่าเป็นเศษของส่วนสิบ

เช่น

$$๗ = \frac{๗}{๓๐}$$

$$๕ = \frac{๕}{๓๐}$$

$$๖ = \frac{๖}{๓๐}$$

แปลง ทศนิยม ให้ เป็น เศษ ส่วน สามัญ

๕

ถ้า เลข เศษ อยู่ใน ตำแหน่ง ที่ สอง ขวามือจากจุด ก็

มี ค่า เป็น เศษ ของ ร้อย เช่น $\cdot ๐๗ = \frac{๗}{๑๐๐}$

$$\cdot ๐๔ = \frac{๔}{๑๐๐}$$

$$\cdot ๐๒ = \frac{๒}{๑๐๐}$$

ถ้า เลข เศษ อยู่ใน ตำแหน่ง สาม ขวามือจากจุด ก็

มี ค่า เป็น เศษ ของ พัน. เช่น $\cdot ๐๐๗ = \frac{๗}{๑๐๐๐}$

$$\cdot ๐๐๔ = \frac{๔}{๑๐๐๐}$$

$$\cdot ๐๐๒ = \frac{๒}{๑๐๐๐}$$

และ ดังนี้ ตลอด ไป เป็น ลำดับ

แบบฝึกหัดที่ ๒

จง แปลง เศษ ทศนิยม ต่อไปนี้ ให้เป็น เศษ ส่วน สามัญ

(๑) $\cdot ๘,$ $\cdot ๗,$ $\cdot ๕,$

(๒) $\cdot ๐๘,$ $\cdot ๐๗,$ $\cdot ๐๕,$

ทศนิยม

(๓)	• ๐๐๗,	• ๐๐๗,	• ๐๐๕,
(๔)	• ๐๐๐๗,	• ๐๐๐๗,	• ๐๐๐๕,
(๕)	• ๐๐๗,	• ๐๓,	• ๒,
(๖)	• ๐๐๐๐๗,	• ๐๓,	• ๐๐๓,

จง แปลง จำนวน คณะ ทศนิยม ต่อไปนี้เป็นจำนวน คณะ สามัญ

(๗)	๓ • ๒,	๔๕ • ๗,	๖๐๓ • ๗,
(๘)	๓๔ • ๐๓,	๖ • ๐๐๔,	๗๓ • ๐๐๐๗,
(๙)	๕๐๔ • ๓,	๕๐ • ๐๔,	๕ • ๐๐๔,

บทที่ ๓

แปลง ทศนิยม ให้เป็น เศษ ส่วน สามัญ

ตัวอย่าง ที่ ๑ จง แปลง . ๖๕ ให้เป็น เศษ ส่วน สามัญ

ได้เรียน มา แล้ว ว่า ๖ ใน ที่นี้ $= \frac{๖}{๑๐}$

และ ๕ ใน ที่นี้ $= \frac{๕}{๑๐๐}$

$$\therefore . ๖๕ = + \frac{๖}{๑๐} + \frac{๕}{๑๐๐} = \frac{๖๐}{๑๐๐} + \frac{๕}{๑๐๐}$$

$$= \frac{๖๕}{๑๐๐}$$

แปลงทศนิยมให้เป็นเศษส่วนสามัญ

๗

(∴ เครื่องหมายนี้ ใช้แทนคำว่า “เพราะฉะนั้น”)

ตัวอย่างที่ ๒ จง แปลง .๐๖ ให้เป็น เศษ ส่วน สามัญ

$$0 = \frac{0}{10}$$

$$6 = \frac{6}{100}$$

$$\therefore .06 = \frac{0}{10} + \frac{6}{100} = \frac{6}{100}$$

ตัวอย่างที่ ๓ จง ทำ .๐๕๓ ให้ เป็น เศษ ส่วน สามัญ

$$0 = \frac{0}{10}$$

$$5 \Rightarrow \frac{5}{100}$$

$$3 = \frac{3}{1000}$$

$$\begin{aligned} \therefore .053 &= \frac{0}{10} + \frac{5}{100} + \frac{3}{1000} \\ &= \frac{53}{1000} \end{aligned}$$

กฎ ที่ จะ แปลง ทศนิยม ให้เป็น เศษ ส่วน สามัญ

๑

เขา เศษ ของ ทศนิยม มาเป็น เศษ แล้วเอา ๑๐ หรือ ๑๐๐

หรือ ๑๐๐๐ ฯลฯ มาเป็น ส่วน ตาม กำหนด ของ ตัว เลข

เศษ มี มาก น้อย เท่า ไ้ คือ ให้ ส่วน มี เลข มาก กว่า เศษ

ตัวหนึ่ง แล้วทอนเศษส่วนนี้ลงเป็นอย่างต่ำ

อุทาหรณ์. จงแปลง $.๐๖๕$, ให้เป็นเศษส่วน

สามัญ ตามกฎข้างบน

เราได้ $.๐๕$ เป็นเศษ ดังนั้น $\frac{๖๕}{๑๐๐๐}$ และ $.๐๖๕$ นี้มีเศษ

เศษ ๓ ตัว $\therefore$ ส่วนของเราต้องเป็น ๑๐๐๐

$$\therefore .๐๖๕ = \frac{๖๕}{๑๐๐๐}$$

แต่ $\frac{๖๕}{๑๐๐๐}$ นี้ไม่เป็เศษส่วนอย่างต่ำ เขา ๕ ซึ่ง

เป็ ห.ร.ม. มาฆ่าได้ $\frac{๑๓}{๒๐๐}$

$$\therefore .๐๖๕ = \frac{๖๕}{๑๐๐๐} = \frac{๑๓}{๒๐๐}$$

แบบฝึกหัดที่ ๓

(๑) จงแปลงให้เป็นเศษส่วนสามัญ. (ไม่ต้องทอน
เป็นอย่างต่ำ)

กำลัง ของ สูญ ใน ทศนิยม

๑

๑.๓, ๑.๓๓, ๑.๕๓, ๑.๐๔,

๑.๒๓๕, ๑.๖๐๓, ๑.๐๖๑, ๑.๓๒๖๕,

๑.๐๐๖๓, ๑.๑๐๔๖๐, ๑.๐๐๐๐๓, ๑.๐๓๐๓๓,

(๒) จึง แปลง ให้เป็น เศษ ส่วน สามัญ และ ทอน เป็น
อย่างต่ำ ด้วย

(ก) ๑.๑๕, ๑.๗๕, ๑.๓๒๕, ๑.๖๗๕,

(ข) ๑.๔๗๖, ๑.๓๔๔, ๑.๒๒๕, ๑.๒๓๓๖,

(๓) ๑.๐๗๓, ๑.๐๐๔๗, ๑.๐๐๕๕, ๑.๐๐๐๗๗๕,

(ค) ๓.๖๔, ๑๗.๓๒๕๕, ๒๕๐.๗๗๗๕, ๑,๐๐๐๐๓๒๕,

บทที่ ๔

กำลัง ของ “สูญ” ใน ทศนิยม.

แม้เราจะ เก็บ ๐ เข้า ข้าง ท้าย เศษ ของ ทศนิยม ดัง ที่
มาก น้อย ก็ ดี ค่า ของ เศษ นั้น ก็ จะ ยัง คง ที่ อยู่ ไม่ มาก ขึ้น
หรือ น้อย ลง

อุทาหรณ์ . ๗๕ (เศษ . ๗๕ นี้เท่ากับ $\frac{๗๕}{๑๐๐}$)

ถ้าเราเติม ศูนย์ เข้า ข้าง ท้าย อีก หนึ่ง ศูนย์ ก็ จะ เป็น ดัง นี้ . ๗๕๐

ศูนย์ นี้ ไม่ ทำให้ค่า เปลี่ยนแปลง เพราะว่า ค่าแห่ง
ของ เลข ๗ กับ ๕ ยังคง เติม อยู่ จึง มีค่า คง เติม อยู่ ด้วย.

สิ่ง ที่ เรา ได้ เติม เข้า คือ $\frac{๐}{๑๐๐๐}$ ซึ่ง ไม่มี ราคาย
เพราะ ฉะนั้น เรา จะ เติม ศูนย์ เข้า ข้าง ท้าย อีก ที่ ศูนย์ ๆ ก็ได้ จะ
ไม่ ทำให้ค่า ของ เศษ มาก ขึ้น เช่น

$$. ๗๕ = . ๗๕๐$$

$$= . ๗๕๐๐$$

$$= . ๗๕๐๐๐$$

$$= . ๗๕๐๐๐๐$$

$$= . ๗๕๐๐๐๐๐$$

ฯลฯ

แต่ จะต้อง สังเกต ว่า ถ้าเราเติม ศูนย์ เข้า ข้างหน้า เลข เศษ
(คือ ใน ระหว่าง . กับ เลข เศษ ตัว หน้า) ค่า ของ เศษ นั้น
จะ เปลี่ยน ไป.

กำลังของ ศูนย์ ใน ทศนิยม

๑๑

เช่น .๗๕ ไม่เท่ากับ .๐๗๕

ทั้งนี้ แดเห็นได้ง่าย. คือ ที่ ใส่ ศูนย์ ข้าง หน้า ๗ นี้

เรา เดือน ๗ ไป เสีย จาก ตำแหน่ง ที่ หนึ่ง ไป อยู่ ตำแหน่ง ที่สอง.

เดิม เมื่อ ๗ อยู่ใน ตำแหน่ง ที่ หนึ่ง มี ค่า เท่ากับ $\frac{๗}{๑๐}$

แต่ เมื่อ เดือน มา อยู่ใน ตำแหน่ง ที่ สอง มี ค่า เท่ากับ $\frac{๗}{๑๐๐}$

$$\text{หรือ } .๗๕ = \frac{๗}{๑๐} + \frac{๕}{๑๐๐} = \frac{๗๕}{๑๐๐}$$

$$\text{แต่ } .๐๗๕ = \frac{๗}{๑๐๐} + \frac{๕}{๑๐๐๐} = \frac{๗๕}{๑๐๐๐}$$

จง สังเกต. ศูนย์ ที่ อยู่ ท้าย เลข เศษ ไม่ มี กำลัง และ

ไม่ เปลี่ยน ค่า ของ เศษ นั้น, แต่ ศูนย์ ที่ อยู่ หน้า เลข เศษ

(คือ อยู่ ถัด . มา) มี กำลัง อาจ เปลี่ยน ค่า ของ เศษ นั้น

คือ ทำ ให้น้อย ลง ตาม ลำดับ ได้ นักเรียน ต้อง จำ ไว้

ให้ แน่น ย่า.

ตัวอย่าง. จงเปรียบเทียบ (ก) (ข) กับ

(ค) ว่า มีค่า ต่าง กัน อย่างไร

(ก) .๒๓๖

(ข) .๒๓๖๐๐

(ค) .๐๐๒๓๖

(ก) กับ (ข) มีค่าเท่ากัน เพราะ ว่า
 สตม สตม ข้าง ท้าย (ข) นั้น ไม่มี ค่า.

แต่ (ค) มีค่าแตกต่างไป เพราะ ว่า สตม
 สตม สตม อยู่ หน้า เลข เศษ.

$$\text{คือ } \underline{(ก)} \cdot ๒๓๖ = \frac{๒๓๖}{๑๐๐}$$

$$\underline{(ข)} \cdot ๒๓๖๐๐ = \frac{๒๓๖}{๑๐๐}$$

$$\text{แต่ } \underline{(ค)} \cdot ๐๐๒๓๖ = \frac{๒๓๖}{๑๐๐๐๐๐}$$

แบบฝึกหัดที่ ๔

จง เปรียบเทียบ ค่า ของ

<u>๑.</u> (ก) • ๐๐๗	<u>๒.</u> (ก) • ๕๔
(ข) • ๗	(ข) • ๐๐๐๕๔
(ค) • ๗๐๐	(ค) • ๕๔๐๐๐
<u>๓.</u> (ก) • ๓๗๕	<u>๔.</u> (ก) • ๐๘
(ข) • ๓๗๕๐	(ข) • ๐๐๘
(ค) • ๐๐๓๗๕	(ค) • ๐๘๐

แปลงเศษ ส่วน ตามนี้ เป็น ทศนิยม

๕. (ก)	• ๑๗๕๐๐	(ค)	• ๐๗๕
(ข)	• ๗๕๐๐	(ง)	• ๐๑๐๗๕
(ค)	• ๗๕	(จ)	• ๐๐๗๕๐

บทที่ ๕

แปลง เศษ ส่วน ตามนี้ เป็น ทศนิยม

ตัวอย่าง ที่ ๓. จง แปลง $\frac{๓}{๘}$ ให้เป็น ทศนิยม

วิธี ทำ. เอา ตัว ส่วน หาร เศษ ดัง นี้ $\frac{๓}{๘}$) ๓,๐๐๐

๓ ๓๗๕

ตอบ , ๓๗๕

อธิบาย วิธี ทำ

(๑) ๘ หาร ๓ ไม่ได้.

(๒) ใส่ . ข้าง ท้าย ๓ ซึ่ง เป็น จำนวน เต็ม

ดั่ง นี้ $\frac{๓}{๘}$) ๓,

(๓) ต่อ ๐ ไปเราจะเพิ่ม ศูนย์ สักกี่ ศูนย์ ๆ ตาม
ความต้องการก็ได้ ค่าไม่เปลี่ยนแปลง (คือ $๓ = ๓.๐๐๐$)

$$\begin{array}{r} ๓ \\ ๓ \end{array} \overline{) ๓.๐๐๐} \dots$$

(๔) คราวนี้ เอา ๘ หาร .

$$(๕) \quad ๓.๐ = \frac{๓๐}{๑๐} \text{ เอา } ๘ \text{ หารได้ } \frac{๓}{๑๐}$$

$$\begin{array}{r} ๓ \\ ๘ \end{array} \overline{) ๓.๐๐๐} \dots$$

. ๓

เหลือเศษ อีก $\frac{๖}{๑๐}$ หรือ $\frac{๖๐}{๑๐๐}$

$$(๖) \quad \frac{๖๐}{๑๐๐} \text{ เอา } ๘ \text{ หารได้ } \frac{๗}{๑๐๐}$$

$$\begin{array}{r} ๖๐ \\ ๘ \end{array} \overline{) ๓.๐๐๐} \dots$$

. ๓๗

เหลือเศษ $\frac{๔๐}{๑๐๐}$ หรือ $\frac{๔๐}{๑๐๐๐}$

(ค) $\frac{๕๐}{๓๐๐๐}$ เอา ๘หารได้ $\frac{๕}{๓๐๐๐}$ ไม่นีเศษ.

$$\begin{array}{r} \text{เขียน ลง } ๘ \quad) \quad ๓.๐๐๐ \\ \hline ๒๔ \\ \hline ๖๐ \\ \hline ๕๐ \\ \hline ๔๐ \\ \hline ๐ \end{array}$$

$$\therefore \frac{๓}{๘} = \frac{๓}{๓๐} + \frac{๗}{๓๐๐} + \frac{๕}{๓๐๐๐} = . ๓๗๕ .$$

จงสังเกต. จะเห็นได้ว่า ตาม ตัว อย่าง ข้าง บน
นี้ วิธีนี้ ก็ เป็น แต่วิธี แบ่ง หาร ตาม ธรรมดา ไม่แปลก ปราด
อะไร เลย แต่นักเรียน จะต้องระวัง ใส่จุดให้ถูก ที่ คือ
ให้ ตรง ตำแหน่ง ท้าย จำนวน เดิม .

ตัวอย่าง ที่ ๒ จงแปลง $\frac{๕}{๘}$ ให้เป็น ทศนิยม.

$$\begin{array}{r} ๘ \quad) \quad ๕.๐๐๐ \\ \hline ๔๐ \\ \hline ๑๐ \\ \hline ๘๐ \\ \hline ๐ \end{array}$$

ตอบ . ๖๒๕

ตัวอย่าง ที่ ๓. จงแปลง $\frac{๒๓}{๓๒}$ ให้เป็น ทศนิยม

(ใน ที่นี้ เรา จำ เป็น ต้อง ใช้วิธี หาร ยาว .)

$$๓๒) ๒๓.๐๐๐๐๐ \quad (\cdot ๖๕๖๒๕$$

๑๘๒

๑๘๐

๑๖๐

๒๐๐

๑๘๒

๘๐

๖๔

๑๖๐

๑๖๐

ตอบ ๐.๖๕๖๒๕

แบบฝึกหัดที่ ๕

จงแปลงเศษส่วนต่อไปนี้เป็นทศนิยม

$$(๑) \quad \frac{๗}{๓๐}, \quad \frac{๓๘}{๑๐๐}, \quad \frac{๕๓}{๓๐๐๐}, \quad \frac{๖}{๓๐๐}$$

$$(๒) \quad \frac{๑๔}{๓๐๐๐}, \quad \frac{๓๕๖}{๓๐๐๐}, \quad \frac{๖}{๓๐๐๐๐}, \quad \frac{๗๐๔}{๓๐๐๐๐}$$

$$(๓) \quad \frac{๑}{๒}, \quad \frac{๑}{๔}, \quad \frac{๑}{๘}, \quad \frac{๑}{๕}, \quad \frac{๗}{๘}$$

$$(๔) \quad \frac{๓}{๔}, \quad \frac{๕}{๘}, \quad \frac{๓}{๕}, \quad \frac{๗}{๑๖}, \quad \frac{๕}{๓๒}$$

$$(๕) \quad \frac{๔}{๒๕}, \quad \frac{๘}{๕๐}, \quad \frac{๑๒}{๗๕}, \quad \frac{๑๖}{๑๐๐}, \quad \frac{๒๐}{๑๒๕},$$

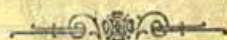
$$(๖) \quad \frac{๓๔}{๖๕}, \quad \frac{๓๗}{๖๕}, \quad \frac{๗๑}{๙๐}, \quad \frac{๗๗}{๑๒๐}, \quad \frac{๘๒}{๑๕๐},$$

$$(๗) \quad \frac{๓๔๗}{๒๕๐}, \quad \frac{๕๓}{๕๐๐}, \quad \frac{๓๐๘}{๕๑๒}, \quad \frac{๑๐๕}{๑๒๗},$$

$$(๘) \quad \frac{๘๗}{๑๒๕}, \quad \frac{๗๗}{๑๒๗}, \quad \frac{๑๗}{๑๒๕}, \quad \frac{๗๓๔}{๑๒๕๐},$$

บทที่ ๖

บวก ทศนิยม

วิธี บวก และ ลบ ของ ทศนิยม ก็ เปน เช่น เดียว กับ วิธี บวก และ ลบ เลข สามัญ ไม่ผิด อะไร กัน เลย แต่ผู้เรียน ต้อง ระวัง ที่จะ เรียง จำนวน ทศนิยม ให้ จุติ . อยู่ ตรง กัน เปน ทดก เดียว . เพื่อ จำนวน จะ ได้ อยู่ ตรง จำนวน และ เกษ อยู่ ตรง เกษ ตาม อักขร

วิธี บวก

ตัวอย่าง ที่ ๓. จง บวก .๕๖, .๘๘, .๗๕, เข้าด้วยกัน

.๕๖

.๘๘

.๗๕๒ . ๒๐๙

{ บวกกัน อย่างเลข สามัญคือ
ตั้ง แตะ ขวา ไป หา ซ้าย }

สรุปให้เห็นว่า ถูก

$$.๕๖ = \frac{๕}{๑๐} + \frac{๖}{๑๐๐}$$

$$.๘๘ = \frac{๘}{๑๐} + \frac{๘}{๑๐๐}$$

$$.๗๕ = \frac{๗}{๑๐} + \frac{๕}{๑๐๐}$$

$$= \frac{๒๐}{๑๐} + \frac{๑๙}{๑๐๐}$$

(“สรุป” คำนี้แปลว่า “ชี้ให้เห็น ความจริง”)

แต่ $\frac{๒๐}{๑๐๐} = \frac{๒๐}{๑๐๐} + \frac{๐}{๑๐๐} = \frac{๒}{๑๐} + \frac{๐}{๑๐๐}$

และ $\frac{๒๐}{๑๐} = \frac{๒๐}{๑๐} + \frac{๐}{๑๐} = ๒ + \frac{๐}{๑๐}$

∴ $\frac{๒๐}{๑๐} + \frac{๑๙}{๑๐๐} = ๒ + \frac{๒๐}{๑๐} + \frac{๐}{๑๐๐}$

$$= ๒ . ๒๐๙$$

บวก ทศนิยม

๗๘

ตัวอย่างที่ ๒

$$๗๕.๖๔ + ๓๘.๗๕ + ๑๕.๑๑ =$$

$$๗๕.๖๔$$

$$๓๘.๗๕$$

$$๑๕.๑๑$$

$$\hline ๑๓๐.๕๐$$

สรุปให้เห็นว่าถูก

$$.๖๔ = \frac{๖}{๑๐} + \frac{๔}{๑๐๐}$$

$$.๗๕ = \frac{๗}{๑๐} + \frac{๕}{๑๐๐}$$

$$.๑๑ = \frac{๑}{๑๐} + \frac{๑}{๑๐๐}$$

$$\hline = \frac{๑๖}{๑๐} + \frac{๑๖}{๑๐๐}$$

$$\frac{๑๖}{๑๐๐} = \frac{๑๐}{๑๐๐} + \frac{๖}{๑๐๐} = \left| \frac{๑}{๑๐} + \right| \frac{๖}{๑๐๐}$$

$$\frac{๑๖}{๑๐} = \frac{๑๐}{๑๐} + \frac{๖}{๑๐} = ๑ + \left| \frac{๖}{๑๐} \right|$$

$$\therefore \frac{๑๖}{๑๐} + \frac{๑๖}{๑๐๐} = ๑ + \frac{๖}{๑๐} + \frac{๖}{๑๐๐} = ๑.๑๒$$

บวกจำนวน ๗๕, ๓๘ กับ ๑๕ เข้ากันได้ ๑๓๐.๕๐ ได้ ๑๓๐.๕๐

- แบบฝึกหัดที่ ๒

(๑) จงบวกเข้าด้วยกัน .๔๓, .๐๑, .๕๖, .๑๑๕

ทศนิยม

- (๒) $๘.๐๖ + ๓๕.๘๓ + .๐๐๕ + ๑๖.๗$
 (๓) $๓๕.๕๘๒ + ๓๕.๐๘๗ + ๖๐๕ : ๗๗ + ๕ : ๘๘๕$
 (๔) $๗๕๖.๕๓๘๗ + ๕๐๘.๐๐๕๘๖ + ๕๗๘๓ : ๗๕๕๓๘$
 $+ .๐๐๕ + ๖๕.๐๘๐๕๗๓ + ๗๓๘๘๕.๖๕๓๘๗$

บทที่ ๗
 วิธีลบ

ตัวอย่างที่ ๑ จาก .๕๘ เขา ออก เตี้ย .๓๗

.๕๘

.๓๗

.๒๑

สรุปให้เห็นว่าถูก

$$.๕๘ = \frac{๕}{๑๐} + \frac{๘}{๑๐๐}$$

$$.๓๗ = \frac{๓}{๑๐} + \frac{๗}{๑๐๐}$$

$$\therefore .๕๘ - .๓๗ = \left(\frac{๕}{๑๐} - \frac{๓}{๑๐} \right) + \left(\frac{๘}{๑๐๐} - \frac{๗}{๑๐๐} \right)$$

$$\therefore .๕๘ - .๓๗ = \frac{๒}{๑๐} + \frac{๑}{๑๐๐}$$

$$= .๒๑$$

ตัวอย่างที่ ๒ จาก ๘.๕๓ เขา ออก เศษ ๔.๖๘

$$๘.๕๓$$

$$\underline{๔.๖๘}$$

$$\underline{\underline{๔.๘๕}}$$

สรุปให้เห็นว่าถูก $๘.๕๓ = ๘ + \frac{๕}{๑๐} + \frac{๓}{๑๐๐}$

$$๔.๖๘ = ๔ + \frac{๖}{๑๐} + \frac{๘}{๑๐๐}$$

ข้อที่ ๓ $\frac{๓}{๑๐๐} - \frac{๘}{๑๐๐}$ (ลบไม่ได้)

∴ ต้อง ยืม จาก $\frac{๕}{๑๐}$ มาเสีย $\frac{๓}{๑๐}$ (หรือ $\frac{๓๐}{๑๐๐}$)

บวก เข้ากับ $\frac{๓}{๑๐๐}$ เป็น $\frac{๓๓}{๑๐๐}$

$$\text{คราวนี้ ลบ ได้ } \frac{๓๓}{๑๐๐} - \frac{๘}{๑๐๐} = \frac{๒๕}{๑๐๐}$$

ข้อที่ ๒ $\frac{๕}{๑๐}$ เดียวนี้ คง เหลือ แต่ $\frac{๔}{๑๐}$

$$\frac{๔}{๑๐} - \frac{๖}{๑๐} \text{ (ลบไม่ได้)}$$

∴ ต้อง ยืม จาก จำนวน เต็ม ๘ มาเสีย ๓ (หรือ $\frac{๓๐}{๑๐}$)

บวก เข้ากับ $\frac{๔}{๑๐}$ เป็น $\frac{๓๔}{๑๐}$

$$\text{คราวนี้ ลบ ได้ } \frac{๓๔}{๑๐} - \frac{๖}{๑๐} = \frac{๒๘}{๑๐}$$

วันที่ ๓ จำนวนเต็ม ๘ เดียวนี้ คง เหลือ อยู่ แค่ ๘

$$\therefore 8 - 4 = 4$$

$\therefore$ ผลตอบทั้งหมด เรา ได้ ๔ กับ $\frac{๘}{๓๐}$ กับ $\frac{๔}{๓๐๐}$

หรือ ๔.๘๔

แบบฝึกหัด บทที่ ๗

- (๑.) จาก ๕๔ เอาออกเสีย ๓๓
- (๒.) ,, ๐๗ ,, ๑๐๗
- (๓.) ,, ๕.๗๓ ,, ๓.๐๘
- (๔.) ,, ๓๕๓.๑๐๗ ,, ๖๘.๘๔๘
- (๕.) ,, ๒๐๘๔.๘๐๓๒๔ ,, ๘๘๓.๘๕๓๒๕๖
- (๖.) ๗๔.๕๓๔๓ — ๖๐.๐๑๐๔๘
- (๗.) ๓๓๕๕.๐๐๐๔๓ — ๓๖๔.๐๘๐๐๓๖
- (๘.) ๓๐๗๖ — ๗๕.๘๔๓๖
- (๙.) ๓๐ : ๗๖๕ — ๓๘
- (๑๐.) ๖๔๓๔.๐๗ — ๓๘.๗๖๕ — ๔๑๗.๐๐๖๔

บวก และ ลบ ระคน กัน

๒๓

บทที่ ๘

บวก และ ลบ ระคน กัน

ตัวอย่าง จง ทำ เลขนี้ ให้ สำเร็จ

๘๓ . ๐๘ — ๘๔ . ๖๕๓ + ๗๐๔ . ๘ — ๖๓ . ๐๔๕

วิธี ทำ ที่ จะ ทำ เลข ที่ ระคน กัน เช่น นี้

(๑) บวก จำนวน ที่มี หมาย + อยู่ ข้าง หน้า เข้า ด้วย
กัน หมาด

(๒) บวก จำนวน ที่มี หมาย — อยู่ ข้าง หน้า เข้า ด้วย
กัน หมาด

(๓) ลบ จำนวน ผล ลบ ออกจาก จำนวน ผล บวก

ดังนี้

๘๓ . ๐๘

๗๐๔ . ๘

(๓)

๗๘๗ . ๘๘

จำนวน ผล บวก

๘๔ . ๖๕๓

๖๓ . ๐๔๕

(๒)

๑๕๗ . ๖๐๘

จำนวน ผล ลบ

กราวนั้น (๒) ออกเสียจาก (๑)

๑
กข

๗๘๗ . ๘๘

๑๕๗ . ๖๘๘

(๓)

๖๓๐ . ๓๘๒

กข ๖๓๐ . ๓๘๒

จึงสังเกต ถ้าจำนวนใดไม่มีเครื่องหมาย อยู่
ข้างหน้า จำนวนนั้น เป็น จำนวน บวก เสมอ

แบบฝึกหัด บทที่ ๗

- (๑.) $๓๖ . ๑๗๕ + ๓๐๘ . ๐๕๓ - ๕๘ . ๗๐๖๗$
- (๒.) $๕๐๗ . ๓ - ๓๐๐๖ . ๐๐๔ + ๘๔๖ . ๕$
- (๓.) $๖๐๔ . ๕๘ - ๕๘ . ๐๖๗ + ๓๓ . ๐๗๕๕$
- (๔.) $๖๕๓ . ๘ - ๘ . ๐๑๔ - ๘๓ . ๐๗๖๓๒$
- (๕.) $๖๕๓ . ๘ - ๘ . ๐๐๔ + ๘๓ . ๐๗๖๓๒$
- (๖.) $-๕๕ . ๓๑๖ + ๘๓ . ๔๕ - ๓๓ . ๐๐๗$
- (๗.) $-๕ . ๓ - ๓๗ . ๐๔ - ๗ . ๐๐๗ + ๕๐$

บวก และ ลบ มาตรา บาท กับ สตางค์

๒๕

$$(๗.) \quad ๖๗.๐๗๕๕ + ๓๐๗.๐๐๓๕ - ๕.๐๐๖๕ + .๐๕$$

$$+ .๐๗๗ - ๓๗.๑๕๖๔$$

$$(๘.) \quad ๒ - .๐๐๐๕๑ - .๐๐๗๓๗ - .๐๓๕๖๕ + .๐๗๗$$

$$(๓๐.) \quad - .๐๕ + ๓๕ - .๑๖๓ - ๒๐ + ๕๐๖.๗๗$$

$$- .๐๐๐๑$$

บท ที่ ๗

บวก และ ลบ มาตรา บาท กับ สตางค์

สตางค์ คือ $\frac{๓}{๑๐๐}$ ของ บาท

∴ ๓๕ สตางค์ ก็เป็น $\frac{๓๕}{๑๐๐}$ ของ บาท

แต่ $\frac{๓๕}{๑๐๐}$ นี้ เราเขียน ตาม วิธี ทศนิยม ดังนี้ ๐.๓๕ และ

ในการ ทำ บัญชี ต่าง ๆ เขามัก จะ เขียน มาตรา บาท และ
สตางค์ ทาง ทศนิยม เป็น พัน

∴ ๒๕ บาท ๕๕ สตางค์ ก็ เขียน ดังนี้ ๒๕.๕๕ บาท

∴ บวก และ ลบ ของ มาตรา นี้ จึง ทำ ได้ ตาม วิธี บวก

และ ลบ ทศนิยม ที่ เรียบ มา แล้ว

ตัวอย่างที่ ๑ ๒๕ บาท ๓๕ สตางค์ + ๓๗ บาท ๙๗ สตางค์

คือ ๒๕ . ๓๕ บาท + ๓๗ . ๙๗ บาท

๒๕ . ๓๕

๓๗ . ๙๗

บาท ๖๕ . ๓๒ (คือ ๖๕ บาท ๓๒ สตางค์)

ตัวอย่างที่ ๒ ๓๗ บาท ๓๕ สตางค์ — ๑๗ บาท ๙๗ สตางค์

คือ ๓๗ . ๓๕ บาท — ๑๗ . ๙๗ บาท

๓๗ . ๓๕

๑๗ . ๙๗

บาท ๒๐ . ๓๘ (คือ ๒๐ บาท ๓๘ สตางค์)

ตัวอย่างที่ ๓ มีเงิน อยู่ ๒๕๐ บาท กับ ๔๕ สตางค์ ซื้อ จักรยาน

เสีย ๒๓๕ บาท ๕๕ สตางค์ ซื้อ โคม สำหรับ รถมอเตอร์ ๑๒ บาท

๙๕ สตางค์ ยังจะ เหลือเงิน อยู่ อีก เท่า ไหร่ ?

เงินที่ ใช้จ่าย ๒๓๕ : ๕๕ บาท + ๑๒ . ๙๕ บาท

๒๓๕ : ๕๕

๑๒ . ๙๕

∴ คงใช้ เงิน ๒๔๗ . ๕๐ บาท

บวกและลบ มาตรา บาท กับ สตางค์

๒๗

แต่แรก มี เงิน อยู่ ๓๕๐ . ๕๕ บาท

ใช้ เสีย ๒๒๗ . ๕๐ บาท

คง เหลือ ๑๒๓ . ๐๕ บาท

(คือ ๑๒๓ บาท ๐๕ สตางค์)

แบบฝึกหัดที่ ๗ .

(๓.) จงหาค่าของ ๗๓ สตางค์ + ๕๗ สตางค์
+ ๗๓ สตางค์

(๒.) ๒ บาท เขาออกเสีย ๘๕ สตางค์ จะเหลือ
อีกเท่าใด ?

(๓.) ๓๐ . ๕๕ บาท + ๓๕ . ๓๗ บาท - ๑ . ๐๕ บาท

(๔.) ชายคนหนึ่ง มีเงิน อยู่ ๓๐๐ บาท ๕๐
เครื่องผ้าเสีย ๗๗ . ๕๕ บาท กรวด ๆ ผ้า ๒ . ๓๕ บาท
ถึง ๕ . ๒๕ บาท ตะกรุดตัดผมผ้า ๓๒ : ๗๐ บาท
ยังเหลือ อยู่อีก เท่าใด ?

(๕.) เสนิมน คนหนึ่ง เมื่อ จะลง บาญชี เงิน ๗๐๕๗ บาท

กับ .๔ สตางค์ เขาจึง เขียน ลง ใน บาทนี้ ดังนี้ ๗๐๔๗.๔
ที่ จด ลง นี้ ถูก หรือ ผิด ? ถ้าผิด จะ เข้า เนื้อ ที่ มาก น้อย ?

(๖.) ข้าพเจ้า ได้รับ บิด ทวง เงิน จาก สิงคโปร์ เป็น เงิน
๗๐๔.๖๔ บาท ได้ ใช้ ไป เสีย ๖๗๐.๗๕ บาท จะ
ยัง คง เป็นหนี้ เขา อยู่ อีก เท่า ไฉน ?

(๗.) นายห้าง คน หนึ่ง ส่ง บิด เก็บ เงิน ไป ตาม ราย ชื่อ
ต่อไปนี้ ถ้า หาก ว่า ได้รับ เงิน จาก ทุกคน แล้ว

(ก) หมาด ด้วย กัน จะ เป็น เงิน เท่า ไฉน ?

นาย คั้น ๗๔๓.๖๕ บาท นาย เหม ๓๖.๐๘ บาท

นาย พัน ๖๐๕.๗๗ บาท นาย สิ้น ๓๐๔๗.๖๗ บาท

นาย ทด ๕๐๗.๐๗ บาท นาย วัน ๘๔.๗๕ บาท

(ข) แต่ ถ้า หาก ว่า นาย สิ้น ใช้ ให้ แต่ ครั้ง หนึ่ง นาย
เหม ใช้ ให้ แต่ $\frac{๒}{๓}$ ก่อน คน อื่น ๆ ใช้ ให้ เต็ม นาย ห้าง
จะ ได้ เงิน เท่า ไฉน ?

บท ที่ ๑๐

บวก และ ลบ มาตรา เหยียบ ญ ทอด ตา กับ เส้น ตั้

ใน ที่ คำ ขาย ต่าง ๆ ใน กรุง เทพ ๖ นี้ บาง แห่ง เขา

บวก และ ลบ มาตราเหรียญ ดอลลาร์ กับ เซ็นต์ ๒๘

มักใช้ จด บัญชี ตาม มาตรา เงิน ที่ใช้ กันใน เมือง สิงคโปร์ และ เมือง ย่าง กง ๖๓๖

คือ (๓) เหรียญ ดอลลาร์ (ทำด้วยเงิน อันใหญ่กว่า เงิน บาท อีก นัย หนึ่ง เรียกว่า เหรียญ นก)

(๒) เซ็นต์ ($\frac{๑}{๑๐๐}$ ของ เหรียญ ดอลลาร์)

มาตรา เหรียญ ดอลลาร์ นี้ ใช้ ทาง ทศนิยม ได้ อย่าง บาท และ สตางค์ คือ ๕๘ เหรียญ กับ ๗๕ เซ็นต์ ก็ เขียน ได้ ดังนี้ ๕๘.๗๕ เหรียญ

(เพราะ ว่า ๗๕ เซ็นต์ คือ $\frac{๗๕}{๑๐๐}$ ของ เหรียญ หรือ ๐.๗๕ ของ เหรียญ)

 เขา ใช้ เครื่องหมาย นี้ § แทน คำว่า เหรียญ ดอลลาร์ ๕๘ เหรียญ ดอลลาร์ ก็ เขียน ดังนี้ § ๕๘ และ ๕๘ เหรียญ ๗๕ เซ็นต์ ก็ เขียน ดังนี้ § ๕๘.๗๕ บวก และ ลบ ของ มาตรา เหรียญ ดอลลาร์ นี้ ก็ ทำ ทาง ทศนิยม เหมือน กัน

ตัวอย่าง ที่ ๓ § ๗๕.๓๗ + § ๘๓.๗๓

๗๕.๓๗

๘๓.๗๓

§ ๑๖๘.๐๐

(คือ ๑๖๘ เหรียญ ๐ เซ็นต์)

ตัวอย่างที่ ๒ $\text{฿ } ๑๕.๑๗ - \text{฿ } ๓๘.๘๘$

๑๕.๑๗

๓๘.๘๘

$\text{฿ } ๗๖.๒๘$ (คือ ๗๖ เหรียญ ๒๘ เซ็นต์)

ตัวอย่างที่ ๓ เต๋มย่น คน หนึ่ง เขียน ๑๐ เหรียญ ๘ เซ็นต์
 ดังนี้ $\text{฿ } ๑๐.๘$ เขาเขียน ถูก หรือ ผิด ? ถ้า ผิด จะ ผิด
 ไปเท่าใด ?

ตอบ เขาเขียน ผิด เพราะว่า ๑๐ เหรียญ ๘ เซ็นต์
 ควร เขียน ดังนี้ $\text{฿ } ๑๐.๐๘$

(๘ เซ็นต์ $= \frac{๘}{๑๐๐} = .๐๘$)

$\text{฿ } ๑๐.๘ - \text{฿ } ๑๐.๐๘$

๑๐.๘

๑๐.๐๘

$\text{฿ } .๗๒$ (คือ ๗๒ เซ็นต์)

∴ ที่เขาเขียน (คือ $\text{฿ } ๑๐.๘$) มากเกินไป ๗๒ เซ็นต์

แบบฝึกหัดที่ ๑๐

(๑) ฿ ๗๕๐.๓๕ — ฿ ๗๓.๗๗ — ฿ ๓๕๐.๖๖

(๒) ข้าพเจ้า อยาก จะซื้อ หมวก ราคา ฿ ๗.๕๕ แต่
มีเงิน อยู่ เพียง ฿ ๗.๕๐ จะต้อง หา อีก เท่าใด ?

(๓) ซื้อ ม้า เสีย ฿ ๓๕๐.๗๐ และ รถ เสีย ฿ ๕๐๐.๗๕
มีเงิน อยู่ ฿ ๑๐๐๐ จะ เหลือ เงิน อีก เท่าใด ?

(๔) จง บวก จำนวน เหล่านี้ เข้า ด้วย กัน

฿ ๗๐๕๐.๗๓, ฿ ๗๕๗.๗๕,

฿ ๕๐๕๐.๐๗, ฿ ๗๗๕.๗๗,

฿ ๖๕.๕๐, ฿ ๗๗๕.๗๓,

และ ฿ ๓๐.๐๐

(๕) จง ทำ เลข ต่อไป นี้ ให้ สำ เร็จ

฿ ๓๐๐.๕๐ — ฿ ๗.๕๓.๗๕

— ฿ ๒๕๖.๕๗ + ฿ ๗๐๐๗.๐๕

+ ฿ ๕๐๕๖.๖๐ — ๔๕ เซ็นต์ (฿ . ๔๕)

บทที่ ๑๑

วิธีคูณ

(๑) วิธีคูณ ทศนิยม นี้ ก็เช่นเดียวกับวิธีคูณ เลข
 ดำเนิน เปลี่ยน แต่ทศนิยม มีเลขเศษด้วย เพราะฉะนั้น เมื่อ
 คูณเสร็จแล้ว ผลคูณจึงต้องมี ตัวเลขเศษ เท่ากับ เลขเศษ
 ของ จำนวน คูณ และ จำนวน ที่ คูณ รวม กัน

(๒) ถ้าตัวคูณ เป็น จำนวน ๓๐ วิธีทำ ก็เป็น แต่
 เลื่อนจุด ทศนิยม มาทางขวา มี ตำแหน่งหนึ่ง ถ้าตัวคูณ
 เป็น จำนวน ๓๐๐ ก็เลื่อนจุดมาทางขวา มี สองตำแหน่ง
 และต่อไปเป็นลำดับ พัน, หมื่น, แสน, ฯลฯ

ตัวอย่างที่ ๑ $.๓๕ \times ๓๐ = ๓.๕$

ปรุฟให้เห็นว่าถูก $.๓๕ = \frac{๓}{๑๐} + \frac{๕}{๑๐๐}$

$$\begin{aligned}
 \therefore .๓๕ \times ๓๐ &= \left\{ \frac{๓}{๑๐} \times ๓๐ \right\} + \left\{ \frac{๕}{๑๐๐} \times ๓๐ \right\} \\
 &= \frac{๓๐}{๑๐} + \frac{๕๐}{๑๐๐} \\
 &= ๓ + \frac{๕}{๑๐} \\
 &= ๓.๕
 \end{aligned}$$

คุณ ทศนิยม

๓๓

ตัวอย่างที่ ๒

$$๓๕ \times ๑๐๐ = ๓๕$$

สรุปให้เห็นว่าถูก

$$๓๕ = \frac{๓}{๑๐} + \frac{๕}{๑๐๐}$$

$$\begin{aligned} \therefore ๓๕ \times ๑๐๐ &= \left\{ \frac{๓}{๑๐} \times ๑๐๐ \right\} + \left\{ \frac{๕}{๑๐๐} \times ๑๐๐ \right\} \\ &= \frac{๓๐๐}{๑๐} + \frac{๕๐๐}{๑๐๐} \\ &= ๓๐ + ๕ \\ &= ๓๕ \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ ๓

$$๔๖.๘ \times ๘$$

$$๔๖.๘$$

$$๘$$

$$\underline{๓๗๕.๒}$$

วิธีทำ

(๑) คุณ กัน อย่าง วิธี คุณ เดช สามัญ

(๒) เดช เกษ ของจำนวน คุณ และ จำนวน ทั้งคุณรวม

กัน มี แต่ ตัว เดียว เท่า นั้น (คือ จำนวน ทั้ง คุณ มี ตัว หนึ่ง จำนวน ตัว คุณ ไม่มี เลย)

∴ ผลคูณก็ต้องมีเลขเศษตัวหนึ่ง

∴ เราจึงได้จุดที่หน้าเลข ๒ ของจำนวน ผลคูณ

ตัวอย่าง ที่ ๔ 46.04×3.57

$$46.04$$

$$\times 3.57$$

$$141.672$$

$$152.152$$

$$163.272$$

$$163.272$$

วิธีทำ (๓) คูณ กัน อย่าง วิธี คูณ ตามนัย

(๒) จำนวน ทั้ง คูณ มี เลข เศษ ๒ ตัว จำนวน

คูณ ก็มี ๒ ตัว

∴ ผลคูณ ต้อง มี เลข เศษ ๒ + ๒ ตัว คือ ๔ ตัว

∴ เมื่อ เอา ๘ คูณ แล้ว จึง ได้ จุด . ที่ หน้า เลข
ตัว ที่ ๔ ที่ จะ เป็น เศษ

(๓) จงระวัง ใส่ . ที่ ผลคูณ ทุกชั้น ให้ตรง

เช่น แถว กับ ชั้น ต้น เอา ชั้น ต้น เช่น หัก ถัด เหนือ ไป

(๔) เมื่อ รวม ผลคูณ ทุก ๆ ชั้น เข้า ด้วย กัน เช่น ผล

คูณ ดำไว้ แล้ว จง ใส่ . ให้ถูก ที่ คือ ใส่ ให้ตรง เช่น

แถว กับ จุด ข้าง บน

จง สังเกต นักเรียน ต้อง สังเกต ว่า ทำไมผล

คูณ จึง ต้อง มี เลข เศษ เท่ากับ เลข เศษ ของ จำนวน ดัง คูณ และ

จำนวน ตัว คูณ รวม กัน เช่น ต้น ว่า ๔๖.๐๕×๓.๕๗ นี้

ผลคูณ จะ ต้อง มี เลข เศษ ๕ ตัว เพราะ เหตุไร

$$๔๖.๐๕ = ๔๖ + \frac{๐}{๑๐} + \frac{๕}{๑๐๐}$$

$$๓.๕๗ = ๓ + \frac{๕}{๑๐} + \frac{๗}{๑๐๐}$$

เมื่อ คูณ $\frac{๕}{๑๐๐}$ กับ $\frac{๗}{๑๐๐}$ เข้า ด้วย กัน ผลคูณ จะ เป็น $\frac{๔๕}{๑๐๐๐๐}$

คือ จะ เป็น เลข ทศนิยม ที่ มี ส่วน ๑๐๐๐๐ แต่ เลข ทศนิยม

ที่ มี ส่วน ๑๐๐๐๐ จะ ต้อง มี เลข เศษ ๕ ตัว

∴ ผลคูณ ของ ๔๖.๐๕ และ ๓.๕๗ จึง ต้อง มี เลข เศษ ๕ ตัว

แบบฝึกหัด บทที่ ๑๑

(๑.) จงคูณ $๓ \cdot ๒๕๕$ ด้วย ๓๐, ๓๐๐, ๓๐๐๐, ๓๐๐๐๐,

(๒.) ,, ,, $๕๕ \cdot ๐๐๖$,, ๓๐, ๓๐๐, ๓๐๐๐,

(๓.) ,, ,, $๓๗ \cdot ๐๕$,, ๗, ๗, ๓๗, ๓๕,

(๔.) ,, ,, $๓๖๕ \cdot ๐๐๓$,, ๓๕๖, ๓๕๐, ๗๐๗,

(๕.) $๖ \cdot ๕๗ \times ๕ \cdot ๓๗$

(๖.) $๓๗ \cdot ๐๕ \times ๕๗ \cdot ๐๗$

(๗.) $๓๖๕ \cdot ๕๗๓ \times ๗ \cdot ๐๐๕$

(๘.) $๗๕ \cdot ๐๐๓ \times ๗ \cdot ๗๐๖$

(๙.) $๓๕๖ \cdot ๕ \times ๕ \cdot ๐๐๐๐๕$

(๑๐.) $๖๕๗๓ \cdot ๗๗๗๓ \times ๕๓๗๖ \cdot ๓๗๗$

บทที่ ๑๒

คุณที่ควร มี บุญเพิ่มเศษเศษ ของ ผล.

คูณ ที่ ต้อง มี ศูนย์ เพิ่ม เลข เศษ ของ ผล

ตัวอย่าง ที่ ๓

$$.06 \times .04$$

$$.06$$

$$.04$$

$$\hline$$

$$.0024$$

$$\hline$$

วิธีทำ (๓) ทำ อย่าง คูณ สามัญ .

(๒) ผล คูณ ต้อง มี เลข เศษ ๔ ตัว เพราะ ว่า
จำนวน ตัว คูณ มี ๒ ตัว และ จำนวน ตัว คูณ มี ๒ ตัว หรือ
รวม เป็น ๔ ตัว ด้วย กัน

(๓) $6 \times 4 = 24$ เรา จะ ได้ จุด ที่ หน้า เลข ๓
ไม่ ได้ เพราะ ว่า เรา ต้อง การ เลข เศษ ถึง ๔ ตัว

$$\left\{ \begin{array}{l} .06 = \frac{6}{100} \\ .04 = \frac{4}{100} \\ \frac{6}{100} \times \frac{4}{100} = \frac{24}{10000} = .0024 \end{array} \right\}$$

(๔) เพราะ ฉะนั้น ที่ จะ ให้ มี เลข เศษ ๔ ตัว เรา
ต้อง เติม ศูนย์ เข้า ข้าง หน้า ๓๒ อีก ๒ ศูนย์ แล้ว ได้ จุด

ตัวอย่างที่ ๒

$$๓.๕๕ \times .๐๐๗$$

$$๓.๕๕$$

$$.๐๐๗$$

$$.๐๒๘๓๕$$

ในที่นี้เราต้องการ เลข เศษ สำหรับ ผล คูณ ๕ ตัว

∴ เราต้อง เติม ศูนย์ ข้าง หน้า ผลคูณ ศูนย์ หนึ่ง แล้วใส่จุด

กฎ ถ้า ตัว เลขใน ผล คูณ มี น้อย กว่า จำนวน เลข เศษ

ที่ ผล คูณ นั้น ต้องมี ก็ ต้อง เติม ศูนย์ เข้า ก็ ศูนย์ ๆ จนกว่า จะครบ

จำนวน ที่ ต้อง การ แล้ว ใส่ จุด . ข้าง หน้า

ตัวอย่างที่ ๓

$$.๐๓๕ \times .๐๐๐๔๖$$

$$.๐๐๐๔๖$$

$$.๐๓๕$$

$$.๐๐๐๐๑๕๗๐$$

$$.๐๐๐๐๑๕๗$$

$$.๐๐๐๐๑๕๗๐$$

คุณ มาตรา บาท สี่ทางค์

๓๘

- (๑) เลข เศษ ที่ ต้อง การ คือ ๘ ตัว
- (๒) เลข ที่ ได้ เป็น ผล คุณ แล้ว มี ๔ ตัว
- (๓) ∴ เรา เติม ศูนย์ เข้า อีก ๘ — ๔ = ๔ ศูนย์

ข้าง หน้า เลข ผล แล้ว ได้ จุด

แบบ ฝึกหัด ที่ ๑๒

- (๑.) $.๐๔๗ \times .๐๖$ (๒.) $.๐๗๓๕ \times .๐๐๓๔$
- (๓.) $.๐๐๗๔ \times .๐๐๓๗๒$ (๔.) $.๓ \times .๒$
- (๕.) จง คุณ $(.๐๐๗๓ + .๗๐๐๓)$ กับ $.๐๐๐๗๓$
- (๖.) " " $(.๗๐๐๓ - .๐๐๗๔)$ กับ $.๐๐๐๔๗$
- (๗.) $(.๐๐๗ - .๐๐๐๗๕) \times (.๐๔๓ - .๐๐๔๓)$
- (๘.) $(.๐๗๔ - .๐๐๗ + .๐๐๓) \times (.๐๐๔ - .๐๐๐๖๗)$

บท ที่ ๑๓

คุณ มาตรา บาท สี่ทางค์

เรา ได้ เรียง วิธี คิด มาตรา บาท และ สี่ทางค์ ทาง ทศนิยม แล้ว

ทศนิยม

เช่น ๗ บาท ๘๐ สตางค์ ก็ เขียน ดังนี้ ๗ . ๘๐ บาท

∴ เมื่อ จะ คน มาตราบาท สตางค์ จึง คุณ ได้

ตาม วิธี คุณ ทศนิยม

ตัวอย่างที่ ๑ หนังสือ ราคา ถ่ม ละ ๓ บาท ๒๕ สตางค์

๑๒ ถ่ม จะ เปน เงิน เท่า ไ้ ?

๓ . ๒๕ บาท = ราคา หนังสือ ๑ ถ่ม

๑๒

๓๖ . ๐๐ บาท = ราคา หนังสือ ๑๒ ถ่ม

ตัวอย่างที่ ๒ ถ่ม ยื่น คน หนึ่ง ได้ เงิน เดือน ๆ ละ ๕๔ บาท

๗๕ สตางค์ ใน สาม ปี เขา จะ ได้ เงิน เท่า ไ้ ?

๗๕ ๓ ปี = ๓๖ เดือน

๕๔ . ๗๕ บาท = เงิน เดือน ๑ เดือน

๓๒๗ . ๕๐

๑๖๔๒ . ๕

๑๖๗๙ . ๐๐ บาท = ,, ,, ๓ ปี

คุณ มาตรา บาท ต่างกัน

๔๓

ตัวอย่าง ที่ ๓

อยาก จะ ทราบ ราคา ของ คิน ต่อ ๔๗๐

แท่ง ๆ ละ ๓ ต่างกัน

๔๗๐

๐.๐๓ บาท = ราคา ของ แท่ง เดียว

๓๔.๔๐ บาท = ,, ,, คิน ต่อ ๔๗๐ แท่ง

แบบ ผูก หัก ที่ ๑๓

(๑.) อยาก จะ คิด ราคา ของ กระดาษ ๕๖๐ แผ่น ๆ ละ ๔ ต่างกัน

(๒.) จง คิด ราคา ปาก กา ๓๒๕ ตัว ๆ ละ ๗ ต่างกัน

(๓.) กู้ คน หนึ่ง ได้ ค่าจ้าง วัน ละ ๗๐ ต่างกัน ได้ ทำ การ อยู่ ๖๕ วัน ควร จะ ให้ ค่าจ้าง เท่า ไหร่ ?

(๔.) มีด ๖ โหล ราคา เฉลี่ย ละ ๒.๕๕ บาท ช้อน ๓ โหล ราคา เฉลี่ย ละ ๓.๗๕ บาท ช้อน ๔ โหล ราคา เฉลี่ย ละ ๒.๒๕ บาท รวม ราคา ของ เหล่านี้ ทั้ง หมด เป็น เท่า ไหร่ ?

(๕.) ข้าพเจ้าเสียค่าไฟฟ้าเดือนละ ๓๑.๖๕ บาท
มีหนึ่งจะต้องเสียเท่าใด ?

(๖.) ถัดอีกหนึ่งเดือน อีซู ๒๕๕๐๐๐ แผ่น ถ้า
อีซู ราคาพันละ ๓๓.๕๕ บาท จะสิ้นค่าอีซูก็มากน้อย?

(๗.) ซื้อเข้ามา ๓ ถัง ๆ ที่หนึ่ง มี ๖๕ เกวียน ราคา
เกวียนละ ๗๗.๓๖ บาท ถังที่ ๒ มี ๕๑ เกวียน ๆ ละ
๗๑.๕๗ บาท และถังที่ ๓ มี ๓๗ เกวียน ๆ ละ
๗๔.๗๕ บาท รวมค่าเข้าทั้ง ๓ ถัง เป็นเงินเท่าใด ?

(๘.) แก้ว ๓๓ แก้ว ๆ ละ ๗.๗๕ บาท โต๊ะ
๔ โต๊ะ ๆ ละ ๓๒.๗๕ บาท ตู้ ๓ ตู้ ๆ ละ ๒๗.๖๐ บาท
ตะเกียง ๘ ตะเกียง ๆ ละ ๓๕.๘๕ บาท เคียงนอน ๒ เคียง ๆ
ละ ๕๗.๖๕ บาท กรอบรูป ๒๔ กรอบ ๆ ละ ๕.๕๕ บาท
จงทำบิลสำหรับของเหล่านี้

(๙.) ซื้อมะม่วง ๓๕๗ ผล ๆ ละ ๓ สตางค์ ถ้า
มีเงินไป ๕ บาท จะเหลืออีกเท่าใด ?

(๑๐.) จ้างช่างเย็บปกหนังสือ ๓๗๖๐ เล่ม เรา
คิดราคาเป็นซองส่ง ๆ ละ ครั้ง คือ ครั้ง คั้น เราคิดเอา

เล่ม ละ ๔๒ ตำบัก ครึ่ง หวัง เขา กิด เขา เล่ม ละ ๕๕ ตำบัก
คั้งนี้ จะ เปน ค่า จ้าง หมด ด้วย กัน เท่า ไ้ ?

บทที่ ๑๔

วิธี คุณ มาตรา เหวี่ยงญ กับ เซ็นต์

มาตรา นี้ ก็ทำได้ อย่างเดียวกับ มาตรา บาท และ ตำบัก
ตัวอย่างที่ ๑ หนังสือ ๖ เล่มๆ ละ ๖.๒๕ เปนราคาเท่าใด?

$$๖.๒๕ = \text{ราคา หนังสือ ๑ เล่ม}$$

$$\frac{๖}{๖.๒๕} = \text{,, ,, ๖ ,,}$$

ตัวอย่างที่ ๒ มีเงิน อยู่ ๖.๐๐ ซื้อเกือกเสื้อ ๓๕ คู่ๆ

ละ ๖.๗๕ จะ เหลือ เงิน อยู่ อีก เท่า ไ้ ?

$$๖.๗๕ = \text{ราคา ของ ๑ คู่}$$

$$\begin{array}{r} ๓๕ \\ ๖.๗๕ \\ \hline ๕๗.๕ \\ \hline ๖.๐๐ \\ \hline ๖๑.๕ \end{array}$$

ราคา เกือก ๓๕ คู่

$$\text{฿ } ๑๐๐$$

$$\text{฿ } ๘๖.๒๕$$

$$\text{฿ } ๑๓.๗๕ = \text{เงินที่เหลือ}$$

ตัวอย่างที่ ๓ แรกขายวัว คิดเขากำไร ใน ค่าขายวัว

ละ ฿ ๓๓.๗๕ ถ้าขายไปได้ ๑๗๕๐ ตัว จะได้กำไร
เท่าใด ?

$$\text{฿ } ๓๓.๗๕ = \text{กำไร ใน ตัว เดียว}$$

$$\underline{๑๗๕๐}$$

$$๖๘๑๐๐$$

$$๑๖๔๖$$

$$\underline{๑๓๗๕}$$

$$\text{฿ } ๒๔๑๓๕.๐๐ = \text{กำไร ใน ๑๗๕๐ ตัว}$$

แบบฝึกหัดที่ ๑๔

$$(๑.) \quad \text{฿ } ๑๗๕๐.๘๔ \times ๓๖๔ =$$

$$(๒.) \quad \text{฿ } ๓๕.๐๗ \times ๓๕๐๐ =$$

(๓.) \$ ๗๐๔ . ๐๗ × ๑๐๔๓ =

(๔.) ซื้อ กระบุงหมัก ๓๐๐ โหล ราคา กระบุงละ ๓๓ เซ็นต์
เช่น เงิน เท่าใด ?

(๕.) มอบเงิน ให้ แก่ แม่ทอง \$ ๓๐๐๐ สำหรับ ให้
ค่าจ้าง กู้ด ทั้งหมด มี กู้ด ๑๖ คน ที่ได้ค่าจ้าง คน ละ \$ ๓๓ . ๗๕
และ ๑๘ คน ได้ค่าจ้าง คน ละ \$ ๓๔ . ๗๕ และอีก ๕ คน
ได้ คน ละ \$ ๒๓ . ๖๐ เงินที่มอบไว้ นั้น จะเหลือ หรือ ไม่ เหลือ?
ถ้า เหลือ จะ เหลือ เท่าใด ?

(๖.) จง ลง บัญชี เงิน ราย สิ่ง ของ เหล่า นี้

บุหรี ฝรั่ง ๓๐๐๐๐ มวน ราคา ร้อย ละ \$ ๗ . ๓๕

บุหรี สีดาเร็ด ๒๐๐๐๐ ,, ,, ,, ,, \$ ๔ . ๒๕

เหล้า จำ เปน ๓๐ โหล ,, โหล ละ \$ ๗๕ . ๖๐

เหล้า ปอกไวน์ ๔ ,, ,, ,, ,, \$ ๔ . ๗๕

เหล้า แกลเร็ด ๒๔ ,, ,, ,, ,, \$ ๗ . ๕๕

(๗.) แม่ค้า คน หนึ่ง ขาย ไข่ ๑๖๗ ฟอง ๆ ละ ๒ เซ็นต์

มะม่วง ๒๔๗ ผล ๆ ละ ๓ เซ็นต์ ทุเรียน ๑๗ ผล ๆ ละ ๔๕ เซ็นต์

มัง ๑๔๐ ผล ๆ ละ ๑ เซ็นต์ กับ ก่อด้วย ๓๕๐ ผล ราคา ๕ ผล
ต่อ ๒ เซ็นต์ แม่ค้านี้ จะ ได้เงิน เท่า ไ้ ?

(๘.) พ่อค้าคนหนึ่ง ซื้อ ข้าว ๓๒๘๘ เกวียน ราคาเกวียน

ละ ๘ ๔๖ . ๕๔ แล้วเขา มาขายเสีย เกวียน ละ ๘ ๕๓ . ๔๒
จะได้กำไร เท่า ไ้ ?

บทที่ ๓๕

หาร ด้วย ตัว หาร เปน สิบ, ร้อย พัน, ฯลฯ

(คือ ๓๐ หรือ กำลัง ของ ๓๐.)

วิธี หาร ทศนิยม ที่ เปน อย่างง่าย ที่ สุด ก็คือ ที่ มี ตัว หาร
เปน ๑๐๐, ๑๐๐๐, ๑๐๐๐๐, ฯลฯ ซึ่ง ทำ ได้ โดย เลื่อน จุด
มา ทาง ซ้าย

ตัวอย่าง ที่ ๑ ๗๕ . ๗๔ หาร ด้วย ตัว หาร ๓๐

ในที่นี้ เรา เปน ๓๐ เลื่อน . มาทาง ซ้าย มี ๓ ตำแหน่ง ได้

ผล หาร เปน ๗ . ๕๗๔

คือ $๗๕ . ๗๔ \div ๓๐ = ๗ . ๕๗๔$

หาร ด้วย ตัว หาร เช่น ๕, ๖, ๗, ๘,

๕๗

สรุปให้เห็นว่าถูก

$$\begin{aligned}
 ๗๕ \cdot ๗๔ &= ๗๕ \left| + \frac{๗}{๓๐} \right| + \frac{๔}{๓๐๐} \\
 \text{เอา } ๓๐ \text{ หาร} &= ๗ + \frac{๕}{๓๐} \left| + \frac{๗}{๓๐๐} \right| + \frac{๔}{๓๐๐๐} \\
 &= ๗ \cdot ๕๗๔
 \end{aligned}$$

ตัวอย่าง ที่ ๒ $๓๔ \cdot ๕ = \frac{๕}{๓๐๐๐}$

ในที่นี้ เราจะต้องเลื่อน . ไปทางซ้าย มี ๓ ตำแหน่ง

แต่ดังที่เลขข้างหน้ามีอยู่แต่เพียงสองตัว เราจำเป็น

ที่จะต้องเติมศูนย์เข้าข้างหน้าอีกศูนย์หนึ่ง

ดังนี้ $๓๔ \cdot ๕ = \frac{๕}{๓๐๐๐} = ๐.๐๓๔๕$

สรุปให้เห็นว่าถูก

$$\begin{aligned}
 ๓๔ \cdot ๕ &= ๓๔ \left| + \frac{๕}{๓๐} \right| \\
 \text{เอา } ๓๐๐๐ \text{ หาร} &= \frac{๓๐}{๓๐๐๐} + \frac{๔}{๓๐๐๐} + \left| \frac{๕}{๓๐๐๐๐} \right| \\
 &= \frac{๓}{๓๐๐} + \frac{๔}{๓๐๐๐} + \frac{๕}{๓๐๐๐๐} \\
 &= ๐.๐๓๔๕
 \end{aligned}$$

หาร ด้วย ตัว หาร จำนวนเต็ม

(๑.)	จง หาร	๒๓๔ . ๘	ด้วย	๓๐, ๓๐๐, และ	๓๐๐๐
(๒.)	??	๗๕ . ๐๕	??	๓๐, ๓๐๐, ??	๓๐๐๐
(๓.)	??	๕ . ๘	??	๓๐, ๓๐๐, ??	๓๐๐๐
(๔.)	??	. ๗๓	??	๓๐, ๓๐๐, ??	๓๐๐๐
(๕.)	??	. ๐๕	??	๓๐๐, ๓๐๐๐, ??	๓๐๐๐๐
(๖.)	??	๕๔ . ๐๓	??	๓๐๐๐, ??	๓๐๐๐๐๐
(๗.)	??	. ๐๐๔	??	๓๐, ??	๓๐๐๐
(๘.)	??	๕๔๖ . ๗๗๘	??	๓๐, ๓๐๐, ??	๓๐๐๐
		๓๐๐๐๐, ๓๐๐๐๐๐, และ			๓๐๐๐๐๐๐

บทที่ ๑๖

หาร ด้วย ตัว หาร จำนวนเต็ม

ที่จะ หาร ทศนิยม ด้วย จำนวนเต็ม เรา ก็ หาร ด้วย

วิธี หาร ดัง นั้น แต่ ใส่ จุด ที่ ผล หาร ให้ ตรง กับ จุด ของ
จำนวน ทั้ง หาร

ตัวอย่าง ที่ ๑

$$๗๕ : ๖ = ๑๒$$

$$\begin{array}{r} ๑๒ \overline{) ๗๕.๖๐} \\ \underline{๗๒} \\ ๓๐ \\ \underline{๓๐} \\ ๐ \end{array}$$

วิธี ทำ

(๑) ๗ หาร ๗๕ ได้ ๑๒ เหลือเศษ ๓

(๒) $๓ = \frac{๓๐}{๑๐}$ เอาบวกเข้ากับ . ๖ หรือ $\frac{๖}{๑๐}$ เป็น $\frac{๓๖}{๑๐}$

๗ หาร $\frac{๓๖}{๑๐}$ ได้ $\frac{๕}{๑๐}$ เหลือเศษ $\frac{๕}{๑๐}$

(๓) $\frac{๕}{๑๐} = \frac{๕๐}{๑๐๐}$; ๗ หาร $\frac{๕๐}{๑๐๐}$ ได้ $\frac{๕}{๑๐๐}$

(๔) เราได้ผลเป็น ๑๒ จำนวนเต็ม กับ $\frac{๕}{๑๐}$ กับ $\frac{๕}{๑๐๐}$
คือ ๑๒.๕๕

ตัวอย่าง ที่ ๒

$$๒๐๗ : ๕๗ = ๓๖$$

$$\begin{array}{r} ๓๖ \overline{) ๒๐๗.๕๗} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ๓๖๐ \\ \underline{๓๗๕} \\ ๓๕๐ \\ \underline{๓๕๖} \\ ๒๒๗ \\ \underline{๒๒๗} \\ ๐ \end{array}$$

ตอบ ๕.๕๖

วิธีทำ

$$(๑) \quad ๓๐๗ \div ๓๗ = ๕ \quad \text{เหลือ เศษ } ๓๗$$

$$(๒) \quad \text{เอา } ๕ \text{ ซึ่ง มี ค่า เป็น } \frac{๕}{๓๐} \text{ ลง มา บวก เข้า กับ } ๓๗$$

$$๓๗ + \frac{๕}{๓๐} = \frac{๓๗๕}{๓๐}$$

$$(๓) \quad ๓๗ \text{ หาร } \frac{๓๗๕}{๓๐} \text{ ได้ } \frac{๕}{๓๐}$$

$\frac{๕}{๓๐}$ นี้ ไม่ใช่ จำนวน เต็ม เป็น เศษ ของ ส่วนสิบ

คือ . ๕ .∴ จึง ต้อง ใส่ . ข้าง หน้า ๕ ซึ่ง เสีย จาก จำนวน เต็ม ๕ ที่ เป็น ผล หาร แต่ ครั้ง ก่อน

(๔) เมื่อ ใส่ จุด แล้ว ดังนี้ ต่อ ไป นั้น ก็ หาร ตาม

วิธี หาร ตามนี้ ผล หาร จึง เป็น เศษ ทศนิยม

ตัวอย่าง ที่ ๓ $๗.๑๑ \div ๑๕$

$$๑๕) ๗.๑๑ (. ๐๗๕$$

$$\underline{๗ \quad ๕๒}$$

$$๕๗๐$$

$$\underline{๕๗๐}$$

$$\underline{\text{ตอบ } . ๐๗๕}$$

วิธีทำ

(๑) ๑๕ หาร ๗ ไม่ได้

(๒) ๑๕ หาร ๗.๗ คือ $\frac{๗๗}{๓๐}$

ตั้งที่ ๗๗ นี้เป็นเศษของส่วนสิบไป แล้วเราจึงต้องใส่จุด . ที่ผลหาร เป็นที่สังเกตว่า ถึงเศษส่วนแล้ว

๑๕ หาร ๗๗ ไม่ได้

∴ ผลหาร ของ เศษ ส่วนสิบ ไม่มี เราจึงใส่ศูนย์แทนที่ไว้

(๓) ๑๕ หาร ๗.๗๗ คือ $\frac{๗๗๗}{๓๐๐}$ ได้ $\frac{๗}{๓๐๐}$

เหลือ เศษ อีก $\frac{๔๗}{๓๐๐}$

(๔) $\frac{๔๗}{๓๐๐} = \frac{๔๗๐}{๓๐๐๐}$ เอา ๑๕ หาร ได้ $\frac{๕}{๓๐๐๐}$ รวม

ผลหาร ทั้งหมด ได้ $\frac{๗}{๓๐๐} + \frac{๕}{๓๐๐๐}$ หรือ .๐๗๕

(บางทีวิธีหาร ชนิดนี้ ยืด ยาว นึก หาร ไม่ใคร่จะลงตัวได้ ถ้าเช่นนั้นเราก็หาร แค่เพียง ให้ ได้ เศษ ดังที่

ตำแหน่ง หรือ ห้า ตำแหน่ง เท่านั้น เป็นพอ ที่เวลานั้น มี คำน้อยเต็ม ที่จน ถึง แก่ ทั้ง เสีย ก็ ได้ เช่น เศษ ทศนิยม ตำแหน่ง ห้า เป็น ต้น มี ส่วน ถึง ห้า นั้น ตำแหน่ง ที่ หก มี ส่วน ถึง แสน

เป็น ขึ้น ย่อย น้อย เต็ม ที่)

ตัวอย่างที่ ๓ $๗๖๔๗ \cdot ๐๕๓๔ \div ๒๗$

จงหาร ให้ ได้ ผล ถูก ต้อง ถึง ตำแหน่ง ที่ ห้า ของ เศษ

๒๗) $๗๖๔๗ \cdot ๐๕๓๔$ ($๒๖๓ \cdot ๗๖๔๔๖$

๕๗

๓๘๔

๓๗๔

๓๐๙

๘๗

๒๒๐

๒๐๓

๑๗๕

๑๗๔

๑๓๔

๑๓๖

๑๘๐

๑๗๔

๖

ตอบ $๒๖๓ \cdot ๗๖๔๔๖$

หาร ด้วย ตัว หาร จำนวนเต็ม

๕๗

ตัวอย่าง ที่ ๒ ๓ - ๗๕๕ $\div$ ๗๗

จง หาร ให้ ได้ ดัง ถูก ต้อง เพียง ดี ตำแหน่ง ของ เศษ

๗๗) ๓ - ๗๕๕ (. ๐๔๘๖

๓ ๐๗

๖๖๕

๖๓๖

๔๘๐

๔๖๒

๒๘

ตอบ . ๐๔๘๖

แบบฝึกหัดที่ ๑๖

(๑.) จง หาร ๗๗ - ๒ ด้วย ๖, ๘, ๕, และ ๘

(๒.) ,, ,, ๖๖ - ๗๐๔ ,, ๓๓, ๘, และ ๕

(๓.) จง เขา ๘๓ หาร ๗๖๔๘ - ๐๕๓๔ ให้ ได้ ดัง

ถูก ต้อง เพียง ดี ตำแหน่ง ของ เศษ

(๔.) จง เขา ๓๕๒ หาร ๘๖๔ - ๓๘๒๗ ให้ ได้

ดัง ถูก ต้อง เพียง ดี ตำแหน่ง ของ เศษ

- (๕.) จงหาร ๘๔.๐๗๕๒๐ ด้วย $๔๖๓, ๕๓๘, ๖๒๘, ๗๓๗, ๘๔๘$ ให้ได้ผลลัพธ์ถูกต้องถึง ตำแหน่งที่หก ของเศษ
- (๖.) จงหาร ๖๘๒๗.๓๐๙๐๕ ด้วย $๓๘๒๐, ๒๓๐๔, ๓๐๗๖, ๔๓๓๘$ และ ๕๒๘๗ ให้ได้ผลลัพธ์ถูกต้อง ถึง ตำแหน่งที่สี่ ของเศษ

(๗.) จงหาร $.๐๐๔๓๘$ ด้วย $๓๗, ๒๘, ๓๒๓, ๔๕๖$ ให้ได้ผลลัพธ์ ถูก เพียง หก ตำแหน่ง ของ เศษ

(๘.) จงหาร $.๘$ ด้วย $๓๓, ๓๘, ๔๘, ๓๒๓, ๗๒๘, ๘๕๖$ ให้ได้ผลลัพธ์ ถูก เพียง เจ็ด ตำแหน่ง ของเศษ

บทที่ ๑๗

หาร ทศนิยม ต่อ ทศนิยม

ตัวอย่างที่ ๓ จงหาร ๗.๒๘ ด้วย $.๘$

ขั้นที่ ๓ คูณ ตัวหาร $.๘$ ด้วย ๓๐ เพื่อจะ

กระทำ ให้เป็นจำนวนเต็มเสีย คือ $.๘ \times ๓๐ = ๘$

ขั้นที่ ๒ คูณ ตัวตั้ง หาร ด้วยจำนวนเดียวกัน คือ

๓๐ เพื่อมิให้ขาดทุน (คือ ทศ^๕ขึ้น ทั้ง สอง จำนวน ให้เท่า
ส่วนกัน) ดังนั้น $๗.๒๘ \times ๓๐ = ๗๒.๘$

ขึ้น ที่ ๓

หาร ๗๒.๘ ด้วย ๘

ดังนั้น $๘ \overline{) ๗๒.๘}$

$๘ \cdot ๓$

ตอบ $๘ \cdot ๓$

จง สังเกต ว่า

$๘ \cdot ๓$ นี้ เป็น ผล หาร ของ

$๗.๒๘ \div ๘$ ด้วยจริง จะชี้ เหตุ ให้เห็น ดังนี้ คือ

เราคูณ ตัว หาร และ ตัวตั้ง หาร ด้วย จำนวน เดียว กัน (คือ ๓๐)

∴ ผล หาร ก็ ไม่ เปลี่ยน แปลง ไป คง เป็น เดิม อยู่

เพราะฉะนั้น เรา ได้ คูณ ตัว หาร และ ตัวตั้ง หาร ด้วย ความ จริง

อัน นี้ จะ ชี้ กุศุทธาหารณ์ ที่ ง่าย ๆ มา ให้ นักเรียน เห็น แจ่ม แจ้ง

$$๓๘ \div ๘ = ๔.๗๕$$

ถ้าหากเราจะคูณตัวหาร และ ตัวตั้งหารด้วย จำนวนเดียวกัน

ไม่ว่าจำนวนใด ๆ ก็ได้ เช่น ต้นว่าจำนวน ๓๐๐ ก็จะได้

ผลเช่น $(๓๘ \times ๓๐๐) \div (๘ \times ๓๐๐)$

$$= ๓๗๐๐ \div ๑๐๐ = ๒$$

เหมือน กับ เมื่อ ยัง ไม่ได้ ทวี ตัวหาร และ ตัวตั้งหาร ขึ้นเป็น
ส่วน เท่า กัน เลย

ตัวอย่าง ที่ ๒ จง หาร .๑๖ ด้วย .๓๕

ขั้นที่ ๑ .๓๕ นี้ จะ ตั้ง คุณ ให้ เป็น จำนวนเต็ม
เสีย ทั้งหมด คือ ตั้ง เอา ๓๐๐ คุณ ตั้ง นี้ .๓๕ $\times ๓๐๐ = ๓๕$

ขั้นที่ ๒ เรา เอา ๓๐๐ คุณ .๓๕

∴ เรา ตั้ง เอา ๓๐๐ คุณ .๑๖

ตั้ง นี้ .๑๖ $\times ๓๐๐ = ๑๖$

ขั้นที่ ๓

เอา ๓๕ หาร ๑๖

๓๕) ๑๖.๐ (๖.๔

๑๐

๖๐

๖๐

ตอบ ๖.๔

หาร ทศนิยม ต่อ ทศนิยม

๕๗

$$\text{จง ตั้ง เกต } ๘๖ : ๓๕ = ๒.๔$$

$$\therefore ๘๖ \div ๓๕ = ๒.๔$$

ตัวอย่าง ที่ ๓

$$\text{จง หาร } ๔.๓๐๘๗๕ \text{ ด้วย } ๕.๗๕$$

ขั้น ที่ ๑

เอา ๓๐๐ คูณ ๕.๗๕ ให้เป็นจำนวนเต็ม

$$\text{ทั้งนี้ } ๕.๗๕ \times ๓๐๐ = ๔๗๕$$

ขั้น ที่ ๒

เอา ๓๐๐ คูณ ๔.๓๐๘๗๕ ได้ดังนี้

$$๔.๓๐๘๗๕ \times ๓๐๐ = ๑๒๙๐.๘๗๕$$

ขั้น ที่ ๓

เอา ๔๗๕ หาร ๑๒๙๐.๘๗๕

$$๔๗๕ \overline{) ๑๒๙๐.๘๗๕} \left(๒.๗๒๕$$

๓๘๐๐

๑๒๙๐.๘๗๕

๓๐๘๗

แยกเศษ คูณ เศษ เป็น ๒.๗๕๐

$$๑๒.๖ \times ๓.๖ = ๒๐.๒๕ \quad ๒๐.๒๕ \div ๒.๗๕ = ๗.๓๖$$

๒๐.๒๕

$$๑๒.๖ \times ๒.๗๕ = ๓๔.๕ \quad ๓๔.๕ \div ๒.๗๕ = ๑๒.๕๖$$

๘

๒๐.๒๕ : ๒.๗๕ = ๗.๓๖

$$\therefore . \dot{4} 3075 \div 4 . 75 = . 0875$$

กฎ สำหรับ วิธี หาร ทศนิยม ต่อ ทศนิยม

- (๑) เอา ๓๐ หรือ กำถัง ของ ๓๐ (คือ ร้อย พัน หมื่น แสง ฯ ฯลฯ) คูณ ตัว หาร ที่ จะกระทำ ตัว หาร นั้น ให้ เป็น จำนวน เต็ม ทั้ง หมด ได้ เสีย ก่อน
- (๒) คูณ ตัว ตั้ง หาร ด้วย จำนวน ที่เอามา คูณ ตัว หาร
- (๓) เอา ตัว หาร และ ตัว ตั้ง หาร ที่ ได้ ใหม่ หาร กัน ตาม วิธี หาร ที่ มี ตัว หาร เป็น จำนวน เต็ม

แบบ ผูก หัด ที่ ๑๗

 ที่ จะ ทำ แบบ ผูก หัด ต่อ ไป นี้ จง หา เลข

ถัฟให้ ได้ ถูก ต้อง แต่ เพียง ห้า ตำแหน่ง ของ เศษ ทศนิยม

(๑) จง หาร 76.5372 ด้วย $4.3, 4.2, 4.1, 4.0, 3.9, 3.8,$

(๒) จง หาร 3.7276 ด้วย $42.7, 4.40, 326.4, 35.437,$

หาร ทศนิยม ต่อ ทศนิยม

๖๕๘

- (๓) หาร ทศนิยม : ๕๘๐๓๒ ด้วย .๓๖ , ๓ .๗๒ ,
๗๒ .๓๘ ,
- (๔) หาร ทศนิยม : ๐๘๔๓๖ ด้วย ๕ .๘๔ , ๖๒ .๘๓ ,
๘ .๐๔๖
- (๕) หาร ทศนิยม ๒๕ . ๘๖๕๓๒ ด้วย ๒ . ๗๘
- (๖) หาร ทศนิยม ๒ . ๕๘๐๕๓๒ ด้วย ๒๗ . ๘
- (๗) หาร ทศนิยม ๒๕๘๖ . ๕๓๒ ด้วย . ๒๗๘
- (๘) หาร ทศนิยม : ๐๐๐๓๒๔ ด้วย : ๐๓๘ , : ๐๐๐๐๓๘ ,
๓๘๐๐
- (๙) หาร ทศนิยม ๖๒๓ . ๓๘๓๘๔ ด้วย ๗ . ๐๘๖
- (๑๐) หาร ทศนิยม : ๓๓๓๓๓๓ ด้วย : ๐๒๓ , ๒๓๐ -

////////////////////

บทที่ ๑๘

หาร मात्रา บาท ๘๓๓๐๐

ตัวอย่างที่ ๑ ถ้าหนึ่งด้อย ๓๐๐ โหล เป็น ราคา

๘๖ บาท เด่มเดียวจะเป็นราคาเท่าใด ?

$$๓๐๐ \text{ โหล} = ๓๖๐๐ \text{ เด่ม}$$

$$๓๖๐๐ \text{ เด่ม} = ๘๖ \text{ บาท}$$

$$๑ \text{ เด่ม} = ๘๖ \div ๓๖๐๐ \text{ บาท}$$

$$๓๖๐๐) ๘๖.๐๐ (.๐๒$$

$$\underline{๘๖.๐๐}$$

ตอบ เด่มเดียวเป็น ราคา .๐๒ บาท, หรือ ๘๓๓๐๐

ตัวอย่างที่ ๒ ถงทุนซื้อหนึ่งด้อย เด่มละ ๑ บาท ๕๕ ๘๓๓๐๐

๘๓๓๐๐ บาท จะได้หนึ่งด้อยกี่ เด่ม ?

$$๘๓๓๐๐ \div ๑.๕๕$$

$$๑.๕๕) ๘๓๓๐๐๐ (๕๐๐$$

$$\underline{๘๓๓๐๐}$$

ตอบ ได้หนึ่งด้อย ๕๐๐ เด่ม

หาร มาตราบาท สี่ตัว

๖๓

ตัวอย่าง ที่ ๓ ที่เรียน ๓๒๔ ผล เป็น ราคา ๗๓ บาท

๓๖ สี่ตัว จะ เป็น ผล เท่า ไฉน ?

$$๗๓ \cdot ๓๖ \div ๓๒๔$$

$$๓๒๔ \left) ๗๓ \cdot ๓๖ \left(\cdot ๕๘$$

$$\underline{๖๒๐}$$

$$๑๑ \cdot ๓๖$$

$$\underline{๑๑ \cdot ๓๖}$$

ตอบ ผล ๕๘ บาท หรือ ๕๘ สี่ตัว

แบบฝึกหัดที่ ๑๘

(๑) จงหาร ๓๐๗๒ : ๗๒ บาท ด้วย ๘ และ ๓๖

(๒) จงหาร ๓๘๘ : ๓๒ บาท ด้วย ๓๓, ๒๖, และ ๓๘

(๓) ๔ : ๓๕ บาท มีอยู่ใน ๔๕ : ๖๕ บาท กี่หน ?

(๔) ๓ : ๐๘ บาท มีอยู่ใน ๓๐๘ : ๓๕ บาท กี่หน ?

(๕) ถ้า โคน ๓๐๐ โคน เป็น ราคา ๓๓๔๕ บาท โคน

เดียว จะ เป็น ราคา เท่า ไฉน ?

(๖) ถ้า เก้าอี้ ๔๕ เก้าอี้ เป็น ราคา ๔๓๓.๗๕ บาท
เก้าอี้ เดียว จะ เป็น ราคา เท่า ไ้ ?

(๗) แม่ กองให้ เงิน ๗๓๗.๓๐ บาท แก่ ลูกจ้าง ๓๖ คน
ใน ลูกจ้าง เหล่า นี้ ครั้ง หนึ่ง ได้ รับ ค่า จ้าง คน ละ ๓๘.๕๐ บาท
อีก ครั้ง หนึ่ง ก็ ได้ คน ละ เท่า ๆ กัน แต่ จะ ได้ คน ละ เท่า ไ้ ?

(๘) พ่อค้า วัว ชื้อ วัว ๗๕ ตัว เป็น เงิน ๒๐๘๐ บาท
และ เขา ขาย วัว เหล่า นี้ เป็น เงิน ๒๘๘๒.๕๐ บาท เขา
จะ ได้ ทำไร ตัว ละ เท่า ไ้ ?

บทที่ ๑๗

หาร มาตรา เที่ยวย และ เซ็นต์

ตัวอย่าง ที่ ๑ จง แจก เงิน ๘๖.๘๖ ให้ แก่ คน ๓๒ คน

๘๖.๘๖ : ๓๒ = ๒.๗๑๕๖๒๕

(๓๒) ๘๖.๘๖

๘.๐๘

ตอบ ได้ คน ละ ๘.๐๘

หาร มาตรา เหรียญ และ เซ็นต์

Van

ตัวอย่าง ที่ ๒ หมวก ๕๗ ใบ ราคา ๙ ๘๐๒ . ๕๖

ใบเดียวราคาเท่าใด ?

$$๘๐๒ . ๕๖ \div ๕๗$$

$$๕๗ \overline{) ๘๐๒.๕๖} \quad (๑๔ . ๐๘$$

$$\underline{๕๗}$$

$$๒๓๒$$

$$\underline{๒๒๘}$$

$$๔๕๖$$

$$\underline{๔๕๖}$$

ตอบ ใบเดียวราคา ๙ ๑๔ . ๐๘

ตัวอย่าง ที่ ๓ หมวก ราคาใบละ ๙ ๑๔ . ๐๘ ถ้าจะ

ซื้อ ๕๗ ๙ ๘๐๒ . ๕๖ จะได้กี่ใบ ?

$$๘๐๒ . ๕๖ \div ๙ ๑๔ . ๐๘$$

$$๘๐๒๕๖ \div ๙๑๔๐๘$$

แปลง อัฐ เป็น สตารางค์ ๆ เป็น อัฐ ๖๕

(๗) มะม่วง ๓๓ ผล ราคา ๗๗ เซ็นต์ ผลเดียว ราคาเท่าใด?

(๘) จง แบ่ง เงิน ๕ ๕๕๓.๗๕ ให้แก่คน ๓ คน ให้
คนที่ ๒ ได้ ๓ เท่าของคน ที่ ๑ และ ให้คนที่ ๓ ได้ ๓ เท่า
ของคน ที่ ๒

(๙) พ่อค้าซื้อผ้า ๕๗ เมตร เป็นเงิน ๕ ๖๒๕๐ แล้ว
ขายไปเป็นเงิน ๕ ๗๐๕๗.๖๗ ดังนั้น เขาจะได้กำไร
กี่ บาทเท่าใด?

(๑๐) ค่าระวางเรือบรรทุกเข้า ๓๐๕๗ เกวียนเป็นเงิน
๕ ๓๓๗๓.๖๐ ดังนั้น เกวียนหนึ่ง จะต้องเสียค่าระวางเท่าใด?

บทที่ ๒๐

แปลง อัฐ เป็น สตารางค์ ๆ เป็น อัฐ

บาท ๓ = ๓๐๐ สตารางค์

บาท ๖ = ๖๐๐ อัฐ

๓๐๐ สตารางค์ = ๖๐๐ อัฐ

(๑๑) ๕ = ๕๐๐

๕๐๐

ทำสตางค์เป็น อัฐ

กฎ ที่จะแปลงสตางค์ให้เป็น อัฐ จงเอา ๖๔ คูณ

ตัวเอา ๓๐๐ หาร

ตัวอย่างที่ ๓ ๕๖ สตางค์ เป็นกี่อัฐ ?

วิธีทำ (๑) 56×64

๖๔

๓๕๖

๓๕๖

๓๕๖๔

(๒)

$$3564 \div 100 = 35.64$$

(เมื่อเอา ๓๐๐ หาร เรา ก็ได้จุดทศนิยม ข้าง หน้า เลข

ตัวที่ ๒ ตั้งแต่ขวา มือมา)

∴ ๕๖ สตางค์ = ๓๕ อัฐ กับ ๖๔ เบี้ย

(เพราะ $64 = \frac{64}{100}$ ของ อัฐ และ เบี้ย หนึ่ง เป็น $\frac{1}{100}$

ของ อัฐ ∴ $64 = 64$ เบี้ย)

แปลง อัฐ เป็น ตำลึง ๆ เป็น อัฐ

๖๗

ตัวอย่าง ที่ ๒

๓๗ ตำลึง เป็น อัฐ ?

๓๗

๖๔

๑๕๗

๒๒๒

๒๓๖๘

÷ ๓๐๐ = ๒๓ . ๖๘

ตอบ ๒๓ อัฐ กับ ๖๘ เบี้ย

• นักเรียน ควร เรียน ผล ต่อ ไปนี้ ให้ ชัด ใจ และ จำ ให้

ได้ ปาก เป่า เพื่อ ถึง เวลา ต้อง การ จะ ได้ ไม่ ต้อง คิด

(. ๗๕ บาท) ๗๕ ตำลึง = ๔๗ อัฐ หรือ ๓ ตำลึง

(. ๕๐ บาท) ๕๐ ตำลึง = ๓๒ อัฐ หรือ ๒ ตำลึง

(. ๒๕ บาท) ๒๕ ตำลึง = ๑๖ อัฐ หรือ ๑ ตำลึง

(. ๑๒๕ บาท) ๑๒๕ ตำลึง = ๗ อัฐ หรือ ๓ ตำลึง

ข้อ ๕๒ ก ทศนิยมและเศษส่วน

แบบฝึกหัดที่ ๒๐ (ก)

จงแปลง บาท สตางค์ ต่อไปนี้ ให้เป็น บาท อัฐ

(๑) ๓๕, ๓๗, ๘๔, ๖๒, ๗๓, และ ๕๕ สตางค์

(๒) ๓.๕๕ บาท, ๕.๓๗ บาท, ๘.๘๗ บาท,

และ ๖.๗๕ บาท

(๓) ๕.๘๓ บาท, ๗.๘๔ บาท, ๖.๕๘ บาท,

และ ๘.๗๓ บาท

แปลง อัฐ เป็น สตางค์

กฎ ที่จะทำ อัฐ ให้เป็น สตางค์ จงเอา ๓๐๐ คูณ แล้ว

เอา ๖๔ ทหาร

ตัวอย่าง ที่ ๑ ๕๕ อัฐ เป็นกี่ สตางค์ ?

$$๕๕ \times ๓๐๐ \div ๖๔ = ๕๕๐๐ \div ๖๔$$

แปลง อัฐ เบน สดางค์ ๆ เบน อัฐ

๖๗๓

๖๔) ๕๕๐๐ (๗๕) ๗๕

๕๕๐

๓๗๐

๓๒๐

๖๐

ตอบ ๗๕ สดางค์ (คือ ๗๕ บาท)

จง สังเกต

เรา ไม่ จำ เบน ที่ จะ ทาร ให้ ได้

ถั้ว มาก กว่า ๒ ถั้ว เพราะ ว่า ถั้ว ไม่ นั้ ก็ เบน เสง ของ
สดางค์ ซึ่ง ไม่ มี ที่ ใช้

ถั้ว อย่าง ที่ ๒ ๕๗ อัฐ เบน ที่ สดางค์ ?

$$๕๗ \times ๓๐๐ \div ๖๔ = ๕๗๐๐ \div ๖๔$$

๖๔) ๕๗๐๐ (๗๕) ๗๕

๕๕๗

๓๗๐

๓๒๐

ตอบ ๗๕ สดางค์ (คือ ๗๕ บาท)

แบบฝึกหัดที่ ๒๐ (๑)

จง แปลง บาท และ อัฐ ต่อไปนี้ ให้เป็น บาท สตางค์

- (๑) ๔๗, ๓๒, ๓๕, ๓๖, และ ๘ อัฐ
- (๒) ๒๔, ๖๔, ๓๗, ๔๕, ๕๔, และ ๖๒ อัฐ
- (๓) ๓ บาท ๓๔ อัฐ, ๘ บาท ๕๔ อัฐ, ๓๘ บาท ๓๖ อัฐ

(สำหรับนักเรียนที่เรียนเพิ่มเติม)

บทที่ ๒๑

แปลง เหรียญ และ เซ็นต์ ให้เป็น บาท สตางค์

๑๐๐ บาท = ร. ๖๐

๑๐๐ บาท = ร. ๖๐

∴ ๑ บาท = ร. ๖๐ (คือ ๖๐ เซ็นต์)

๑๐ บาท = ร. ๖ และ ร. ๖ = ๑๐ บาทเสมอ

∴ เรา ตั้ง กฎ สำหรับ ทำ เหรียญ เป็น บาท ๆ เป็น
เหรียญ ได้ ดังนี้

กฎ ที่ จะ แปลง เหรียญ ให้เป็น บาท จง เอา ๑๐ คูณ
ด้วย เอา (๖ บาท = ร. ๖๐) คือ

แปลงเหรียญ และ เซ็นต์ ให้เป็น บาท ดังคำ

๗๓

ตัวอย่างที่ ๑ § ๔๘ เป็นกี่บาท ?

(๑) (เอา ๓๐ คูณ) $๔๘ \times ๓๐ = ๑๔๔๐$

(๒) (เอา ๖ หาร) $๑๔๔๐ \div ๖ = ๒๔๐$ (๓)

ตอบ § ๔๘ = ๒๔๐ บาท (๔)

ตัวอย่างที่ ๒ § ๔๘.๓๖ เป็นกี่บาท ?

(๑) $๔๘.๓๖ \times ๓๐ = ๑๔๔๐.๖$

(๒) $๑๔๔๐.๖ \div ๖ = ๒๔๐.๑๐$

ตอบ § ๔๘.๓๖ = ๒๔๐.๑๐ บาท

ตัวอย่างที่ ๓ § ๔๐๐.๔๐ เป็นกี่บาท ?

$๔๐๐.๔๐ \times ๓๐ \div ๖ = ๔๐๐๔.๐๐ \div ๖$ (๑)

(๒) ๔๐๐๔.๐๐

๖๖๗.๓๓.....

ตอบ ๖๖๗.๓๓ บาท

 จงสังเกต ถ้าหาร ไม่ลงตัว จง หาร

แต่ เพียง สอง ตำแหน่ง ของ เศษ ทศนิยม ก็พอ

แบบฝึกหัดที่ ๒๑

- (๓) $\frac{1}{2} =$ คงแสดงเหรียญ คอไปนี้ ให้เป็นบาท

(n) \$ 24, \$ 26, \$ 28, \$ 30.

(1) \$ 1000, \$ 10000, \$ 100000, \$ 1000000

- (๒) จง แปลง เทริยมู เซ็นต์ ค่อ ไปนี้ ให้เปน
บาท ต่างกั

(ဂ) \$ ၈၆. ၄၀, \$ ၈၆. ၆၆, \$ ၆၀၆. ၈၀

(1) \$ செலவ. ஂரு, \$ ஂரு. ஂரு, \$ செலவ. ஂரு

(n) \$ 2000.00, \$ 1000.00, \$ 500.00

- (๓) — พอดี คุณหนึ่งเป็นหนี้เขาอยู่เป็นจำนวนเงิน
 หนึ่งร้อย บาท ค่ะ ไม่ช้าก็ช้า แต่เขาจะใช้เงินบาทเท่าใด
 จึงจะหมดหนี้ ?

\$ 100.00, \$ 100.00.

TCN 08 08 \$ 000.00, \$ 000.00, 000

§ 406. நட

แปลง บาท สตางค์ ให้เป็น เหรียญ เซ็นต์

๑๓

บทที่ ๒๒

แปลง บาท สตางค์ ให้เป็น เหรียญ เซ็นต์

กฎ ที่จะ ทำ บาท ให้เป็น เหรียญ จง เอา ๖ คูณ แล้ว

เอา ๓๐ ทหาร

ตัวอย่าง ที่ ๑ ๑๐ บาท เป็นกี่เหรียญ ?

(๑) (เอา ๖ คูณ) $10 \times 6 = 60$

(๒) (เอา ๓๐ ทหาร) $60 \div 30 = 2$

ตอบ ๑๐ บาท = ๒

ตัวอย่าง ที่ ๒ ๑๐ บาท ๖๕ สตางค์ เป็นกี่เหรียญ ?

(๑) $10.65 \times 6 = 63.90$

(๒) $63.90 \div 30 = 2.13$

ตอบ ๑๐.๖๕ บาท = ๒.๑๓

ตัวอย่าง ที่ ๓ ๖๖๗.๓๓ บาท เป็นกี่เหรียญ ?

$667.33 \times 6 \div 30$

$$= 4003.44 \div 10$$

$$4003.44 \div 10 = 400.344$$

$$\text{ตอบ } 400.344$$

เลข ๔ นน คัด ออก เล็ก ก็ ได้
ราคา ต่ำ กว่า เซนต์ คือ $\frac{4}{1000}$ ของ เหรียญ

เพราะ มี

แบบฝึกหัดที่ ๒๒

(๑) จง แปลง บาท คอ ไป นี้ ให้ เป็น เหรียญ

- (ก) ๕๕ บาท, ๓๐๕ บาท, ๓๕๕ บาท, ๓๕๕ บาท
(ข) ๕๖๗๕ บาท, ๗๓๗๕๕ บาท, ๗๕๗๐๗๐ บาท

(๒) จง แปลง บาท ต่าง คอ ไป นี้ ให้ เป็น เหรียญ เซนต์

- (ก) ๓๕.๕๐ บาท, ๕๗.๗๕ บาท, ๓๕๗๖.๗๕ บาท
(ข) ๗๕๕.๗๕ บาท, ๗๕๗๒.๗๕ บาท, ๕๗๓๕๖.๕๕ บาท
(ค) ๕๗๓.๗๓ บาท, ๕๗๗๕.๗๗ บาท, ๕๗๗๖๕.๕๖ บาท

(๓) พ่อค้า คน หนึ่ง ได้ รับ เงิน จำนวน เหล่า นี้

๕๗๗.๖๓ บาท, ๕๗๗๓.๕๕ บาท, ๕๗๖๕.๗๕ บาท
๗๗๖๖.๗๕ บาท กับ ๕๗๗๕.๖๗ บาท เขา เอา ไป
แลก เป็น เหรียญ และ เซนต์ เขา จะ ได้ เท่า ไ้ ?

แปลง บาท อัฐ เป็น เหรียญ เซ็นต์ ๆ เป็น บาท อัฐ ๗๕

บทที่ ๒๓

แปลง บาท อัฐ เป็น เหรียญ เซ็นต์ ๆ เป็น บาท อัฐ

ตัวอย่าง ที่ ๓ ๕๘ บาท ๓๔ อัฐ จะ เป็น กี่ เหรียญ ?

(๑) ทำ ๓๔ อัฐ ให้เป็น สตางค์

$$๓๔ \times ๑๐๐ \div ๖๔ = ๓๔๐๐ \div ๖๔$$

$$๖๔ \overline{) ๓๔๐๐} \quad (๕๓$$

$$\underline{๓๒๐}$$

$$\underline{๒๐๐}$$

$$\underline{๑๘๐}$$

$$\underline{๘๐}$$

$$๓๔ \text{ อัฐ} = ๕๓ \text{ สตางค์}$$

$$\therefore ๕๘ \text{ บาท } ๓๔ \text{ อัฐ} = ๕๘.๕๓ \text{ บาท}$$

(๒) ทำให้เป็น เหรียญ

$$๕๘.๕๓ \times ๑๐ \div ๑๐ = ๕๘๗.๑๗ \div ๑๐$$

$$๕๘๗.๑๗ \div ๑๐ = ๕๘.๗๑ \text{ | } ๗$$

$$\text{ตอบ } \$ ๕๘.๗๑$$

ตัวอย่างที่ ๒ $\text{S } ๕๕.๖๒$ เป็นกี่ บาท กับกี่ อัฐ?

(๑) แปลง $\text{S } ๕๕.๖๒$ ให้เป็น บาท ต่อดังต่อไปนี้

$$๕๕.๖๒ \times ๑๐ \div ๖ = ๕๕๖.๒ \div ๖$$

$$\begin{array}{r} ๖ \overline{) ๕๕๖.๒} \end{array}$$

$$\underline{๗๒.๗๐}$$

$$\text{S } ๕๕.๖๒ = ๗๒.๗๐ \text{ บาท}$$

(๒) แปลง ๗๐ ต่อดังต่อไปนี้ให้เป็น อัฐ

$$๗๐ \times ๖๔ \div ๑๐๐ = ๔๔๘๐ \div ๑๐๐$$

$$= ๔๔.๘๐$$

$$๗๐ \text{ ต่อดังต่อไปนี้} = ๔๔ \text{ อัฐ } ๘๐ \text{ เบี้ย}$$

$$\therefore \text{S } ๕๕.๖๒ = ๗๒ \text{ บาท } ๔๔ \text{ อัฐ กับ } ๘๐ \text{ เบี้ย}$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๓

(๑) จง แปลง บาทอัฐต่อไปนี้เป็น เหรียญเซ็นต์

(ก) ๕๘ บาท ๔๕ อัฐ, ๗๖ บาท ๓๒ อัฐ,

๓๘๓ บาท ๔๘ อัฐ

แปลง บาท อัฐ เป็น เหรียญ เซ็นต์ ๆ เป็น บาท อัฐ ๗๗

(๑) ๕๓๖ บาท ๓๐ อัฐ, ๗๐๔๗ บาท ๔๗ อัฐ,

๗๐๔๓ บาท ๓๒ อัฐ

(๒) จง แปลง เหรียญ เซ็นต์ ต่อไปนี้ ให้เป็น บาท อัฐ

(ก) ร ๗๐, ร ๓๒๕, ร ๓๗๓

(ข) ร ๕๔.๗๐, ร ๓๗๕.๖๐, ร ๕๐๔๐.๗๐

(ค) ร ๓๕๓๗.๕๓, ร ๗๔๗๖.๕๗, ร ๗๐๔๗.๕๔

(๓) ซื้อ ม้า ที่ สิงคโปร์ ๓ ม้า ๆ ละ ร ๓๗๕.๔๕

รถ ๒ คัน ๆ ละ ร ๓๕๐.๓๕ กับ หีบเพลง (บีแอนโน)

ร ๕๐๐.๕๐ ได้ซื้อ ของ เหล่า นั้น ทั้ง หก คิด เป็น บาท

และ อัฐ เท่า ไหร่ ?

(๔) พ่อค้า คน หนึ่ง ส่ง เข้า ไป ขาย ที่ สิงคโปร์ ๓๐๕๗

เกวียน ๆ ละ ๗๓ บาท ๔๐ อัฐ, จะ ได้รับ เป็น เงิน

เหรียญ เท่า ไหร่ ?

บทที่ ๒๔

เศษสิบไม่รู้จัก

เราได้เรียนวิธีแปลงเศษส่วนเป็นทศนิยมแล้ว คือ
เอาส่วนหารเศษ แต่บางทีเราไปพบเศษที่จะหารเศษ
ไม่ลงตัวเลย ผลหารที่เป็นทศนิยมชนิดนี้เรียกว่า
เศษสิบไม่รู้จัก เพราะไม่มีที่สิ้นสุด

ตัวอย่างที่ ๑ จงแปลง $\frac{3}{11}$ ให้เป็นทศนิยม

คห) ๓ . ๐๐๐๐

๒๗/๒๗

ในที่นี้เราได้ผลลัพธ์เป็น สองเจ็ดๆ เข้ากันตลอดไป
ถึงจะหารต่อไปอีกสักเพียงใด ก็คงไม่ได้เลขลัพธ์
เป็นตัวอื่น ∴ ที่จะแสดงว่าสองและเจ็ดเป็นตัวที่จะ
ซ้ำต่อกันไปจนไม่มีที่สิ้นสุด เราใส่ . ข้างบนเลข
ที่ซ้ำกันไว้เป็นที่ยังเกต ดังนี้ . ๒๗

∴ $\frac{3}{11} = .\overline{27}$ ก็คือ . ๒๗/๒๗/๒๗

เกษ สิบ ไม่รู้จบ

॥१॥

ตัวอย่างที่ ๒ จงแปลง $\frac{d}{xx}$ ให้เป็น ทศนิยม

৫৫) ৬.০০০..... (৭৬৬৬.....

卷二

1000

bio

১০-০

ભાવલેખ

加三〇

1000

1000

level 28

四三

ในที่นี้ เลข ๔ กับ ๕ ซ้ำกัน ต่อไป ไม่มีที่สิ้นสุด
แต่เลขหนึ่ง ไม่ซ้ำอีก

∴ เราได้ . แต่ข้างบน ๔ และ ๕ เท่านั้น

$$\frac{1}{1000000} = .000001$$

ตัวอย่าง ที่ ๓ จง แปลง $\frac{๕}{๗}$ ให้เป็น ทศนิยม

$$\begin{array}{r} ๗ \overline{) ๕.๐๐๐๐๐๐} \quad | \quad ๐๐๐๐๐๐ \dots\dots\dots \\ \underline{๕๗๑๔๒๘} \quad | \quad ๕๗๑๔๒๘ \dots\dots\dots \end{array}$$

ใน ที่นี้ เลข หก ตัว คือ ๕๗๑๔๒๘ ซ้ำ กัน ตลอด ไป ทั้ง สำหรับ ไม่ มี ที่ สิ้นสุด เรา ควร ใส่ จุด ข้าง บน ทั้ง หก ตัว แต่ ใน คำว่า เลข เมื่อ มี ตัว ที่ ซ้ำ กัน ดัง แค สาม ขึ้น ไป เรา นิยม ใส่ จุด แค ข้าง บน ตัว หัก และ ตัว ท้าย เท่านั้น พอ เป็น ที่ สังเกต ได้

∴ เลข ถัด ของ เรา ควร เขียน เป็น ดังนี้ . ๕๗๑๔๒๘
คือ หมายความว่า เลข ดัง แค ตัว หัก (คือ ๕) จนถึง ตัว ท้าย (คือ ๘) จะ ซ้ำ กัน ทั้ง สำหรับ ตลอด ไป จน ไม่ มี ที่ สิ้นสุด

$$\therefore \frac{๕}{๗} = . ๕๗๑๔๒๘$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๔

จง แปลง เศษ ส่วน ต่อไป นี้ เป็น เศษ สิบ ไม่ รู้จบ

$$(๑) \quad \frac{๕}{๘}, \frac{๗}{๘}, \frac{๓๗}{๘๘}, \quad (๒) \quad \frac{๕๘}{๘๘}, \frac{๒๕}{๓๓}, \frac{๓๒}{๓๓},$$

$$(๓) \quad \frac{๒๒}{๕๕}, \frac{๑๗}{๓๐}, \frac{๕}{๖}, \frac{๗๓}{๓๓}, \quad (๔) \quad \frac{๒๓๗}{๘๘๘}, \frac{๖๔}{๑๑๑}, \frac{๑๕๑}{๓๓๓},$$

แปลงเศษสิบไม่รู้จบ เป็นเศษส่วน

๘๓

$$(๕) \quad \frac{๓๐๗๓}{๘๘๐๐}, \quad \frac{๘๕๘}{๓๐๐๐}, \quad \frac{๘๔๓}{๓๘๘๐},$$

$$(๖) \quad \frac{๘๕๓}{๓๖๖๕}, \quad \frac{๘๓}{๓๓๓}, \quad \frac{๓๕๒๖}{๕๘๘๕}, \quad \frac{๔๘๘}{๖๐๐},$$

บทที่ ๒๕ (ก)

แปลงเศษสิบไม่รู้จบ เป็นเศษส่วน

ตัวอย่างที่ ๑ จงแปลง .๕ ให้เป็นเศษส่วน

$$.๕ = .๕๕๕๕.....$$

$$(.๕๕๕.....) \text{ สิบหน } = ๕ . ๕๕๕.....$$

$$\text{แต่ } .๕ \text{ (คือ หนเดียว) } = .๕๕๕.....$$

$$\therefore .๕ \text{ สิบหน } - .๕ \text{ หนเดียว } = \underline{๕.๐๐๐.....}$$

$$\therefore .๕ \text{ เก้าหน } = ๕.$$

$$\therefore .๕ \text{ หนเดียว } = \frac{๕}{๑}$$

$$\therefore .๕ = \frac{๕}{๑}$$

กฎที่ ๑ ที่ จะ แปลงเศษสิบไม่รู้จบ ให้เป็น เศษ ส่วน

จงเอา ตัว มีรู้จบ เป็น เศษ ตัว ใต้ ๑ เป็น ส่วน ให้ครบ
ตัว กับ ตัว ไม่รู้จบ

เช่น . ๕๕ มีตัวไม่รู้จัก สอง

∴ เราใส่ ๔ เป็นส่วน สอง ตัว

$$\text{คือ } . ๕๕ = \frac{๕๕}{๑๐๐}$$

ตัวอย่าง ที่ ๒ จง แปลง . ๔๗๕๖ ให้เป็น เศษ ส่วน

ตัว มี รู้ จบ ที่ จะ เป็น เศษ มี ๔ ตัว

$$\therefore . ๔๗๕๖ = \frac{๔๗๕๖}{๑๐๐๐๐}$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๕ (ก)

จง แปลง เศษสิบมีรู้ จบต่อไปนี้ ให้เป็น เศษ ส่วน อย่างต่ำ

(๑) . ๔ , . ๗ , . ๑ , . ๕ ,

(๒) . ๓๖ , . ๔๗ , . ๗๕ , . ๖๔

(๓) . ๓๐๖ , . ๔๗๗ , . ๗๐๕ , . ๖๔๗

(๔) . ๐๔๕๖ , . ๐๓๒๐๔ , . ๕๗๗๔๗

(๕) . ๗๗๔๗๗๕ , . ๐๐๐๔๓ , . ๓๐๐๐๕

แปลงเศษสิบไม่รู้จักเป็นเศษส่วน

๘๓

บทที่ ๒๕ (๗)

แปลงเศษสิบไม่รู้จักเป็นเศษส่วน

ตัวอย่างที่ ๑ จงแปลง $\frac{๗๕๒}{๑๐๐๐}$ ให้เป็นเศษส่วน

$$\frac{๗๕๒}{๑๐๐๐} = \frac{๗๕๒๕๒๕๒}{๑๐๐๐๐๐๐๐} \dots\dots\dots$$

$$\frac{๗๕๒๕๒}{๑๐๐๐๐๐๐๐} \text{ พัน หน} = \frac{๗๕๒}{๑๐๐} \dots\dots\dots$$

$$\frac{๗๕๒๕๒}{๑๐๐๐๐๐๐๐} \text{ สิบ หน} = \frac{๗๕๒}{๑๐} \dots\dots\dots$$

$$\therefore \frac{๗๕๒๕๒}{๑๐๐๐๐๐๐๐} \text{ (๑๐๐๐-๑๐) หน}$$

$$\text{คือ } ๗๕๒ \text{ หน} = \frac{๗๕๒}{๑๐} \dots\dots\dots$$

$$\therefore \frac{๗๕๒๕๒}{๑๐๐๐๐๐๐๐} \text{ หน เต็ม } = \frac{๗๕๒}{๑๐} \div ๗๕๒$$

$$\therefore \frac{๗๕๒}{๑๐๐๐๐๐๐๐} = \frac{๗๕๒}{๑๐๐๐}$$

กฎที่ ๒ ที่ จะ แปลง เศษสิบไม่รู้จัก ที่มีตัวรู้จบ

ปน อยู่ด้วย ให้เป็น เศษ ส่วน

(๑) เอาตัวรู้จบ ลบ ออกเสีย จากจำนวน ทศนิยม ทั้ง
หมด (คือ ทั้งตัวรู้จบ และ ไม่รู้จบ รวม กัน) แล้ว เอา
ผล มาเป็น เศษ

(๒) ใต้ ๘ ลง เป็น ส่วน ครบ ตัว กับ กับ ตัว ไม่ ระบุ
แต่ ๖ แกรม ๐ ลง ข้าง ท้าย ๘ ครบ ตัว กับ กับ ตัว ระบุ

ตัวอย่าง ที่ ๒ จง แปลง . ๒๓๕ เป็น เศษ ส่วน

$$\begin{aligned} \text{ขั้น ที่ ๑} \quad \text{เศษ ของ เรา} &= ๒๓๕ - ๒ \\ &= ๒๓๓ \quad \left\{ \text{กฎ ๒ ข้อ (๑)} \right\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ขั้น ที่ ๒} \quad \text{ส่วน ของ เรา} &= ๘๘๐ \quad \left\{ \text{กฎ ๒ ข้อ ๒} \right\} \\ \therefore . ๒๓๕ &= \frac{๒๓๕ - ๒}{๘ \ ๘ \ ๐} = \frac{๒๓๓}{๘๘๐} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ตัวอย่าง ที่ ๓} \quad \text{จง แปลง . ๗๒๘๕ ให้ เป็น เศษ ส่วน} \\ . ๗๒๘๕ &= \frac{๗๒๘๕ - ๗๒}{๘ \ ๘ \ ๐ \ ๐} = \frac{๗๒๑๓}{๘๘๐๐} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ตัวอย่าง ที่ ๔} \quad \text{จง แปลง ๓๓ . ๕๒๖๘ ให้ เป็น เศษ ส่วน} \\ \text{จำนวน คด} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} . ๕๒๖๘ &= \frac{๕๒๖๘ - ๕๒๖}{๘ \ ๐ \ ๐ \ ๐} = \frac{๔๗๔๒}{๘๐๐๐} \\ \therefore ๓๓ . ๕๒๖๘ &= ๓๓ \frac{๔๗๔๒}{๘๐๐๐} \end{aligned}$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๕ (๒)

จงแปลงเศษสิบมีรู จบต่อไป นี้ ให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

- (๑) . ๔๘ , . ๖๓ , . ๘๓ , . ๘๒ , . ๘๘ ,
- (๒) . ๔๒๗ , . ๓๓๘ , . ๖๗๖ , . ๘๒๔ , . ๘๓๗
- (๓) . ๒๓๕ , . ๔๐๘ , . ๗๓๘ , . ๗๖๒ , . ๘๐๓
- (๔) . ๓๐๗๓ , . ๔๗๒๘ , . ๒๗๖๓ , . ๔๗๕๒
- (๕) . ๓๕๘๒ , . ๗๒๘๕ , . ๘๔๗๓ , . ๘๖๓๘
- (๖) ๔ . ๕๒ , ๕ . ๓๗๗ , ๗ . ๗๕๕ , ๓๕ . ๗๐๘๕๕

บทที่ ๒๖

ตัว อย่าง ระคน

นักเรียน จง สังเกต ตัว อย่าง วิธี ทำ ค่อ ไป นี้ ให้ดี
ตัว อย่าง ที่ ๑ จง ทำ เลข ค่อ ไป นี้ ให้ ดำ เร็จ

$$\cdot ๒๗๕ \times \cdot ๐๐๒ \times ๓ \cdot ๗$$

$$\cdot ๐๐๘ \times \cdot ๑๗๗$$

วิธีทำ แปลงเศษสิบเป็นเศษส่วน

$$= \frac{๒๘๕}{๑๐๐๐} \times \frac{๒}{๑๐๐๐} \times \frac{๗}{๑๐}$$

$$= \frac{๘}{๑๐๐๐} \times \frac{๓๗}{๑๐๐๐}$$

$$= \frac{๒๘๕}{๑๐๐๐} \times \frac{๒}{๑๐๐๐} \times \frac{๗}{๑๐} \times \frac{๑๐๐}{๑๐๐} \times \frac{๑๐๐๐}{๑๐๐} = ๓.$$

๑๙๙๙ ๓๐๐๐ ๓.

ตัวอย่างที่ ๒ จงทำเลขต่อไปนี้ให้สำเร็จ ทำด้วยไม้

คอง แปลงเป็นเศษส่วน

$$\frac{๐.๐๗๕ \times ๕.๘๗๓}{๗.๘๐๕}$$

$$\frac{๐.๐๗๕ \times ๕.๘๗๓}{๗.๘๐๕}$$

$$\frac{๐.๐๗๕ \times ๕.๘๗๓}{๗.๘๐๕}$$

$$\frac{๐.๐๗๕ \times ๕.๘๗๓}{๗.๘๐๕}$$

$$๐.๐๗๕$$

$$๐.๐๗๕$$

$$๐.๐๗๕$$

ตัวอย่างระคน

๒๗

$$= \frac{.005 \times .0001}{.0001}$$

. ๒๒๓

มา กัน ตาม วิธี เศษ ส่วน แต่ ต้อง ระวังก ที่ จะ ได้

จุด ให้ ถูก ต้อง

$$.005 \times .0001 = .000005$$

$$.000005 \div .0001 = .00005$$

$$\text{ตอบ } .00005$$

ตัวอย่าง ที่ ๓ จง ทำ เลข ก่อ ไป นี้ ให้ สำ เร็จ

$$\frac{3.05}{.00005} \times \frac{.0001}{.0001} \times \frac{.000001}{.0001}$$

ทำให้ เป็น เศษ ส่วน ก่อ

$$= \frac{3 \frac{5}{10}}{.00005} \times \frac{.0001}{.0001} \times \frac{.000001}{.0001}$$

คราว นี้ ทำ ตาม วิธี เศษ ส่วน สามัญ

$$= \frac{3}{.00005} \times \frac{.0001}{.0001} \times \frac{.000001}{.0001}$$

५५ × ३०००० × ३५ × ३५ × ३५ × ३५ × ३५

১৫ × ১৫ × ১৫ × ১৫ × ১৫ × ১৫ × ১৫

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

১৭৮৯

五

en la -

7011 enlg.

ตัว อย่าง ที่ ๕ คง ปฏิพจน์ ให้ เห็น ว่า

$$a + \frac{b}{c} = a + \frac{b \cdot d}{c \cdot d}$$

$$u + \frac{2}{25}$$

$\frac{a}{b} = \frac{a}{b} = \frac{ab}{ab} \cdot \frac{ab}{ab}$
 $\frac{a}{b} = \frac{ab}{ab} = \frac{ab}{ab}$
 $\frac{a}{b} = \frac{ab}{ab} = \frac{ab}{ab}$

$$\therefore a + \frac{a}{2} = a \cdot \log_2 2$$

$$2 + \frac{1}{2}$$

ตัวอย่าง ระคน

๘๘

ตัวอย่าง ที่ ๕ . ๗๕ ของ ๓๕๖ . ๔๘ บาท เปน เงิน

เท่าใด ?

วิธี ทำ อย่าง ที่ ๑

แปลง . ๗๕ ให้ เปน เศษ ส่วน อย่าง ค่า

$$\frac{๗๕}{๑๐๐} . ๗๕ = \frac{๗๕}{๑๐๐} = \frac{๓}{๔}$$

คราวนี้ หาค่า ของ $\frac{๓}{๔}$ ของ ๓๕๖ . ๔๘ บาท

$$\frac{๓}{๔} \text{ ของ } ๓๕๖ . ๔๘ \times ๓ \div ๔ = \underline{\underline{๓๑๗ . ๓๖ \text{ บาท}}}$$

วิธี ทำ อย่าง ที่ ๒

คูณ กัน ตาม วิธี ทศนิยม ที่ เดียว ดัง นั้น

$$๓๕๖ . ๔๘ \times . ๗๕$$

$$\underline{\quad ๓๕๖ . ๔๘ \quad}$$

$$\underline{\quad . ๗๕ \quad}$$

$$\underline{\quad ๗ . ๘๒๔๐ \quad}$$

$$\underline{\quad ๓๐๗ . ๕๓๖ \quad}$$

$$\underline{\underline{๓๑๗ . ๓๖๐๐}}$$

ตอบ ๓๑๗ . ๓๖ บาท

วิธี ทำ ทาง ทศนิยม ที่เดียว มัก จะง่าย กว่า ที่แปลง
เป็น เศษ ส่วน ก่อน

ตัวอย่าง ที่ ๖ จง หา ค่า ของ ๓.๖๕ ของ ๓๓๕.๓๕ บาท

$$๓๓๕.๓๕ \times ๓.๖๕$$

$$\begin{array}{r} ๓.๖๕ \\ \hline \end{array}$$

$$๕.๗๖๗๕$$

$$๖๗.๒๓๐$$

$$\begin{array}{r} ๓๔๖.๐๕ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ๔๒๓.๐๒๗๕ \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\text{ตอบ } ๔๒๓.๐๒ \text{ บาท}$$

ใน ทาง การ จริง ๆ ผล ที่ได้ คำนวณ นี้ ก็เป็น ๔๒๓ บาท
กับ ๒ สตางค์ ๗๕ ที่เหลือ อยู่ นั้น (คือ $\frac{๗๕}{๑๐๐๐๐}$ ของ บาท)
มี ค่า น้อย เติม ที่ ทั้ง เสีย ไม่ นับ เลย ก็ได้

ตัวอย่าง ที่ ๗ ๒.๘๓๔๓๕ ของ ธาตุ คย เป็น เวลา เท่าใด ?

ตัว อย่าง ระคน

๘๓

๒ . ๘๓๔๓๕ ธาตุคย

_____ ๗

๕ . ๖๘๘๐๕ วัน

_____ ๒๔

๒ . ๗๘๖๒๐

_____ ๓๓ . ๘๗๓๐

๓๖ . ๗๗๗๒๐ ชั่วโมง

_____ ๖๐

๔๖ . ๖๓๒๐๐ นาที

_____ ๖๐

_____ ๓๗ . ๘๒๐๐๐ วินาที

ตอบ ๒ ธาตุคย, ๕ วัน, ๓๖ ชั่วโมง, ๔๖ นาที ๓๗.๘๒ วินาที

ตัวอย่างที่ ๘ จง หาค่า ของ . ๘๓ ของ ๕ ๒๗๐ . ๘๐

แปลง . ๘๓ ให้ เปน เศษ ส่วน อย่าง ค่า

$$\text{ดังนี้} \quad . ๘๓ = \frac{๘๓ - ๘}{๘๐} = \frac{๗๕}{๘๐} = \frac{๕}{๖}$$

ทศนิยม

คราวนี้ หาคำของ $\frac{5}{6}$ ของ \$, ๒๗๐.๘๐

$$\text{ดังนี้ } \$ ๒๗๐.๘๐ \times 5 \div 6$$

$$= \$ ๒๒๕.๗๕$$

ตอบ \$ ๒๒๕.๗๕

เมื่อ มีเศษสิบมีจุดก็จงแปลงให้เป็น
เศษถ้วนเสียก่อนเสมอ

ตัวอย่างที่ ๘ จงแปลง ๓.๔๕ บาท ให้เป็น ทศนิยม

ของ ๓๐ บาท

$$\frac{๓.๔๕}{๓๐} = .๑๕$$

ตอบ .๑๕ตัวอย่างที่ ๙ จงแปลง \$ ๓.๕๕ ให้เป็น ทศนิยม

ของ \$ ๓๕

$$\frac{๓.๕๕}{๓๕} = .๑๐๑๖..... = .๑๐๒$$

ตอบ .๑๐๒

ตัวอย่าง วรรค ๑

๘๓

ตัวอย่างที่ ๓๓ จงเขียน ๖ ชั่วโมง ให้ เป็น ทศนิยม ของ
อาทิตย์ ๑ อาทิตย์ = ๗ วัน = ๑๖๘ ชั่วโมง

$$\frac{6}{168} = \frac{1}{28}$$

$$= .0๓ | 57๑42๘ | 57๑42๘ | \dots$$

ตอบ .๐๓ 57๑42๘

ตัวอย่างที่ ๓๒ จงทำ ๕ วา ๓ คอก ให้ เป็น ทศนิยม ของ ๑ เดือน

$$๑ \text{ เดือน} = ๒๐ \text{ วา} = ๘๐ \text{ คอก}$$

$$๕ \text{ วา } ๓ \text{ คอก} = ๒๓ \text{ คอก}$$

$$\frac{23}{80} = .๒๘๗๕$$

ตอบ .๒๘๗๕

ตัวอย่างที่ ๓๑ ชายผู้หนึ่ง ใช้จ่ายเงิน ไป เสีย .๖ ของ เงิน

หมด แล้ว ใช้จ่าย เสีย อีก .๗๕ ของ เงิน ที่ เหลือ อยู่ เงิน
ที่ยัง เหลือ อยู่ นอก จาก ใช้จ่าย ทำให้ เป็น ทศนิยม ของ เงิน เดิม

(๑) ไข่เตี้ย .๖ ของเงินทั้งหมด

∴ ยังเหลือเงินอยู่ $๑ - .๖ = .๔$ ของเงิน
ทั้งหมด

(๒) ยังไข่เตี้ยอีก .๗๕ ของเงินที่เหลือนี้ อีก
คือ $.๗๕$ ของ $.๔ = .๓๐๐ = .๓$

(๓) ∴ ไข่เตี้ยหมดด้วยกัน $= .๖ + .๓ = .๙$
ของเงินเดิม

∴ ยังมีเงินเหลืออยู่ $๑ - .๙ = .๑$ ของเงินเดิม

ตัวอย่างที่ ๓๔ ชายผู้หนึ่งมีหุ้น $\frac{๒}{๓๕}$ ของเรือค้าขาย
ถ้า ๓ ภายหลังเขาขายไปเสีย $.๓๓\frac{๑}{๓}$ ของหุ้นนั้น ที่
ยังเหลืออยู่จะเปน ทศนิยม เท่าใด ของเรือทั้งหมด ?

ขายไปเสีย $.๓๓\frac{๑}{๓}$ ของหุ้น

$$.๓๓\frac{๑}{๓} = \frac{๓๓\frac{๑}{๓} - ๑}{๑} = \frac{๓๓\frac{๑}{๓} - ๑}{๑} = \frac{๓๓\frac{๑}{๓} - ๑}{๑}$$

๘๔

$$∴ \text{เขาขายไปเสีย } \frac{๓๓\frac{๑}{๓}}{๓๓\frac{๑}{๓}} \text{ ของ } \frac{๒}{๓๕} = \frac{๒}{๓๓๑}$$

โจทย์ ระคน

๘๕

แต่ แรก มี อยู่ $\frac{๒}{๓๕}$ แต่ เขา ขาย เต็ม $\frac{๒}{๓๓๓}$

∴ เขายัง คง มี เหลือ อยู่ $\frac{๒}{๓๕} - \frac{๒}{๓๓๓}$

$$= \frac{๗๔-๓๐}{๕๕๕} = \frac{๔๔}{๕๕๕}$$

ตอบ $\frac{๔๔}{๕๕๕}$ หรือ $\cdot ๐๘๐๕๓$

แบบฝึกหัดที่ ๒๖

โจทย์ ระคน

จงสังเกต ทศนิยม ที่ ไม่ ระบุ นั้น ควร ตอบ

ให้ถูก แต่ เพียง หก ตำแหน่ง เท่านั้น ก็ พอ

(๑) จง แปลง $\frac{๒๕๗}{๕๐}$ ให้เป็น เศษ ส่วน , และ
จง แปลง $\frac{๗๓}{๕๐}$ ให้เป็น ทศนิยม

(๒) เสมียน คน หนึ่ง จะ เขียน $\$ ๗.๐๕$. แต่ ไป
เขียน ผิด เป็น $\$.๗๕$, ดังนั้น จะ ทำให้ ผิด ไป กี่ มาก น้อย ?

(๓) $\cdot ๐๐๓$ เอา ๓๓๐๐ คูณ ได้ ผิด เท่า ไฉน แล้ว เอา

๓๐๐๐๐ หัก

(๔) $๓๗ \cdot ๐๒๗ + ๓๗๒ \cdot ๕๔ + \cdot ๐๐๓ + ๓๖๐๒๕ + ๓$

(๕) จง ประสม จำนวน ต่อไปนี้ เข้า ด้วยกัน . ๗ ของ
๓๗ คำตั้ง, . ๐๗๕ ของ ๓๐ ซึ่ง และ . ๐๕ ของ ๔๕๐ . ๔๕ บาท

(๖) $. ๐๐๒๗ + ๒ \frac{๗}{๑๑}$ นี้ จง ทำให้ เป็น เลข คำไว้

(๗) ๓๐ . ๐๒๔ เฮา . ๗๗๗ หาว

(๘) จง ทำ . ๗๕๗๕ ให้ เป็น เศษ ส่วน อย่างต่ำ

ที่สุด

(๙) ๕๕ . ๖๖๔ เฮา ๓ . ๗๐๒ อบ แล้ว คุณ ผล

นี้ ด้วย . ๐๐๓

(๑๐) เลข สอง จำนวน ปน กัน อยู่ เป็น ๑๓๒ . ๗๗๖ แต่
เลข ทั้ง สอง จำนวน นี้ ต่าง กัน อยู่ เท่า กับ (๖๒ . ๐๑—๓๗ . ๗๓)
จง หา จำนวน ทั้ง สอง นั้น

(๑๑) ใน หัว เมือง แห่ง หนึ่ง มี คน อยู่ ๓๒๕๐๐ คน ใน
จำพวก คน เหล่า นั้น มี ชาย อยู่ . ๔ , หญิง . ๓๖ , นอก นั้น
เป็น เด็ก ทั้ง ๕๕ ถาม ว่า จะ มี เด็ก เท่า ไฉน ?

(๑๒) ๗๒๐ เฮา . ๓๐๒๕ คุณ แล้ว เฮา . ๐๐๓๒๕ หาว

(๑๓) จง หา ค่า ของ . ๐๑๗ ของ ๕ ๕๐๐ . ๘๐

(๑๕) จง หาค่า ของ $4 \cdot 65$ ของเงิน $555 \cdot 44$ บาท

(๑๕) $\cdot 0000000000$ เขา $\cdot 00000000$ หาว

(๑๖) ตั้งเลข $\cdot 256$ แล้ว เขา $\cdot 25$ ลบ

(๑๗) จงหาค่า ของ $\cdot 275$ ของ 35 คำถึง $+$ $\cdot 55$

ของ 4 บาท 55 ต่ตางค์ $+$ $35 \cdot 5$ ของ 45 ต่ตางค์

(๑๘) จง แปลง $\cdot 325$ ของ ซึ่ง ให้ เป็น เศษ ส่วน
ของ 30 คำถึง

(๑๘) จง แปลง $\cdot 005$ ของ 5 ซึ่ง ให้ เป็น ทศนิยม
ของ $2 \cdot 5$ ของ 35 คำถึง

(๒๐) จาก $\cdot 475$ ของ 5 $505 \cdot 70$ เขา $\cdot 55$ ของ
 5 $475 \cdot 70$ ลบ

(๒๑) จง ทำบาญชีเงิน ค่อ ไปนี้
มีด 4 โหล ๆ ละ $3 \cdot 75$ บาท ช้อน 3 โหล ๆ ละ $3 \cdot 55$
บาท เเงีรของ กระถางดิน ไม้ 3 เเงีร ๆ ละ $45 \cdot 50$ บาท
ถ้วยแก้ว 4 โหล ๆ ละ $5 \cdot 45$ บาท ช่อม 4 โหล ๆ ละ

๒.๑๐ บาท ผ้าปูโต๊ะ ๖ ผืน ๆ ละ ๒๕.๖๐ บาท จาน
๖ โหล ๆ ละ ๑.๔๕ บาท โคม สำหรับ โต๊ะ ๔ โคม ๆ ละ
๓๖.๗๐ บาท

(๒๒) จงทำเลขนี้ให้สำเร็จด้วย ไม่ต้องทำให้เป็น
เศษส่วน

$$\frac{.๑๐๗ \times ๖๓.๗๕}{.๐๐๕}$$

.๐๐๕

(๒๓) ตั้งเลข .๐๐๐๐๖๔๒ ลง แล้วเอา .๐๒๕ หัก

(๒๔) จงคิด ราคา ค่าจ้าง ทำ ถนน ยาว ๒๐๕.๘๕ วา

เป็น เงิน วา ละ ๒๓๕.๔๘ บาท

(๒๕) เลข ๓๓.๓๘ จะมี อยู่ใน เลข ๗๒.๘๘ กี่หน?

(๒๖) ถ้า ราคา ค่าจ้าง ทำ ถนน ๑๐๐ หนึง เป็นเงิน .๗๕
ของ ซึ่ง หนึง ถนน ยาว ๗๕.๖ เส้น จะเป็น ราคา เท่าใด?

(๒๗) ใน โรง เรือน แห่ง หนึง มี นักเรียน .๕๕ ที่ มี
อายุ เกิน กว่า ๓๔ ปี และ .๒๕ ที่ มี อายุ เกิน ๓๓ ปี
นอกจาก นี้ ยังมี อยู่ อีก ๒๔ คน ที่ มี อายุ ต่ำ กว่า ๓๓ ปี ถาม

โจทย์ วิชาคน

๘๘

ว่ารวมด้วยกันทั้งหมดยกจะมีเด็กกี่คน, และที่มีอายุเกินกว่า ๓๕ ปีกี่คน, เกินกว่า ๓๓ ปีกี่คน ?

$$(๒๘) \quad \text{จงทำ } \frac{๓ \cdot ๕}{\cdot ๐๗๕} \times \frac{๓ \cdot ๒๕}{๙ \frac{๕}{๒}} + \frac{๓ \cdot ๗๗๕}{๒ \cdot ๓} \times \frac{๓ \cdot ๕}{๓ \cdot ๗๕}$$

ให้แปลเลขสำเร็จ

(๒๘) จงแปลเลข $\frac{๓}{๘}$ ของห้า คำตั้ง + $\cdot ๖๒๕$ ของหก คำตั้ง — $\cdot ๕๕๕$ ของ ๓๓ $\cdot ๖๖$ บาท ให้เป็นทศนิยมของ $\cdot ๕๐$ บาท

(๓๐) $\cdot ๓๕$ ของ ๓๐๐ ซึ่งกับ $\cdot ๐๗$ ของ ๓๓๕๐๐ บาท ต่างกันเท่าใด ?

(๓๑) $\cdot ๐๓๕$ ของ ๕๐ ซึ่งจะเป็นเศษส่วนเท่าใด ของ $\frac{๕}{๓๐๐}$?

(๓๒) ในจำนวนเงิน $\frac{๕}{๓๕๕๓ \cdot ๗๘}$ จะมีกี่บาท กี่สตางค์ ? กับทำให้เป็นบาทด้วย

(๓๓) ข้างไม้ซ้อไม้ซอนสัก ๓๒ ต้น เป็นราคา ต้นละ ๓๓๕ บาท ๔๘ อัฐ ถามว่าจะเป็นเหรียญทองกี่เหรียญ ?

(๓๔) จง ทำให้ เห็น ว่า
$$\frac{3}{4 \frac{11}{12} \times 3 \frac{11}{12} + 4 \frac{11}{12}}$$

$\times \left\{ \frac{7}{12} + \frac{4}{12} \right\}$ เท่า กับ .๓ จริง

(๓๕) จง แปลง ๓ ศอก ๔ นิ้ว ให้ เป็น ทศนิยม ของ ๕ เด่น

(๓๖) ชาย ผู้หนึ่ง ซื้อ รถ จักรยาน มา ๓๕ คัน เป็น ราคา คัน ละ ๘ ๒๐๗ . ๕๐ แต่ เมื่อ ได้ รับ บิด ใน บิด มี แจ้ง ว่า รถ ๓๕ คัน ราคา คัน ละ ๘ ๒๐๐ . ๗๕ ถาม ว่า บิด จะ ตี ต่ำ รถ ๓๕ คัน นั้น ขาย ไป เท่า ไหร่ ?

(๓๗) ชาย สาม คน เข้า ทุน กัน ซื้อ น้ำ อบ ๓๐๐,๐๐๐ ขวด ราคา ขวด ละ ๗๔ สตางค์ แล้ว เขา ไป ขาย ขวด ละ ๓ . ๕๗ บาท, หุ่น ของ คน ที่ ๑ มี อยู่ . ๓ ของ คน ที่ สอง มี อยู่ . ๔๕ ของ ทุน ทั้ง หัก ถาม ว่า คน สาม คน นั้น จะ แบ่ง ทำไร กัน ได้ คน ละ เท่า ไหร่ ?

(๓๘) ข้าพเจ้า ได้ ออก เงิน ไป $\frac{5}{12}$ ของ เงิน ของ ข้าพเจ้า กับ อีก . ๓๗๕ ของ เงิน ที่ เหลือ อยู่ แล้ว ภาย หัก ยัง มี อยู่ อีก ถึง ๓ . ๖๘๗๕ ซึ่ง ถาม ว่า เมื่อ เดิม นั้น มี เงิน อยู่ เท่า ไหร่ ?

(๓๙) ชายผู้หนึ่ง ได้ ใช้จ่ายเงิน ไป เสีย . ๖ กับ ได้ ไร
ไป อีก . ๘๕ ของเงิน ที่ เหลือ อยู่ ถามว่า ที่ ยัง คง เหลือ
อยู่ อีก นั้น จะ เป็น ทศนิยม อะไร ของ เงิน เดิม ?

(๔๐) (ก) มี หุ่น อยู่ใน เรือ กด ไฟดำ หนึ่ง . ๕๘
นอก จาก นั้น เป็น หุ่น ของ (ข) ถ้า หุ่น ของ (ก) และ
(ข) ต่าง กัน อยู่ เป็น เงิน ๓๗ . ๕๐ ซึ่ง ดังนี้ ถามว่า
หุ่น ใน เรือ ทั้ง หมด นั้น จะ เป็น เท่า ไฉน ?

(๔๑) ชายผู้หนึ่ง มี หุ่น ใน เรือ ไฟดำ หนึ่ง อยู่ $\frac{๒}{๑๕}$ และ
ได้ ขาย เสีย . ๓๖๕๐ ของ หุ่น ถามว่า เขา จะ ยังมี หุ่น
อยู่ อีก เป็น เศษ ส่วน อะไร ของ ราคา เรือ ไฟ ?

(๔๒) ถัง น้ำ เหล็ก ถัง หนึ่ง มี น้ำ อยู่ เต็ม แต่ เฉื่อย
รั่ว เสีย . ๐๗ ของ น้ำ นั้น ภายหลัง มี คน มา ตัก เอา ไป
๓๐๓ ไห น้ำ ที่ ยัง คง เหลือ อยู่ นั้น เป็น ครึ่ง ถึง พอ ที่ ถัง
เหล็ก นั้น จะ รุ น้ำ ก็ ไห ?

(๔๓) ตะปู ทอง อัน หนึ่ง มี เกติยว ระยะ ห่าง กัน . ๐๓๒๕
นิ้ว ถ้า จะ ไข ลง ไป ให้ ตัก ตัก . ๘ นิ้ว, จะ ต้อง ไข กี่ รอบ ?

(๔๔) ชายผู้หนึ่ง ชาย ที่ ให้ แก่ เขกชน ผู้หนึ่ง เสีย .๓๕
 ของ ที่ เติม แล้ว ชาย ไป อีก $\frac{2}{33}$ ของ ที่ ๆ เหลือ อยู่ แก่
 เขกชน อีก คน หนึ่ง . ถาม ว่า เขา จะ มี ที่ เหลือ อยู่ อีก
 เป็น ส่วนเท่า ใด ของ ที่ เติม ?

(๔๕) จะ เขา จะ ขอ ไร คุณ ๓๐๐๓ ให้ ได้ ผล .๐๒ ?

(๔๖) เด็ก คน หนึ่ง ใช้ เงิน ไป . ๖ ของ เงิน เติม .
 แล้ว ใช้ ไป อีก . ๒๕ ของ เงิน ที่ เหลือ อยู่ แล้ว ยังมี
 อยู่ อีก ๔ บาท ๖ สตึง เมื่อ แรก นั้น มี เงิน อยู่ เท่า ใด ?

(๔๗) เมื่อ ได้ รั้ง เงิน ไป $\frac{2}{3}$ ของ เงิน ใน กุญ แล้ว
 กลับ มา นับ ดู เห็น ว่า . ๗๕ ของ เงิน ที่ เหลือ อยู่ เป็น ๖ บาท
 ๓ สตึง อยาก ทราบ ว่า เติม ใน กุญ นั้น มี เงิน อยู่ เท่า ใด ?

(๔๘) ถักรถจักรยาน มี ขนาด ๓ . ๒๕ วา โดย รอบ
 กับ ถัง ไป ได้ รั้ว โมง ละ ๔๒๖ . ๒๕ เส้น ใน นาที เดียว
 จะ หมุน ไป ได้ กี่ รอบ ?

(๔๙) จะ หา ทศนิยม ของ ไร มา ผสม กับ $5\frac{11}{32} + 4\frac{7}{8} - 2.๓6$
 ให้ เป็น จำนวน เติม อย่าง คำ ที่ สุก ?

(๕๐) จง แปลง .๐๓๒๗๕ ของ เส้น ให้ เป็น ทศนิยม
 ของ วา

โฉนดที่ดิน

โฉนด

(๕๑) จงทำบัญชีเงิน ราย ตั้ง ของ ต่อ ไปนี้ ที่

นายเป่ง ได้ซื้อ ไปจาก ห้าง แบก แมน บริษัท และได้ ใช้
เงิน ให้แต่ วันที่ ๓๓ สิงหาคม ร, ศ, ๓๓๘ เด็ดจ แด้ว

ที่ ๓ มิถุนายน	ผ้า	๒๐ หลา ๆ ละ	๕ - ๓๕ บาท
๓๕ ,,	กำหยี	๓๕ หลา ๆ ละ	๘ - ๕๗ ,,
ที่ ๓ กรกฎาคม	แพร	๓๐ หลา ๆ ละ	๓๒ - ๕๕ ,,
๘ ,,	ลูกไม้	๒๗ หลา ๆ ละ	๒ - ๗๕ ,,
๓๒ ,,	กรวย	๕๕ หลา ๆ ละ	๔ - ๘๓ ,,

(๕๒) จำนวน ของ เหล่านี้ นายทิด ได้ซื้อ ไปจาก
ห้าง ทิศแมน และได้ ใช้เงิน ให้ตั้ง แต่ วันที่ ๓๓ กรกฎาคม
ร, ศ, ๓๓๘ จงทำบัญชี ให้ถูกต้อง

ที่ ๕ มิถุนา	โคมรถจักรยาน ๓	โคม ๆ ละ	๘ - ๕๕ บาท
๘ ,,	เคียวแบบ ๆ	๒ อัน ๆ ละ	๗ - ๗๕ ,,
๓๗ ,,	ฮาน ๓ ฮาน		๓๕ - ๘๔ ,,
๓๘ ,,	เกือก ๔ คู่ ๆ ละ		๓๓ - ๗๐ ,,
๓๐ ,,	ธงช้าง ๓๔๔ คัน ๆ ละ		๕๕ ,,

(๕๓) จง ทำ บัญชี ราย สิ่ง ของ ต่อ ไปนี้

โคม ยี่ บูน	๒๐๐	โคม ๆ ละ	๓๓	สตางค์
เทียนไข	๒๐๐	เล่ม ๆ ละ	๔	๖๖
บ้าน ยาว	๓๐๐	หลา ๆ ละ	๖	๖๖
ธง เด็ก	๕๐๐	ธง ๆ ละ	๒๕	๖๖

(๕๔) จง ทำ บัญชี เงิน ราย สิ่ง ของ เหล่านี้

เสื้อ	๓๐๐	เสื้อ ๆ ละ	\$ ๑.๕๕
กางเกง	๓๐๐	กางเกง ๆ ละ	\$ ๑.๖๕
เสื้อเชิ้ต	๓๒๕	เสื้อ ๆ ละ	\$ ๒.๑๐
หมวก	๓๐๖	หมวก ๆ ละ	\$ ๓.๕๘
เข็มขัด	๓๕๕	เข็มขัด ๆ ละ	\$ ๒.๓๕
เกือก	๓๒๐	คู่ ๆ ละ	\$ ๖.๘๕

(๕๕) หดวง ฝาก ได้ ชื่อ สิ่ง ของ ต่อ ไปนี้ ที่ ห้าง รอม
 บิน ชัน บริษัท ที่ เมือง สิงคโปร์ และ ได้ ใช้ เงิน ให้ เปน เงิน
 บาท ไทย แล้ว แต่วันที่ ๓๓ พฤษภาคม ร, ศ, ๒๓๘ จง คิด
 ให้ ถูก ต้อง ว่า เปน จำนวน เงิน บาท เท่าใด

วิธี ร้อย ถด หรือ เปอร์เซ็นต์

๓๐๕

วันที่ ๓ พฤษภาคม

โคม	๓๒๔	โคม ๆ ถด	๙ ๔ . ๔๗
เก้าอี้	๒๕๐	เก้าอี้ ๆ ถด	๙ ๕ . ๓๕
โต๊ะ	๒๕	โต๊ะ ๆ ถด	๙ ๓๒ . ๕๐
พรม	๓๔	พรม ๆ ถด	๙ ๒๓ . ๗๕
ม่าน	๒๐	ม่าน ๆ ถด	๙ ๓๒ . ๗๐
ผ้าแดง	๔๕๐	หตา ๆ ถด	๓๐ เซ็นต์
ผ้าดิบ	๕๖๐	หตา ๆ ถด	๓๕ ”
กระจก	๓๔๐๐	กระจก ๆ ถด	๗ ”

บทที่ ๒๗

วิธี ร้อย ถด หรือ เปอร์เซ็นต์

(๓) คำว่า “เปอร์เซ็นต์” นี้ แปลว่า ส่วน
ของร้อย เช่น กับ

(ก) ข้าพเจ้า มีเงิน อยู่ ๓๐๐ บาท เตะ ไร่

ไปเสีย ๒ บาท เงินที่ใช้ไปเสียนั้นเป็น ๒ เปอร์เซ็นต์
ของเงินเดิม หรือ

(๒) ถ้าหากว่าพ่อค้ามีเข้า ๓๐๐ เกวียน แล้ว
ขายไปเสีย ๘๐ เกวียน เข้าที่ขายไปนั้นเป็น ๘๐ เปอร์
เซ็นต์ และเข้าที่ยังเหลืออยู่นั้นเป็น ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของ
เข้าเดิม ดังนั้นเป็นกัน นักเรียนจงสังเกตดูตัวอย่างต่อไป

ตัวอย่างที่ ๓

๓๐ เปอร์เซ็นต์ของ ๕๕๐ บาท เป็นเงินเท่าใด.

วิธีทำ

๓๐ เปอร์เซ็นต์นี้แปลว่า ๓๐ ส่วนของ ๓๐๐ ส่วน

$$\text{คือ } \frac{30}{300} = \frac{3}{30}$$

$$\therefore 30 \text{ เปอร์เซ็นต์} = \frac{3}{30} \text{ ของ จำนวนเงินนั้น}$$

$$\text{คือ } \frac{3}{30} \text{ ของ } 550 \text{ บาท} = 55 \text{ บาท}$$

ตอบ ๕๕ บาท

ตัวอย่างที่ ๒

จงหาค่า ๒ เปอร์เซ็นต์ของเงิน ๕๐๐ ซึ่ง

วิธี ร้อย ถก หรือ เปอร์ เซ็นต์

๓๐๗

วิธี ทำ

๗ เปอร์ เซ็นต์ เป็น ๗ ส่วน ของ ๑๐๐ ส่วน คือ $\frac{๗}{๑๐๐}$

∴ ๗ เปอร์ เซ็นต์ ของ ๔๐๐ ซึ่ง $= \frac{๗}{๑๐๐}$ ของ ๔๐๐ ซึ่ง.

$$\text{คือ. } \frac{๗ \times ๔๐๐}{๑๐๐} = ๒๘ \text{ ซึ่ง.}$$

ตอบ ๒๘ ซึ่ง.

ตัวอย่าง ที่ ๓

ถ้า มี เงิน เดือน ๆ ละ ๗๒๐ บาท ใ้ ไป
 เสีย เดือน ละ ๗๕ เปอร์ เซ็นต์ ของ เงิน เดือน ดัง นั้น จะ เหลือ
 เงิน เก็บ เดือน ละ เท่า ไ้ ?

(ก) วิธี ทำ

๗๕ เปอร์ เซ็นต์ นี้ หมายถึง ความ ว่า ๗๕ ส่วน
 ของ ๑๐๐ ส่วน. คือ $\frac{๗๕}{๑๐๐} = \frac{๓}{๔}$

∴ ที่ ใ้ ไป เสีย $\frac{๓}{๔}$ ของ ๗๒๐ บาท = ๕๔๐ บาท

∴ เงิน เหลือ ๗๒๐ - ๕๔๐ = ๑๘๐ บาท.

ตอบ ๑๘๐ บาท

(๖) วิธี ทำอย่างสั้น

เมื่อใช้ ไป เสีย ๘๕ เปอร์เซ็นต์ คง
เหลือ ๒๕ เปอร์เซ็นต์

$$\text{แต่ } \frac{๒๕}{๑๐๐} = \frac{๓}{๔}$$

$$\therefore \text{เงิน เหลือ } \frac{๓}{๔} \text{ ของ } ๘๒๐ \text{ บาท} = ๔๙๐ \text{ บาท}$$

ตอบ ๔๙๐ บาท

ตัวอย่าง ที่ ๔

พ่อค้า คนหนึ่ง ซื้อ ข้าว ๘๖๐ ตัน ส่ง ไป
ถึง คลัง ไปรษณีย์ ขาย เสีย กลาง ทาง ๑๒ ๑/๒ เปอร์เซ็นต์ ที่ ขาย เสีย
นั้น ก็ ตั้ว ?

$$\text{วิธี ทำ } ๑๒ \frac{๑}{๒} \% = \frac{๑๒ \frac{๑}{๒}}{๑๐๐} = \frac{๒๕}{๒๐๐} = \frac{๑}{๘}$$

$$\therefore \text{ที่ ขาย ไป นั้น } \frac{๑}{๘} \text{ ของ } ๘๖๐ \text{ ตัน} = ๑๐๗ \frac{๑}{๒} \text{ ตัน}$$

ตอบ ๑๐๗ ๑/๒ ตัน

(% เครื่องหมาย อย่าง นี้ ใช้ แทน คำว่า 'เปอร์เซ็นต์')

ตัวอย่าง ที่ ๕

ปลูกเรือน ต้นเงิน ๕๐๐๐ บาท ถ้าคิดจะ

หากำไร $๗\frac{๓}{๔}\%$ จะเรียกค่าเช่าเดือนละเท่าใด ?

วิธีทำ

$$๗\frac{๓}{๔}\% = \frac{๗\frac{๓}{๔}}{๑๐๐} = \frac{๓๕}{๒๐๐} = \frac{๓}{๕}$$

ใน ๕ ปีหนึ่ง ต้องเรียกค่าเช่า $\frac{๓}{๕}$ ของ ๕๐๐๐ บาท

$$\text{แต่ } \frac{๓}{๕} \text{ ของ } ๕๐๐๐ \text{ บาท} = \frac{๓ \times ๕๐๐๐}{๕} = ๓๐๐๐ \text{ บาท}$$

∴ ค่าเช่า ในปีหนึ่ง เปน เงิน ๓๐๐ บาท. และใน

$$\text{เดือนหนึ่ง เปน เงิน } \frac{๓๐๐}{๑๒} \text{ บาท} = ๒๕ \text{ บาท}$$

ตอบ เดือนละ ๒๕ บาท

ตัวอย่าง ที่ ๖

ค่าเช่าบ้าน แห่งหนึ่ง เปน เงิน ปี ละ ๓๖๐ บาท

แต่ค่าเช่านี้ คิด เปน ๘% ของ ค่าสร้างบ้าน ดังนี้ ค่าปลูก

สร้าง จะ เปน เงิน เท่าใด ?

วิธีทำ

๘ % ของ ราคา ปลุกบ้าน = ๓๖๐ บาท.

$$\text{แต่ } ๘ \% = \frac{๘}{๑๐๐}$$

$$\therefore \frac{๘}{๑๐๐} \text{ ของ ค่า ปลุก } = ๓๖๐ \text{ บาท}$$

$$\text{และ } \frac{๓}{๑๐๐} \text{ ของ ค่า ปลุก } = \frac{๓๖๐}{๘} \text{ บาท}$$

$$\therefore \frac{๓๐๐}{๑๐๐} \text{ ของ ค่า ปลุก (คือจำนวนเต็ม ค่าปลุก)}$$

$$= \frac{๓๖๐ \times ๓๐๐}{๘} = ๔๐๐๐ \text{ บาท}$$

ตอบ ค่า ปลุก ๔๐๐๐ บาท

ตัวอย่างที่ ๗

ให้นักเรียน สังเกต ว่า $\frac{๘}{๑๐๐}$ กับ $\frac{๘}{๑๐๐} \%$ ผิดกัน

อย่างไร

$$\text{คือ } \frac{๘}{๑๐๐} \text{ ของ จำนวนใด } = \text{จำนวนนั้น } \div \frac{๑๐๐}{๘}$$

$$\text{แต่ } \frac{๘}{๑๐๐} \% \text{ ของ จำนวนใด } = \frac{\frac{๘}{๑๐๐}}{๑๐๐} = \frac{๘}{๑๐๐ \times ๑๐๐} \text{ ของ จำนวน}$$

$$\text{นั้น คือจำนวนนั้น } \div \frac{๑๐๐ \times ๑๐๐}{๘}$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๗

๓. จง แปลง เปอร์เซนต์ ต่อไป ให้เป็น เศษส่วน
 - (ก.) ๑๕%, ๒๕%, ๓๒%, ๗๕%,
๘๐%, ๒๐%, ๓๒%
 - (ข.) ๒.๕%, ๕%, ๓๕%, ๖๕%,
๓๒๕%, ๓๓%.
๔. ให้ หาค่า ของ เปอร์เซนต์ ต่อไป นี้ :—
 - (ก.) ๓๐ % ของ ๗๕ บาท
 - (ข.) ๓๕ % ของ ๒๐๐ บาท
 - (ค.) ๓๒ % ของ ๗๒๐ ชั่ง
 - (ง.) ๒๕ % ของ เข้า ๔๔ เกวียน
 - (ฉ.) ๔๐ % ของ ๓๐ เส้น
 - (พ.) ๓๒% ของ ๓ ชั่ง
 - (ด.) ๓.๕ % ของ ๒ ชั่วโมง (ตอบเป็นนาที)
 - (น.) ๖% ของ ๕๐ คำตั้ง

(ม.) $\frac{7}{100}$ % ของ ๓๐๐ สตัง

(ร.) ๒ % ของ มะม่วง ๓๕๐๐ ผล.

๓. ถ้าใช้ เงิน เดือน ไป เสีย ๓๓ % จะเหลือ

อยู่ อีก กี่ เปอร์เซ็นต์ ?

๔. ใน หีบ หนึ่ง มี ใช้ ๓๕๖๐ ฟอง แต่ เสีย ๗ ๓๘๒ ฟอง ที่ ยัง ไม่ เสีย เปน กี่ เปอร์เซ็นต์ ?

๕. ใน การ สอบ ได้ ครั้ง หนึ่ง มี นักเรียน ได้ ได้ ๘๓ ตก ๓๘ ที่ ได้ เปน กี่ เปอร์เซ็นต์ ของ จำนวน นักเรียน เข้า สอบ ได้ ?

๖. ใน การ สอบ ได้ ครั้ง หนึ่ง มี นักเรียน เข้า ได้ ๒๓๖ คน ที่ ได้ ได้ ๓๘๗ คน ที่ ตก นั้น นับ เปน กี่ เปอร์เซ็นต์ ?

๗. ถ้า ได้ เงิน เดือน ๓๖๕ บาท และ เก็บ เสีย ๗๓ บาท ค่า ใช้ สรรพ ใน เดือน หนึ่ง เปน กี่ เปอร์เซ็นต์ ?

๘. กอง ทัพ กอง หนึ่ง มี ทหาร หมด ด้วย กัน ๓๕๐๐๐ บาท ใน การ สงคราม ครั้ง หนึ่ง เสีย ทหาร ๒๓ % ทหาร ที่ ยัง เหลือ จะ ยัง มี อีก กี่ มาก น้อย ?

๙. นาย (ก) มี ที่ดิน ราคา ๘๒ ชั่ง แต่ ขาย ตก ลง ๓๐ % ดังนี้ นาย (ก) จะ ขาย ขาดทุน เท่า ไ้ ?

วิธีคิดได้กำไร และ ขาดทุน

๑๑๓

๓๐. พ่อค้า กู้เงินไป ๔๐ ชั่ง ต้องเสีย ดอกเบี้ย
เดือนละ ๒ ชั่ง ใน ปี หัก ดอกเบี้ย เป็นกี่ เปอรเซ็นต์?

๓๑. พ่อค้า คนหนึ่ง ขาย $\frac{๒}{๒๓}$ ของ วัว ทั้ง หมด แล้ว
ภายหลัง วัว ล้ม เสีย อีก ๗ % ของ จำนวน ที่ ยัง เหลือ อยู่ แล้ว
ยัง เหลือ วัว อีก ๓๗๕๒๓ ตัว ดังนี้ แรก นั้น พ่อค้า
มี วัว กี่ ตัว ?

๓๒. นาฬิกา เรือน หนึ่ง ตั้ง เดิน แต่ เวลา เทียง แต่ เดิน ช้า
ไป ๔ % เมื่อ เรือน ตรง ๒ ยาม เวลา จริง จะเป็น เวลา อะไร ?

บทที่ ๒๘

วิธีคิดได้กำไร และ ขาดทุน

- (๑) ราคาของที่เราซื้อได้ เรียกว่า “ราคาซื้อ”
- (๒) ราคาของที่เราขายได้ เรียกว่า “ราคาขาย”

ในวิธีทำเลขเราใช้ เขียนราคาซื้อ เป็น อักษร

ย่อว่า ‘ร.ซ.’ และ ราคาขาย เขียนว่า ‘ร.ข.’

ถ้าหากว่า ราคา ขาย มากกว่า ราคา ^{ซื้อ} คน
ที่ขาย ก็ ได้ กำไร แต่ ถ้าหากว่า ราคา ^{ซื้อ} มากกว่า ราคา
ขาย คนที่ขาย ก็ ขาดทุน

ใน การ ค้า ขาย เขามักจะ คิด กำไร และ ขาดทุน
เป็น เปอร์เซ็นต์ ของ ราคา ^{ซื้อ}

 เปอร์เซ็นต์ ของ ราคา ^{ซื้อ} กำไร ^{นี้} นักเรียน ต้อง
จำไว้ให้แม่น ย่า เพราะว่า เป็น ข้อสำคัญ ที่สุด จึงจะ
ต้อง บอก ชำ อีกร หนึ่ง ว่า กำไร หรือ ขาดทุน เขา คิดเป็น
เปอร์เซ็นต์ ของ ราคา ^{ซื้อ} ไม่ใช่ เปอร์เซ็นต์ ของ ราคา ขาย

อุทาหรณ์ ที่ ๓

ถ้าขาย ของ ได้กำไร ๕ %

ร. ข. = ๓๐๕ % ของ ร. ข.

คือ ร. ข. = ร. ข. + กำไร

= ร. ข. + ๕ % ของ ร. ข.

= ร. ข. + $\frac{5}{100}$ ของ ร. ข.

วิธีหาราคาขาย

๓๓๕

$$= \frac{๓๐๕}{๓๐๐} \text{ ของ ร.ช.}$$

$$= ๓๐๕ \% \text{ ของ ร.ช.}$$

อุทาหรณ์ที่ ๒

ถ้าขายขาดทุน ๓๕ %

$$\text{ร.ช.} = ๔๕ \% \text{ ของ ร.ช.}$$

$$\text{คือ ร.ช.} = \text{ร.ช.} - ๓๕ \% \text{ ของ ร.ช.}$$

$$= \text{ร.ช.} - \frac{๓๕}{๓๐๐} \text{ ของ ร.ช.}$$

$$= \frac{๓๐๐ - ๓๕}{๓๐๐} \text{ ของ ร.ช.}$$

$$= \frac{๒๖๕}{๓๐๐} \text{ ของ ร.ช.}$$

$$= ๘๕ \% \text{ ของ ร.ช.}$$

วิธีหาราคาขาย

ตัวอย่างที่ ๓

ซื้อของสิ้น ๓๗๕ บาท อยากจะขาย

ให้ได้กำไร ๓๒ % จะต้องขายเท่าใด และจะได้กำไรเท่าใด?

วิธี หาค่า ขาย

๓๗

∴ ใน เงิน ๓๐๐ จะได้ กำไร ๓๒ บาท

“ “ “ “ “ $\frac{๓๒}{๓๐๐}$ “

“ “ ๓๗๕ “ “ $\frac{๓๒}{๓๐๐} \times ๓๗๕,$

$$\frac{๓๒ \times ๓๗๕}{๓๐๐} = ๔๐ \text{ บาท}$$

$$\text{แต่ ร.ช.} = \text{ร.ช.} + \text{กำไร}$$

$$= ๓๗๕ + ๔๐$$

$$= ๔๑๕ \text{ บาท}$$

(๓) ร.ช. ๔๑๕ บาท

ตอบ

(๒) กำไร ๔๐ บาท

จงจำไว้ว่า กำไร เป็น เปอร์เซ็นต์ของราคาซื้อ
ไม่ใช่ของ ราคา ขาย

ตัวอย่าง ที่ ๒

ซื้อ เรือน หลัง หนึ่ง ราคา ๘๕๕๐ บาท ขาย
หลัง ต้อง ขาย ขาดทุน ๔% ที่ขาย ไป จะ เป็น เงิน เท่าใด ?

วิธีทำที่ ๑

ขาดทุน ๑๔ % คือ ๑๔ % ของ ร.ร.

∴ " " $\frac{๑๔}{๑๐๐}$ ของ ร.ร.

คือ $\frac{๑๔}{๑๐๐}$ ของ ๗๔๕๐ = ๑๐๔๓ บาท

∴ ขาดทุน ๑๐๔๓ บาท

แต่ ร.ร. = ร.ร. — เงินขาดทุน

= ๗๔๕๐ — ๑๐๔๓

= ๖๔๐๗ บาท

ตอบ ร.ร. ๖๔๐๗ บาท

วิธีทำที่ ๒

ขายขาดทุน ๑๔ % ของ ร.ร.

∴ ร.ร. = ๑๐๐ — ๑๔ = ๘๖ % ของ ร.ร.

คือ ร.ร. = $\frac{๘๖}{๑๐๐}$ ของ ร.ร.

= $\frac{๘๖}{๑๐๐}$ ของ ๗๔๕๐ บาท

= ๖๔๐๗ บาท

ตอบ ร.ร. ๖๔๐๗ บาท

วิธีหาราคาขาย

๑๓๘

นักเขียนจงจำไว้ว่า

ขาดทุนเป็นเปอร์เซ็นต์ของราคาซื้อ

ไม่ใช่ของราคาขาย

ตัวอย่างที่ ๓

นายโตซื้อม้าตัวหนึ่งเป็นราคา ๒๕๐ บาท
แล้วเอาไปขาย นายเล็กได้กำไร ๕๐ % นายเล็กขายให้
นายใหญ่ต่อไปอีกได้กำไร ๓๐ % อยากจะทราบว่า
(๑) นายโตขายม้าเป็นราคาเท่าใด (๒) นายเล็ก
ขายเป็นราคาเท่าใด

วิธีทำ

(๑) นายโตได้กำไร ๕๐ % คือ ๕๐ % ของ ร.ข.

$$\therefore \text{นายโตได้กำไร} = \frac{50}{100} \text{ ของ } 250$$

$$= 125 \text{ บาท}$$

$\therefore$ ต้องขายให้นายเล็กได้เงิน $250 + 125$.

$$= 375 \text{ บาท}$$

(๒) นายเล็กซื้อม้าตัวนี้ขึ้นเงิน ๓๗๕ บาท

$$\therefore \text{ร.ข. ของนายเล็ก} = 375 \text{ บาท}$$

นายเล็ก ขาย นาย ใหญ่ ได้กำไร ๓๐ %

$$\therefore \text{นาย เล็ก ได้กำไร} = 30\% \text{ ของ } 320 \text{ บาท}$$

$$\therefore \text{,,} = \frac{30}{100} \text{ ของ } 320 \text{ ,,}$$

$$= 32 \text{ บาท}$$

นาย เล็ก ขาย ได้เงิน ๓๒๐ + ๓๒ บาท

$$= 352 \text{ บาท}$$

$$\text{ตอบ } \left. \begin{array}{l} (๑) \text{ } 320 \text{ บาท} \\ (๒) \text{ } 352 \text{ ,,} \end{array} \right\}$$

วิธีทำ อย่าง สั้น

(๑) นายโต ได้กำไร ๕๐ %

$$\therefore \text{ร.ท.} = 50\% \text{ ของ ร.ท.}$$

$$= \frac{50}{100} \text{ ของ } 240 \text{ บาท}$$

$$= 120 \text{ บาท}$$

(๒) นายเล็ก ซื้อ ๓๒๐ บาท ขาย ได้กำไร ๓๐ %

ว่าด้วย กำไร และ ขาดทุน

๓๒๓

$$\begin{aligned} \therefore \text{ร.ช. ของ นาย เด็ก} &= ๓๓๐ \% \text{ ของ ร.ช. ของ นาย เด็ก} \\ &= \frac{๓๓๐}{๑๐๐} \text{ ของ } ๓๖๐ \text{ บาท} \\ &= ๓๙๖ \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{ตอบ } \left. \begin{array}{ll} (๑) & ๓๖๐ \text{ บาท} \\ (๒) & ๓๙๖ \text{ ,,} \end{array} \right\}$$

แบบฝึกหัดที่ ๕๘

(๑) ถ้าซื้อของ ราคา ๕๐ บาท จะต้องขาย

เป็นราคาเงินเท่าใด จึงจะได้กำไร ๓๐%, ๒๐%, ๒๕%, ๓๐%, ๔๐%, ๕๐%, ๗๕% ?

(๒) ซื้อผ้าเป็นราคา ๘ ๒๐๐ และขายได้

กำไร ๓๓% อยากทราบว่า ราคาขายเป็นเงินเท่าใด ?

(๓) มีเรือนหลังหนึ่ง ราคา ๓๐๐ ซึ่ง จะต้อง

ขายเท่าใดจึงจะได้กำไร ๘% ?

(๔) พ่อค้าคนหนึ่งซื้อควาย ๓๕ ตัว ราคาตัว

ละ ๘๕ บาท ภายหลังควายล้มเสีย ๗ ตัว ที่ยังเหลือ

อีกเขาขายได้กำไร ๒๐% ของราคาซื้อ อยากจะทราบ
ว่า เขาขายได้ตัวละเท่าใด ?

(๕) นายเจ็กซื้อเข้า ๓๕ เกวียน ๆ ละ ๗๘ บาท
๓๕ เกวียน ๆ ละ ๘๐ บาท ๒๓ เกวียน ๆ ละ ๘๕ บาท
นายเจ็กอยากจะขายเข้าทั้งหมดให้ได้กำไร ๑๕% เพราะ
ฉะนั้นจะต้องคิดราคาขายเฉลี่ยเป็นเกวียนละเท่าใด ?

(๖) นายตันซื้อเรือนหลังหนึ่งต้นเงิน ๘๐ ชั่ง และ
ขายให้นายตัดคิดเอากำไร ๓๐% นายตัดขายให้นายเด็ก
อีกทีหนึ่ง ได้กำไร ๕% ภายหลังนายเด็กต้องขาย
ขาดทุน ๒.๕% ดังนั้นนายเด็กขายได้เท่าใด

บทที่ ๒๘

ว่าด้วยราคาซื้อ

ถ้าทราบแล้วว่าราคาขายเป็นเงินเท่าใด และทราบ
ว่าได้กำไรหรือขาดทุนกี่เปอร์เซ็นต์ของราคาซื้อ ก็อาจ
หาราคาซื้อได้โดยวิธีต่อไปนี้ :—

๑. ถ้าขายของเป็นเงิน ๓๓๐ บาท ได้กำไร ๓๐ บาท
ราคาซื้อ = ๓๓๐ - ๓๐ = ๓๐๐ บาท

ว่า ด้วยราคาซื้อ

๓๒๓

๒. ถ้า ชายของเงิน ๙๐ บาทขาดทุน ๓๐ บาท
ราคาซื้อ = $๙๐ + ๓๐ = ๑๒๐$ บาท

(ใน โจทย์ ที่ มีต่อไป นี้ นักเรียน ต้อง จำไว้ ว่า ขาด ทุน
๑๒๐ บาท คิดเป็น เปอร์เซ็นต์ ของ ราคาซื้อ ไม่ใช่ ของ ราคาขาย)

ตัวอย่างที่ ๓

มีชายผู้หนึ่งซื้อ เรือหนึ่ง ลำหนึ่ง ภายหลัง
ขายเป็น ราคา ๒๓๐ ซึ่ง และได้กำไร ๕๐% ให้คิดหา
ราคาซื้อ แต่เดิม

วิธีทำ

ได้กำไร ๕๐% ของ ร.ข.

ถ้าหากว่าซื้อ ไว้ ๓๐๐ ซึ่ง ก็คงได้กำไร ๕๐ ซึ่ง และ
ร.ข. = $๓๐๐ + ๕๐ = ๓๕๐$ ซึ่ง

คือ ทุก ๆ ๓๐๐ ซึ่งที่เป็นราคาซื้อ คงได้ ร.ข. = ๓๕๐ ซึ่ง

∴ เมื่อ ร.ข. = ๓๕๐ ซึ่ง ร.ข. = ๓๐๐ ซึ่ง

∴ ∴ = ๓ ∴ ∴ = $\frac{๓๐๐}{๓๕๐}$ ∴

∴ ∴ = ๒๓๐ ∴ = $\frac{๓๐๐ \times ๒๓๐}{๓๕๐}$ ∴

$$\frac{๓๐๐ \times ๒๓๐}{๓๕๐} = ๓๕๐ \text{ ชั่ง}$$

$$\underline{\underline{\text{ตอบ } ๓๕๐ \text{ ชั่ง}}}$$

โจทย์ อย่างนี้ จะทำได้ด้วยวิธี บัญญัติไตรยางค์
เช่น เดียว ดังนี้

ตัว อย่าง ที่ ๒

พ่อค้าคนหนึ่ง ขาย ของ เปน ราคา ๓๗๕ บาท ได้
กำไร ๒๕% อยาก ทราบ ว่า ราคาซื้อ เปน เงิน เท่า ไ้?

วิธีทำ

ได้กำไร ๒๕ % ของ ราคาซื้อ

คือ ถ้าซื้อ เปน เงิน ๓๐๐ บาท ก็ ได้กำไร ๒๕ บาท

และ ราคา ขาย ต้อง เปน เงิน ๓๐๐ + ๒๕ = ๓๒๕ บาท

∴ เมื่อ ร.ข. = ๓๒๕ บาท ร.ช. = ๓๐๐ บาท

“ “ = “ “ “ “ = $\frac{๓๐๐}{๓๒๕}$ “

“ “ = ๓๗๕ “ “ “ = $\frac{๓๐๐ \times ๓๗๕}{๓๒๕}$ “

ว่าด้วย ราคาซื้อ

๓๒๕

$$\frac{๓๐๐ \times ๓๗๕}{๓๒๕} = ๓๐๐ \text{ บาท}$$

ตอบ ๓๐๐ บาท

(จง สังเกต ว่า ใน โจทย์ บัญญัติไตรยางค์ข้างบนนี้
ชั้นแรก ต้อง คิด เทียบ ราคาซื้อ เป็น เงิน ๓๐๐ บาท ก่อน เสมอ)

ตัวอย่าง ที่ ๓

พ่อค้า คน หนึ่ง ขาย ของ ได้ เงิน ๓๗๕ บาท แต่
ขาดทุน ๒๕ % ดังนี้ ซื้อ มา เป็น เงิน เท่า ไ้ ?

วิธีทำ

ขาดทุน ๒๕ % ของ ราคาซื้อ

คือ ถ้า ราคาซื้อ เป็น เงิน ๓๐๐ บาท ก็ ขาดทุน ๒๕ บาท

และขาย เป็น เงิน $๓๐๐ - ๒๕ = ๒๗๕$ บาท

∴ เมื่อ ร.ข. = ๒๗๕ บาท ร.ซื้อ = ๓๐๐ บาท

“ “ = “ “ “ “ = $\frac{๓๐๐}{๒๗๕}$ “

“ “ = ๓๗๕ “ “ = $\frac{๓๐๐ \times ๓๗๕}{๒๗๕}$ “

$$\frac{๓๐๐ \times ๓๗๕}{๗๕} = ๕๐๐ \text{ บาท}$$

ตอบ ๕๐๐ บาท

(จงจำไว้ว่าในขั้นแรกต้องคิดราคาซื้อเทียบเป็น ๓๐๐ เสมอ)

ตัวอย่าง ที่ ๕

ชายผู้หนึ่งซื้อม้า ๕๐ ตัว แล้วไปขายตัวละ ๒๐๐
เหรียญขาดทุน ๓๐ % ราคาซื้อเป็นเงินตัวละเท่าใด ?

วิธีทำ

ชายขาดทุนตัวละ ๓๐ % ของราคาซื้อ
คือ ถ้าราคาซื้อเป็น S ๓๐๐ ก็ขาดทุน S ๓๐

และราคาขายเป็น S ๓๐๐ - ๓๐ = S ๒๗๐

$$\text{เมื่อ ราคาขาย} = S ๓๐ \text{ ร.ช.} = S ๓๐๐$$

$$,, = S ๓ ,, = S \frac{๓๐๐}{๑๐}$$

$$,, = S ๒๐๐ ,, = S \frac{๓๐๐ \times ๒๐๐}{๑๐}$$

$$\frac{200 \times 100}{90} = \$ 222.22$$

ตอบ \$ ๒๒๒.๒๒

แบบฝึกหัดที่ ๒๙

- (๑) ถ้าขายของ ๕๔ บาทได้กำไร ๘% ราคาซื้อจะเป็นเท่าใด?
- (๒) ถ้าขายของ ๓๓๖ บาทได้กำไร ๓๒% ,,
- (๓) ,, ,, ๖๔๕ ,, ,, ๗๒% ,,
- (๔) ,, ,, ๖๕๔ บาท ,, ,, ๘% ,,
- (๕) ,, ,, ๔๓๓ ,, ,, ๗๕% ,,
- (๖) ,, ,, ๓๗๔ บาทขาดทุน ๔% ,,
- (๗) ,, ,, ๓๖๖ ,, ,, ๗๒% ,,
- (๘) ,, ,, ๗๗๕ ,, ,, ๓๒% ,,
- (๙) ,, ,, ๒๗๐ ,, ,, ๓๒% ,,
- (๑๐) ,, ,, ๗๐๐ บาท ,, ,, ๓๐% ,,

แบบฝึกหัด ที่ ๓๐

- (๑) ถ้าขายของ เปน เงิน ๙ ๘๕๖ ได้กำไร ๘ % แต่ถ้า
 อยากจะได้กำไร $๑๒\frac{1}{2}$ % จะต้องขาย ของนั้น เปนเงินเท่าใด ?
 (ให้ตอบ เปน บาท)
- (๒) ถ้าหากว่า ขายของ เปน เงิน ๙ ๓๐๐ จะขาดทุน ๒๐ %
 ของ เหล่านี้ จะต้องขาย เปนเงิน เท่าใด จึงจะได้กำไร $๑๒\frac{1}{2}$ %?
- (๓) ซื้อ หนังสือ ๑๑ เล่ม เปนเงิน ๓๐ บาท และ ขายเสีย ๓๐ เล่ม
 เปน เงิน ๓๐ บาท ทั้งนี้ จะได้กำไร ที่ เปอร์เซนต์ ?
- (๔) ถ้าซื้อของสิ้นเงิน ๔๐๐ ซึ่ง แล้วขายเสียครึ่งหนึ่งขาดทุน ๓๐ %
 อีก ครึ่ง หนึ่ง จะ ต้องขาย เท่าใด จึงจะได้กำไร $๑๒\frac{1}{2}$ % ของ
 ราคาซื้อ ทั้ง หมด ?
- (๕) ขายผู้หนึ่ง มีม้า ตัวหนึ่ง คิดจะขาย เปน เงิน ๙ ๒๓๕
 แล้ว จะได้กำไร $๗\frac{1}{2}$ % ถ้าหาก ว่าได้แต่เพียง ๙ ๑๘๕ จะได้
 กำไร หรือ ขาดทุน ที่ เปอร์เซนต์ ?
- (๖) พ่อค้าคน หนึ่ง ขายเครื่อง เรือน และ ยอมจะ ลดราคา
 ให้ ๑๖ % ของ ราคา ขายที่ เขียน บัดไว้กับ ของ ถ้าหาก

ว่า ด้วยราคาซื้อ

๓๒๔

ว่า พ่อค้าผู้หนึ่งซื้อของไว้เป็นเงิน ๔๔๕ ซึ่งเขาจะต้องคิด
ราคาขายขึ้นของเท่าใด จึงจะได้กำไรของตัวเอง ๕ % ?

(๑) (ก) ขายกำไร (ข) ได้กำไร ๓๐ % (ค) ขายให้

(๒) อีกทีหนึ่งได้กำไร ๓๐ % (ค) ก็ได้เงิน (ง) ๓๖๐

อยาก จะ ทราบ ว่า (ก) ซื้อไว้เป็นเงินเท่าใด ?

(๑) (ก) ขายกำไร (ข) ขายทุน ๓๐ % (ค) ขาย

ให้ (ค) อีกทีหนึ่งขายทุน ๓๐ % (ค) ก็ได้เงิน (ง)

๓๖๐ อยาก จะ ทราบ ว่า (ก) ซื้อไว้เป็นเงินเท่าใด ?

(๑) ซื้อของและขาย $\frac{๒}{๓}$ ของของเหล่านี้ได้กำไร ๓๐ %

ที่ยังเหลืออยู่ขายขาดทุน ๑๕ % ดังนั้นรวมได้กำไรทั้งสิ้น

เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ ?

(๓๐) แม่ค้าขายมะม่วง ๓ ผลเพียง ได้กำไร ๕ % ถ้าขาย

๓๐๐๐ ผล คือ ๓๐ บาท จะได้กำไร หรือ ขาดทุนกี่ เปอร์เซ็นต์ ?

(๓๓) พ่อค้า คนหนึ่ง ลงทุน ๖๕๐ ซึ่ง ปีแรกขาดทุน

๕ % ปีที่สองได้กำไร ๔ % ปีที่สามได้กำไร ๓.๕ %

ใน สิบ ปี ที่ สิ้น นั้น จะมี เงิน เท่า ไ้ ?

(๓๒) ก. ค่อ เรือ ขาย ข. ข. ขาย ให้ ก. และ ก. ขาย
ให้ ง. อีก ที่ หนึ่ง เปน เงิน ๒๓ ซึ่ง ก. ได้กำไร ๕๐ %
ข. ได้กำไร ๒๕ % และ ก. ได้กำไร ๔๐ % ดังนี้ ทุน
ก. ค่อ เรือ นั้น เปน เงิน เท่า ไ้ ?

(๓๓) ชื้อ ของ สิ้น เงิน ๔๐ ซึ่ง ขาย ไป เสีย ครั้ง หนึ่ง ได้
กำไร ๓๐ % จะ ค่อ ขาย อีก ครั้ง หนึ่ง เปน เงิน เท่า ไ้ จึง จะ
ได้กำไร ๓๐ % ตาม ราคา ของ เดิม ทั้ง หมด ?

(๓๔) พ่อค้า คน หนึ่ง ค่ ราคา ของ ขาย มากกว่า ราคา ชื้อ
๓๐ % แต่ เขา ยอม ถด ให้ ผู้ ชื้อ เงิน สด ๓๕ % ของ ราคา
ขาย, ดังนี้ เขา จะ ได้กำไร กี่ เปอร์ เซ็นต์ ?

(๓๕) ขาย ผู้ หนึ่ง ชื้อ ม้า ๗๖ ตัว แล้ว ขาย ไป ๒๐ ตัว ได้
กำไร ๓๕ % อีก ๔๐ ตัว ได้กำไร ๓๕ % ที่ ยัง เหลือ ขาย ได้
กำไร ๒๕ % กำไร ที่ ได้ ทั้งหมด เปน เงิน ๘ ๖๕๗๐ อยาก จะ ทราบ
ว่า ม้า นั้น ชื้อ มา ตัว ละ เท่า ไ้ ?

(๓๖) พ่อค้า ผู้ หนึ่ง ขาย ไม้ สัก เปน เงิน ๘ ๓๐๐๐๐

ตอบ

๓๓๓๗

ขาดทุน $33\frac{1}{3}\%$ ถามว่าจะต้องขายเป็นเงินเท่าใดจึงจะ
ได้กำไร 5% ของราคาซื้อ ?

(๓๗) ชายผู้หนึ่งซื้อม้า ๒ ตัว ๆ หนึ่ง ราคาแพงกว่าอีกตัวหนึ่ง
S ๒๕๐ เขาขายตัวที่หนึ่งได้กำไร ๓๕% ตัวที่ ๒ ได้กำไร
๘% และกำไรทั้งหมดยกเป็นเงิน S ๘๕ อยากจะทราบว่
ม้าทั้งสองนั้นซื้อ มาตัวละเท่าใด ?

ตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๑

(หน้า ๒)

(๑) เจ็ดหมื่น.	(๒) สามแสน.	(๓) เก้าร้อย
(๔) เก้าโกฏิ.	(๕) ห้าสิบ.	(๖) แปดแสน
(๗) หกพัน.	(๘) สี่สิบโกฏิ	(๙) สองล้าน
(๑๐) เก้าร้อยโกฏิ.		

$$\frac{๒๑}{๑๐๐๐}, \frac{๑๐๕๒๐}{๑๐๐๐๐}, \frac{๑}{๑๐๐๐๐}, \frac{๓๐๑๓}{๑๐๐๐๐}$$

$$(๒) (๓) \frac{๑๑}{๕๐}, \frac{๓}{๕}, \frac{๑๓}{๕๐}, \frac{๓๓}{๕๐}$$

$$(๔) \frac{๓๕๓}{๕๐๐}, \frac{๑๔}{๑๕๕}, \frac{๑}{๕๐}, \frac{๑๕๒}{๒๕๕}$$

$$(๕) \frac{๓๓}{๑๐๐๐}, \frac{๓}{๒๕๕}, \frac{๑๑}{๒๐๐๐}, \frac{๓๑}{๕๐๐๐๐}$$

$$(๖) \frac{๑๒}{๑๕๕}, \frac{๒๕๑}{๒๐๐๐}, \frac{๒๕๐}{๕๑}, \frac{๑}{๑๐๐๐๐}$$

แบบฝึกหัดที่ ๕

(หน้า ๑๒)

$$(๑) (๓) \frac{๓}{๑๐๐๐} \quad (๔) \frac{๓}{๑๐} \quad (๖) \frac{๓}{๑๐}$$

$$(๒) (๓) \frac{๕๕}{๑๐๐} \quad (๔) \frac{๕๕}{๑๐๐๐๐} \quad (๖) \frac{๕๕}{๑๐๐}$$

$$(๓) (๓) \frac{๓๓๕}{๑๐๐๐} \quad (๔) \frac{๓๓๕}{๑๐๐๐} \quad (๖) \frac{๓๓๕}{๑๐๐๐๐๐}$$

$$(๕) (๓) \frac{๑}{๑๐๐} \quad (๔) \frac{๑}{๑๐๐๐} \quad (๖) \frac{๑}{๑๐๐}$$

$$(๕) (๓) \frac{๓๕}{๑๐๐๐} \quad (๔) \frac{๓๕}{๑๐๐} \quad (๖) \frac{๓๕}{๑๐๐} \quad (๗) \frac{๓๕}{๑๐๐๐}$$

$$(๘) \frac{๓๕}{๑๐๐๐๐๐} \quad (๙) \frac{๓๕}{๑๐๐๐๐}$$

แบบฝึกหัดที่ ๕

(หน้า ๓๖)

- (๑) .๓๑๘, .๐๕๓, .๐๖ (๒) .๐๓๔, .๓๕๖,
 .๐๐๐๖, .๐๗๐๕, (๓) .๕, .๒๕, .๓๒๕, .๒,
 .๘๗๕, (๔) .๗๕, .๖๒๕, .๖, .๔๓๗๕, .๓๕๖๒๕,
 (๕) .๓๖, .๒๒๕, .๔๖๒๕, .๕๕, .๕๔,
 (๖) .๒๘๖๘๗๕, .๕๘๓๗๕, .๘๘๗๕, .๒๔๐๖๒๕, .๓๔๓๗๕,
 (๗) .๗๘๘, .๓๐๖, .๖๐๓๕๖๕๖๒๕, .๘๕๐๓๓๒๕,
 (๘) .๗๗๖, .๖๐๓๕๖๒๕, .๓๔๔, .๕๗๓๖

แบบฝึกหัดที่ ๖

(หน้า ๓๘)

- (๑) ๓.๘๘๔ (๒) ๕๓.๖๘๔
 (๓) ๖๖๐.๔๕๓ (๔) ๘๓๐๓๘.๘๐๕๕๓๓

แบบฝึกหัดที่ ๗

(หน้า ๒๓)

- (๑) . ๓๓ (๒) . ๐๖ (๓) ๕.๘๕ (๔) ๘๓ . ๐๘๘
 (๕) ๕๓๐๐ . ๘๘๘๘๘๘ (๖) ๓๕ . ๕๓๓๐๓
 (๗) ๒๘๘๘ . ๘๓๐๓๘๘๘ (๘) ๓๐๐๐ . ๐๕๖๕
 (๙) ๓๓ . ๗๖๕ (๑๐) ๕๘๘๐ . ๓๕๖๖

แบบฝึกหัดที่ ๘

(หน้า ๒๔)

- (๑) ๘๕ . ๕๓๓๓ (๒) ๕๕๘ . ๗๘๖
 (๓) ๕๕๘ . ๕๘๗๕ (๔) ๕๖๓ . ๗๓๘๖๘
 (๕) ๗๓๕ . ๘๗๓๓๓ (๖) ๓๓ . ๓๓๗
 (๗) ๓๘ . ๖๕๓ (๘) ๓๓๕ . ๒๕๓๗
 (๙) ๒ . ๐๕๕๕๘ (๑๐) ๕๐๐ . ๗๗๖๓

ทศนิยม
แบบฝึกหัดที่ ๘
(หน้า ๒๗)

- (๓) ๒.๒๔ บาท (๒) ๓.๐๕ บาท
(๓) ๕๐.๘๘ บาท (๔) ๒.๐๕ บาท
(๕) ลงมือทำจนไปถึง๓๖๘๘๘๘๘ (๖) ๓๘.๘๘ บาท
(๗) (๑) ๓๐๒๕.๐๓ บาท (๒) ๒๔๗๖.๖๓ บาท

แบบฝึกหัดที่ ๑๐
(หน้า ๓๓)

- (๑) § ๕๐๕.๕๓ (๒) § ๓.๖๕
(๓) § ๓๔๘.๕๕ (๔) § ๒๓๐๓๖.๘๕
(๕) § ๒๒๗๕.๘๗

แบบฝึกหัดที่ ๑๑
(หน้า ๓๖)

- (๑) ๓๘.๕๕, ๓๘.๕, ๓๘.๕๕, ๓๘.๕๕.
(๒) ๕๕๐.๐๖, ๕๕๐๐.๖, ๕๕๐๐๖

การบวก

การบวก

- (๓) ๓๕๓ + ๓๖, ๓๓๖ + ๓๓, ๓๐๕ + ๕๗, ๓๕๕ + ๖
- (๔) ๕๖๗๕๐ + ๕๖๗, ๓๕๕๐๐ + ๐๕, ๓๓๓๕๕๕ + ๕๕๕
- (๕) ๓๕ + ๕๕๕๕ (๖) ๕๕๕ + ๕๕๕๕
- (๗) ๓๓๓๓ + ๕๐๕๓๓๓ (๘) ๕๕ + ๕๖๗๕๕๕
- (๙) ๕๕๕ + ๖๐๕๕๕๖ (๑๐) ๓๕๕๕๕๕๕ + ๕๕๕๕๕๐๕

แบบฝึกหัดที่ ๑๒

(หน้า ๓๘)

- (๑) . ๐๐๕๗๗ (๒) . ๐๐๐๓๐๕๗
- (๓) . ๐๐๐๐๕๗๕๕๗ (๔) . ๐๖
- (๕) . ๐๐๐๖๗๕๕๗ (๖) . ๐๐๐๓๕๕๕๗
- (๗) . ๐๐๐๕๗๗๐๐๕ (๘) . ๐๐๐๕๖๕๕

แบบฝึกหัดที่ ๑๓

(หน้า ๔๑)

- (๑) ๕๕ + ๕๐ บาท (๒) ๕๕ + ๕๕ บาท

(๓)	๕๒	บาท	(๔)	๓๗๓ . ๖๐	บาท
				๖๓ . ๐๐	บาท
				<u>๓๐๗ . ๐๐</u>	บาท
			รวม	<u>๓๕๔ . ๖๐</u>	บาท

(๕)	(๓๒ เดือน)	๔๗๕ . ๗๐	บาท
(๖)	๒๗๓๗ . ๗๕	บาท	
(๗)	(๓)	๕๐๗๓ . ๕๐	บาท
	(๒)	๔๔๗๒ . ๕๒	บาท
	(๓)	<u>๓๓๓๕ . ๗๕</u>	บาท
	รวม	<u>๔๒๗๓๓ . ๖๗</u>	บาท

(๘)	๓๒๗ . ๗๒	บาท
	๕๓ . ๐๐	บาท
	๗๕ . ๗๐	บาท
	๓๓๗ . ๗๐	บาท
	๓๓๕ . ๓๐	บาท
	<u>๓๓๐ . ๗๐</u>	บาท

รวม ๖๒๗ . ๖๒ บาท

(๙)	๒๓	๔๓๗๕	(๑๐)	๓๗๒๓ . ๖๐	บาท
-----	----	------	------	-----------	-----

ตอบ

บาท

แบบฝึกหัดที่ ๑๔

(หน้า ๔๔)

(๑)	๖๓๗๓๔๒ . ๓๐	(๒)	๖๒๖๒๐
(๓)	๖๓๖๗๓๐ . ๗๗	(๔)	๖๓๖
(๕)	๖๓๖๖๖๖ . ๖๖	(๖)	(๑) ๖๓๕ . ๖๖
			(๒) ๖๕๐ . ๖๐
			(๓) ๖๔๖ , ๐๐
			(๔) ๖๔ . ๔๐
			(๕) ๖๖๖ . ๖๐
			<u>รวม ๖๕๗๗ . ๖๐</u>
(๗)	๖๖ . ๖๖	(๘)	๖๖๖๐ . ๖๖

แบบฝึกหัดที่ ๑๕

(หน้า ๔๖)

(๑)	๖๓ . ๖๖ ,	๖ . ๖๖๖ ,	๖๖๖๖
(๒)	๖ . ๖๖๖ ,	๖๖๖๖ ,	๖๖๖๖๖

๓๔๐

ทศนิยม

- (๓) . ๕๘, . ๐๕๘, . ๐๐๕๘
- (๔) . ๐๗๓, . ๐๐๗๓, . ๐๐๐๗๓
- (๕) . ๐๐๐๕, . ๐๐๐๐๕, . ๐๐๐๐๐๕
- (๖) . ๕๕๕๐๓, . ๐๐๐๕๕๐๓ (๗) . ๐๐๐, . ๐๐๐๐๐ (๘) . ๕๕ . ๖๗๘๘, . ๕ . ๕๖๗๘๘, . ๕๕๖๗๘๘, . ๐๕๕๖๗๘๘, . ๐๐๕๕๖๗๘๘, . ๐๐๐๕๕๖๗๘๘

แบบฝึกหัดที่ ๓๖

(หน้า ๕๓)

- (๑) ๓๓ . ๒, ๘ . ๘, ๓๕ . ๘๔, ๘ . ๘
- (๒) ๖ . ๐๖, ๘ . ๓๓๘, ๓๓ . ๓๔๐๘
- (๓) ๘๒ . ๑๕๗๒
- (๔) ๕ . ๖๘๖๗๘ (๕) . ๒๐๓๓๘๖, . ๑๘๓๓๓๒, . ๑๕๕๕๖๓, . ๑๕๗๖๘๖, . ๓๐๓๓๘ (๖) ๓ . ๗๓๘๘, . ๘ . ๖๐๓๒, . ๒ . ๒๘๘๕, . ๖ . ๖๘๘๘, . ๓ . ๒๘๘๓

- (๗) . ๐๐๐๒๕๒, . ๐๐๐๓๕๓, . ๐๐๐๓๖๐,
 . ๐๐๐๓๗๗. (๘) . ๐๖๓๕๓๗๕, . ๐๒๕๕๓๗๗,
 . ๐๓๖๖๖๖๖๖, . ๐๐๖๕๐๕๑, . ๐๐๓๐๗๗๗,
 . ๐๐๐๕๕๗๗.

แบบฝึกหัดที่ ๑๗
 (หน้า ๕๗)

- (๑) ๑. ๒๒๓๓๓๓. ๒. ๓๓๓๓๓๓, ๓. ๐๒๓๓๓๓,
 ๔. ๕๕๕๕๕๕. (๒) . ๐๕๐๒๒, . ๓๗๗๗๗,
 . ๑๒๓๔๕, . ๒๒๓๓๓๓, (๓) ๑. ๓๓๕๕๓
 . ๓๒๓๓๒๒, . ๐๐๖๖๖. (๔) . ๐๓๕๕๕, . ๐๐๓๓๓
 . ๐๐๗๗๗ (๕) ๑. ๓๐๕, (๖) . ๑๗๓๐๕,
 (๗) ๑๓๐๕. (๘) . ๐๓๗, ๓๗๐, . ๐๐๐๑๐๑๗,
 (๙) ๖๐. ๗๗๗, (๑๐) ๕. ๗๓, . ๐๐๐๕๗๗.

แบบฝึกหัดที่ ๑๘
 (หน้า ๖๓)

- (๑) ๓๓๓ . ๐๑ บาท, ๑๗ . ๕๒ บาท.

- (๒) ๓๕.๒๔ บาท, ๗.๖๒ บาท, ๕.๐๗ บาท.
 (๓) ๑๓ ทน. (๔) ๓๕ ทน. (๕) ๓๓.๔๕ บาท.
 (๖) ๗.๑๕ บาท. (๗) ๒๓.๕๕ บาท. (๘) ๓๔.๐๗ บาท.

แบบฝึกหัดที่ ๑๗

(หน้า ๖๔)

- (๑) ร ๓๕.๒๔, ร ๗.๖๒, ร ๕.๐๗
 (๒) ๓๖ เซ็นต์ ๗ เซ็นต์
 (๓) ๓๓ ทน. (๔) ๓๕ ทน. (๕) ๗ เซ็นต์.
 (๖) ร ๒.๗๐ (๗) ๖ เซ็นต์
 (๘) ร ๓๔.๗๕, ร ๓๐๓.๒๕, ร ๓๐๗.๗๕
 (๙) ๓๖๖ ร ๔๒.๒๔ เปนเงิน ร ๒๔๐๗.๖๗.
 (๑๐) ๔๕ เซ็นต์

แบบฝึกหัดที่ ๒๐. (ก)

(หน้า ๖๗)

- (๑) ๗ อัฐ ๖๐ เบี้ย, ๒๓ อัฐ ๖๗ เบี้ย, ๖๐ อัฐ ๑๖ เบี้ย,
 ๓๗ อัฐ ๖๗ เบี้ย, ๕๓ อัฐ ๗๔ เบี้ย, ๓๔ อัฐ ๕๖ เบี้ย,

- (๒) ๓ บาท ๓๕ อัฐ, ๔ บาท ๓๓ อัฐ,
๑๔ บาท ๒๓ อัฐ, ๖ บาท ๔๗ อัฐ,
(๓) ๕ บาท ๕๗ อัฐ, ๗ บาท ๕๔ อัฐ,
๖ บาท ๓๗ อัฐ, ๘ บาท ๔๗ อัฐ,

แบบฝึกหัดที่ ๒๐. (๖)

(หน้า ๗๑)

- (๑) ๗๓, ๕๐, ๒๓, ๒๕, ๓๒.
(๒) ๓๗, ๓๐๐, ๒๗, ๗๐, ๗๔, ๑๗.
(๓) ๓.๒๒ บาท, ๑.๗๔ บาท, ๓๗.๕๖ บาท.

แบบฝึกหัดที่ ๒๑

(หน้า ๗๒)

- (๑) (ก) ๗๐, ๓๖๐, ๒๓๐, ๕๐๕๐.
(ข) ๗๔๐, ๓๒๗๓๔๐, ๓๖๖๕๐, ๓๕๓๕๕๐.
(๒) (ก) ๕๗.๐๐, ๓๒๓.๓๐, ๗๔๐.๕๐.
(ข) ๓๖๓๓.๔๐, ๓๒๖๗๔.๗๐, ๓๕๐๗๓๓.๓๓.

(ก) ๑๕๕.๑๕, ๓๔๐๓๐.๔๗, ๕๓๔๕๐.๕๕.

(๓) บาท ๓๗๔๒๐.๖๐.

แบบฝึกหัดที่ ๒๒

(หน้า ๑๔)

(๑) (ก) ร ๕๗, ร ๖๓, ร ๗๓, ร ๒๓๓.

(ข) ร ๓๔๐๕, ร ๕๖๒๑๕, ร ๔๕๔๗๔๒.

(๒) (ก) ร ๒๑.๓๐, ร ๓๕.๗๕, ร ๑๕๗.๑๑.

(ข) ร ๔๕๒.๑๑, ร ๕๓๕๕.๖๕, ร ๓๐๕๗๕๗.๗๓.

(ค) ร ๓๕๖.๒๓, ร ๓๐๕๖.๑๒, ร ๓๐๕๗๕๗.๗๓.

(๓) ร ๔๕๕๑๗.๖๖.

แบบฝึกหัดที่ ๒๓

(หน้า ๑๖)

(๑) (ก) ร ๓๕.๒๒, ร ๔๕.๑๐, ร ๑๑๖.๓๔

(ข) ร ๓๐๗.๗๗, ร ๔๒๒๑.๒๕, ร ๕๔๒๕.๑๑

(๒) (ก) ๓๓๓ บาท ๒๓ อัฐ, ๒๐๗ บาท ๒๓ อัฐ,

๓๒๓ บาท ๔๒ อัฐ,

(๑) ๘๙ บาท ๓๒ อัฐ, ๖๒๖ บาท, ๘๔๐๐ บาท ๓๐ อัฐ,

(ก) ๒๕๖๔ บาท ๓๓ อัฐ, ๓๕๘๓๐ บาท ๖๒ อัฐ,

๓๓๔๓๔ บาท ๓๒ อัฐ,

(๓) ๓๕๗๘ บาท ๓๗ อัฐ, (๔) ๕๕๓๓๕.๓๒.

แบบฝึกหัดที่ ๒๔

(หน้า ๘๐)

(๑) ๕, ๗, ๑๑ (๒) ๕, ๗, ๑๑

(๓) ๕, ๗, ๑๑, ๑๓, ๑๕

(๔) ๑๓, ๑๕, ๑๗, ๑๙, ๒๑

(๕) ๑๗, ๑๙, ๒๑, ๒๓, ๒๕

(๖) ๒๑, ๒๓, ๒๕, ๒๗, ๒๙, ๓๑

แบบฝึกหัดที่ ๒๕ (ก)

(หน้า ๘๒)

(๑) $\frac{๕}{๗}$, $\frac{๗}{๑๑}$, ๑, $\frac{๑๑}{๑๓}$.

(๒) $\frac{๕}{๑๑}$, $\frac{๗}{๑๓}$, $\frac{๑๑}{๑๕}$, $\frac{๑๓}{๑๗}$.

(๓) $\frac{๑๕}{๑๗}$, $\frac{๑๗}{๑๙}$, $\frac{๑๙}{๒๑}$, $\frac{๒๑}{๒๓}$.

- (๔) $\frac{๓๕๒}{๓๓๓๓}$, $\frac{๓๕๖}{๓๓๓๓๓}$, $\frac{๕}{๗}$.
- (๕) $\frac{๕}{๗}$, $\frac{๕๓}{๗๗๗๗๗}$, $\frac{๓๐๐๐๕}{๗๗๗๗๗}$.

แบบฝึกหัดที่ ๒๕ (๗)

(หน้า ๔๕)

- (๑) $\frac{๒๒}{๕๕}$, $\frac{๓๗}{๕๐}$, $\frac{๕}{๖}$, $\frac{๗๓}{๗๐}$, $\frac{๗๗}{๗๐}$.
- (๒) $\frac{๗๗}{๓๗๐}$, $\frac{๒๗}{๕๐}$, $\frac{๒๐๓}{๓๐๐}$, $\frac{๓๗๓}{๕๕๐}$, $\frac{๒๓๓}{๒๒๕}$.
- (๓) $\frac{๗๓}{๓๓๐}$, $\frac{๗}{๒๒}$, $\frac{๓๒๒}{๓๐๕}$, $\frac{๕๒๗}{๕๗๕}$, $\frac{๕๕๗}{๕๗๕}$.
- (๔) $\frac{๓๐๗๓}{๗๗๐๐}$, $\frac{๓๗๒๗}{๗๗๗๐}$, $\frac{๗๕๗}{๓๐๐๐}$, $\frac{๗๕๓}{๓๗๗๐}$.
- (๕) $\frac{๓๕๗๓}{๗๗๗๐}$, $\frac{๗๒๓๓}{๗๗๐๐}$, $\frac{๓๕๒๓}{๓๕๐๐}$, $\frac{๕๒๗}{๕๕๐}$.
- (๖) $\frac{๕๗}{๕๗๐}$, $\frac{๓๕๗}{๗๗๐}$, $\frac{๓๗}{๒๒๕}$, $\frac{๓๕๗๓}{๒๒๒๐}$.

แบบฝึกหัดที่ ๒๖

(หน้า ๔๕)

- (๑) $\frac{๒๕๗}{๗๗๐}$, ๓.๗๒๕ . (๒) $\frac{๕}{๖} \cdot ๓๐$
- (๓) $๓.๓ \cdot ๐๐๐๓๓$ (๔) ๓๖๒๕๕.๕๖๗

- (໕) ໑໗໐.໐໒ ປາກ (໒) ໒ $\frac{໑໐໗}{໑໑໐໐}$.
- (໖) ໑໐.໔໐໗໖໒໔. (໓) $\frac{໗໗}{໖໔}$.
- (໔) ໑໕໕໔໔໒. (໑໐) ໒໔. ໑໔໔, ໔໔. ໗໒໔.
- (໑໑) ໓໐໐໐. (໑໒) ໑໗໔໒໔໐. (໑໓) ໕໔. ໕໑໗໒໐.
- (໑໔) ໒໗໒໔. ໗໒ ປາກ (໑໕) ໔໒. ໕໔.
- (໑໖) ໐໐໔໔໔ (໑໗) ໒໒. ໒໕. ປາກ (໑໘) $\frac{໑}{໕}$.
- (໑໙) ໒ (໒໐) ໕ ໑໗໒໔. ໔໔
- (໒໑) ໑໕ . ໐໐ (໒໒) ໑໑໑໑໑໑ . ໔ .
- ໑໐ . ໒໕
- ໕໕ . ໒໔ (໒໓) ໐໐໒໕໒໔.
- ໔໒ . ໔໐
- ໑໑ . ໒໐ (໒໔) ໔໔໑໕໒. ໕໕ ປາກ .
- ໑໕໑ . ໒໐
- ໕໒ . ໗໐ (໒໕) ໒ $\frac{໑໕}{໓໔}$ ພຢ
- ໑໔໒ . ໔໐
-
- ໔໔໒ . ໔໑
-

(๒๖) ๕๕๓๖ ๖๖ (๒๗) รวม = ๑๒๐ คน เกิน

กว่า ๑๕ = ๖๖ คน เกิน กว่า ๑๓ = ๓๐ คน

(๒๗) ๕๕๖ (๕๕.๓๖) (๒๘) .๘๒

(๓๐) ๒๕๕ บาท (๓๑) $\frac{๘}{๒๕}$ (หรือ .๓๖)

(๓๒) ๒๕๘๘ . ๖๕ บาท = ๒๕๘๘ บาท ๕๑ อัฐ.

(๓๓) \$ ๘๗๗ . ๕๐ . (๓๔) . ๐๐๗๘๖๖

(๓๖) \$ ๓๐๓ . ๒๕

(๓๗) (๑) ๒๕๕๐๐ (๒) ๓๗๒๕๐ (๓) ๒๑๒๕๐ .

(๓๘) ๕๘๖ บาท (๓๙) . ๑

(๔๐) ๒๓๕ ๖๖ ๓๐ บาท (๒๓๕ . ๑๒๕ ๖๖).

(๔๑) $\frac{๖๕}{๕๕๕}$ (๔๒) ๗๐๐ ไร่ (๔๓) ๖๕ .

(๔๔) (.๕) = $\frac{๒}{๕}$ (๔๕) . ๐๐๐๐๓๘๘๘

(๔๖) ๓๕ บาท (๔๗) ๑๒ บาท ๒ อัฐ.

(๔๘) ๑๑๓ $\frac{๒}{๓}$ (๑๑๓.๖) (๔๙) . ๗๕๖

(๕๐) . ๖๕๕ ๖๖ ๖๖

(၆၈)	၈၀၈	. ၀၀
	၈၈၈	. ၀၆
	၈၈၆	. ၆၀
	၈၆	. ၈၆
	၈၀၆	. ၀၆
၁၁၇၇	၀၈၈	. ၆၆

(၆၉)	၈၆	. ၀၆
	၈၆	. ၆၀
	၈၆	. ၈၆
	၆၀	. ၈၀
	၈၈	. ၈၀
၁၁၇၇	၈၈၈	. ၈၈

(၆၆)	၆	
	၆၆၆	. ၀၀
	၈၀၆	. ၀၀
	၈၀၆	. ၆၀

(၆၈)	၈၀	. ၀၀
	၆	. ၀၀
	၀	. ၀၀
	၈၈၆	. ၀၀
၁၁၇၇	၈၀၆	. ၀၀

(၆၆)	၆	
	၆၆၆	. ၆၆
	၈၈၈၈	. ၆၀
	၈၈၈	. ၆၀
		. ၆၀

๓๖๘ . ๘๘

๒๕๖ . ๐๐

๓๓๓ . ๒๕

๓๓๕ . ๐๐

๘/๒๒ . ๐๐

๘๔ . ๐๐

๓๕๐๕ . ๖๓

๓๒๖ . ๐๐

๓๓๓๘ . ๐๒

๕๒๓๓ . ๗๐ บาท

(๕๒๓๓ บาท ๔๔ อัฐ)

แบบฝึกหัดที่ ๒๗

(หน้า ๓๓๓)

๑) (ก) $\frac{๓}{๒๐}$, $\frac{๓}{๔}$, $\frac{๓}{๒๕}$, $\frac{๓}{๔}$, $\frac{๔}{๕}$, $\frac{๓}{๕}$, $\frac{๒}{๗}$.(ข) $\frac{๓}{๔๐}$, $\frac{๓}{๔๐๐}$, $\frac{๔}{๓๒๕}$, $\frac{๓}{๓๖}$, $\frac{๕}{๔}$ ($\frac{๓}{๔}$), $\frac{๓๓}{๓๐}$.

๒) (ก.) ๗ บาท ๒ ส. (ข.) ๓๘ บาท (ค.) ๓๗๒๘ คำตั้ง

(ง.) ๓๓ เกวียน (บ.) ๔ เส้น (พ.) ๓๐ บาท (ด.) ๔ $\frac{๓}{๕}$ บาท

(ม.) ๓๕ บาท (น.) ๘ อัฐ (ร.) ๒๘ ผด. ๓) ๒๗%

๔) $\frac{๘๘}{๓}$ % ๕) ๗๐ % ๖) ๒๕ %

- ๗) ๘๐ % ๘) ๒๖๘๕๐ กม ๙) ๕๗๖ บาท
 ๑๐) ๖๐ % ๑๑) ๒๐๘๒๕ ตั้ว ๑๒) ๒ ขาม กับ ๓๐ นาที

แบบฝึกหัดที่ ๒๘

(หน้า ๑๒๑)

- (๑) ๔๔, ๔๘, ๕๐, ๕๒, ๕๖, ๖๐, ๔๓.
 (๒) $\frac{1}{2}$ ๒๒๗ (๓) $๓๒๕ \frac{๓}{๒}$ ซึ่ง (๔) $๑๒๗ \frac{๓}{๒}$ บาท
 (๕) $๘๓ \frac{๓}{๒๐}$ บาท (๘๓.๑๕ บาท) (๖) ๘๐.๐๘ ซึ่ง

แบบฝึกหัดที่ ๒๙

(หน้า ๑๒๗)

(๑) ๕๐ บาท	(๒) ๓๐๐ บาท
(๓) ๖๐๐ ซึ่ง	(๔) ๖๐๐ บาท
(๕) ๖๐๐ ซึ่ง	(๖) ๔๐๐ บาท
(๗) ๔๐๐ บาท	(๘) ๓๐๐๐ บาท
(๙) ๓๒๐ ซึ่ง	(๑๐) ๗๘๔๐ บาท

แบบฝึกหัดที่ ๓๐

(หน้า ๑๒๘)

- (๑) ๑๓๒๔ . ๑๖ บาท (๒) ๔๒๓ . ๘๗๕
- (๓) ๒๓ % (๔) ๒๗๐ ฟุต
- (๕) ชาติไทย ๗ . ๕ % (๖) ๑๕๖ . ๒๕ ฟุต
- (๗) ๕๒๗ . ๕๒๐๖๖๓ หรือ ๒๗๗ $\frac{๒๖๓}{๑๒๓}$
- (๘) ๕๔๔ . ๕ (๙) ๓๕ %
- (๑๐) ชาติไทย ๒๔ . ๕ % (๑๑) ๖๕๓ . ๘๓๓ ฟุต
- (๑๒) ๓๐ ฟุต (๑๓) ๓๐ ฟุต
- (๑๔) ๓๐ . ๕ % (๑๕) ๔๕๐ .
- (๑๖) ๓๖๘๗๕ (๑๗) (๑) ๕๐๐,
- (๒) ๒๕๐ .

